ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 27 ЯНУАРИ | 2017 ГОДИНА/26 | БРОЙ 19 (7614)

БЮДЖЕТ

ГЕРБ разпредели на тъмно 100 млн. лева за София 4

НАМЕРЕНИЯ

Амон връща френските социалисти към традиционното ляво 8

43-то НС приключи безславно 3

Прахосвали парите за реклама на туризма ни

В момента липсва популяризиране на България в чужбина за предстоящите летни месеци

Парите за реклама на туризма на България се прахосват. Това заяви Димитър Попов, член но УС на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенции. Той загатна, че в страната ни липсва държавна политика, а Министерството на туризма харчи безогледно парите, предназначени за популяризиране на туризма у нас. Попов прогнозира, че ще има спад в летния туристически сезон за тази година, тъй като все още няма никаква реклама. През първите два месеца на годината международната реклама на туризма е важна, защото тогава текат записванията за летните почивки, обясни още Димитър Попов и допълни, че в Министерството на туризма има само възложители, но не и специалисти, правещи реклама. 7

ЧЕТИВО

Неделник

Майстора - художникът, който нарисува Рая на Земята 14

ПЕГАС

Драгомир Шопов: Народът е изгнаник в собствената си родина 21

БСП обсъжда: Стоп на срива в образованието и науката! 11

40 (не)известни факта за певицата Елена Ваенга 31

Единството на нацията, християнските ценности и българщината бяха сред обсъжданите теми по време на срещата между лидера на БСП Корнелия Нинова и българския патриарх Неофит

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

ОТЛЕПЕНИ ОТ ЗЕМЯТА

Театърът на абсурда най-сетне свърши! Предстои двумесечен антракт, преди отново да започне да ни облъчва следващата парламентарна говорилня. Тази ще я запомним с рекордно ниския й рейтинг от 7%. Подобно унизително падение на институцията, която трябва да бъде еталон на представителната ни демокрация, не е имало през целия ни злощастен преход.

Дори последният ден на това Народно събрание остави усещането за нещо цинично и пошло. Този път Цветан Цветанов надмина себе си. Цветя, самоопиянение за "добре свършена работа", суперлативи за това как "времето и народът" им дали "задача да търсят не разделение, а обединение" и как "правихме всичко това през двете години на този парламент"... Цялата тази водевилна логорея, с която ни заля, вероятно е накарала дори привържениците на ГЕРБ тихичко да благославят родниците му до девето коляно.

Няма що - страшно "достойно поведение" е да вземеш 20 млрд. заем, да похарчиш само 18 млрд. от тях и да твърдиш, че си реализирал 2 млрд. излишък. Правиш го тихичко, без агресията на "лошите комунисти" начело с Нинова.

Стр. 12

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

1150 лв. излиза на държавата рециклирането на стар автомобил

БСП представи управленската си програма в областта на екологията

Мая ЙОВАНОВСКА

По 1150 лв. излиза на държавата рециклирането на един стар автомобил. Това стана ясно от данни, съобщени на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Манол Генов. "За 10 години в държавата са внесени 190 хиляди коли, на които е платена екотаксата. Събраните екотакси при първоначалната им регистрация отиват във фонд, който се използва за утилизиране на тези автомобили. Статистиката показва обаче, че с парите, събрани от 190 хил. автомобила, са рециклирани по-малко от 50 хил. По около 1150 лв. излиза на държавата да даде стимул на рециклиращите организациите, за да ликвидират един автомобил", заяви Генов. По неговите думи стои въпросът, когато дойде времето да бъдат утилизирани и останалите 140 хил. автомобила, с какви пари това ще бъде направено, защото цената е висока. За решаването само на този проблем е необходима политическа воля и смелост, защото ще бъдат нарушени много икономически интереси, коментира депутатът.

На дискусия Манол Генов очерта вчера основните проблеми, свързани с опазването на околната среда, и представи управленската програма на левицата в областта на екология. Те най-общо са насочени към опазването на биологичното разнообразие, подобряване и опазване на състоянието на водите, подобряване на качеството на въздуха и устойчиво управление на почвите и горите. По време на дискусията бяха засегнати темите за плачевното състояние на водния сектор, пораженията върху почвите и горите от недоброто им управление, отражението от различните сфери на икономиката върху природата - транспорт, енергетика, земеделие, лошото управление на отпадъците, законови и регулаторни проблеми.

„ГАЛЪП":

Плевнелиев си тръгва с най-ниския рейтинг от всички президенти

Исторически високи са нивата на недоверие към президента в края на мандата на Росен Плевнелиев. Държавният глава напусна "Дондуков" 2 с най-ниския рейтинг от всички български президенти. Това сочи обобщен социологически портрет на нагласите към тези институции на "Галъп". "Последните месеци преди президентските избори доверието в президента се колебаеше в дялове около една четвърт от запитаните, а недоверието – около две трети. Така президентската институция записа исторически високи нива на недоверие по време на мандата "Плевнелиев". Подобна трайна негативна ситуация в показателите за одобрение на президента за последно беше фиксирана в края на мандата на президента Желю Желев", отчитат от агенцията.

В края на мандата си парламентът трайно се ползва с положителни оценки под 20%, а негативните са над 70%. 60% са дали и отрицателна оценка по отношение на правителството, положителните са по 30 на сто. Експертите отбелязват, че липсва ентусиазъм в подкрепата - какъвто имаше в първия мандат на Борисов. Загубата на ГЕРБ на президентските избори през ноември миналата година е повлияла и на личния рейтинг на Бойко Борисов. Лидерът на ГЕРБ стартира новата година с 61% недоверие, а доверието към него е 25%.

ВСС ще разполага с 597,7 млн. лв. за 2017 г.

Висшият съдебен съвет (ВСС) прие предложения от министъра на правосъдието втори вариант за бюджет на съдебната власт в размер на 597,7 млн. лв. за 2017 г. Първият вариант за разходите на съдебната власт бе до 635,5 млн. лв., а одобреният от правителството разходен таван на съдебната власт за 2016 г. е в размер на 533 млн. лв. Така утвърдените разходи за следващата година за магистратите са с 37 млн. лв. по-малко от предвидените в първия вариант и са разработени въз основа на заети 14 800 щатни бройки.

В бюджета са предвидени допълнителни средства за инспектората във ВСС, както и актуализация на работна заплата със 7% на базата на увеличението на средната работна заплата в бюджетната сфера. Предвидени са също така средства за облекло, вещи лица, кандидати за младши магистрати, атестация, а социалните осигуровки са в максимален размер на осигурителния доход. 1,1 млн. лв. са заложени за наем на сгради, завишени са разходите за ремонти на стопанисваните от съдебната власт сгради.

Отпуснатите средства за капиталови разходи са в размер на 31,8 млн. лв. Още 8,6 млн. лв. са заложени за придобиване на средства за дълготрайни материални активи. Освен това се предвижда от следващата бюджетна година ВСС да не заплаща средства за държавните съдебни изпълнителни. Те ще преминат към Министерството на правосъдието.

Снимка БГНЕС

В Националния военноисторически музей беше открита изложбата "Памет за бъдещето". Тя представя част от даренията, получени от музея през изминалата година

Следят отсъствията на ученици, чиито родители получават помощи

Регистър вече ще следи колко често отсъстват от училище децата на родители, които получават социални помощи. От МОН съобщиха, че са подписали споразумение с Агенцията за социално подпомагане (АСП) и ще си сътрудничат. Целта е да бъде ограничено отпадането на учениците от училище и източването на публични средства от родители, които лишават децата си от образование.

МОН ще разработи модули за въвеждане на информация за отсъствията на децата - част от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование. Към АСП ще бъде подавана информация от МОН за записаните в групите за задължителното предучилищно образование и за записаните в училище. Министерството ще съобщава в АСП и кои ученици са напуснали или отпаднали от училище. Всеки месец агенцията ще получава данни за всички, които имат отсъствия без уважителни причини.

ПРИЕМНА
НА БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ
В РАЙОН „МЛАДОСТ" - СОФИЯ

На 30 ЯНУАРИ 2017 г., понеделник,

МИЛКА ХРИСТОВА,
общински съветник, зам.председател
на Столичния общински съвет,

ще приема индивидуално граждани
в приемната в блок 76 на жк "Младост 1"
от 16.00 до 18.00 ч.

За повече информация и справки
и за предварително поставяне на въпроси
използвайте тел. 02/877 84 21, 0897 480 462
e-mail: priemnamladost@abv.bg
и F@priemnamladost2017

Общински съветници от БСП дават центъра на Добрич на прокурор

Дана РУСЕВА

Общинските съветници на БСП в Добрич ще внесат следващата седмица сигнал до прокуратурата за състоянието на центъра на града с искане за проверка. Плочките по него бяха подменени по проект по оперативната програма "Регионално развитие". Цената е над 5 млн. лв. Хората в Добрич се шегуват, че плочките са тотално начупени, защото по тях е минал и Бойко Борисов, откривайки новата придобивка предизборно - за местните избори, през септември 2011 г. Председателката на БСП в Добрич Мая Димитрова коментира, че центърът на града не се нуждае от ремонт, а от фадрома. Според нея сигналът до прокуратурата е основателен, защото гаранционният период на фирмите изтича, а после поддръжката на центъра остава грижа на общината. Тя покани на разходка по центъра депутатите от ГЕРБ Румен Иванов и Живко Мартинов, за да броят начупените и деформирани плочки. 70-80 процента от плочките в центъра на Добрич трябва да бъдат подменени, заяви и зам.-кметът арх. Боян Коларов. Инспекцията е извършила оглед на пешеходната зона в участъка от площад "Свобода" до подлеза на градския парк. "Установихме, че плочите са толкова амортизирани, че повредените не могат да бъдат отделени, цялата централна улица между двата линейни отока трябва да бъде събрана с булдозер и да се започне отначало", добави той. Коларов припомни, че до средата на 2018 г. подмяната на счупените плочки е ангажимент на изпълнителя на проекта.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

„Служебният кабинет трябва да извади скелетите на ГЕРБ от гардероба“

ПРОФ. ИВО ХРИСТОВ В ИНТЕРВЮ ЗА РАБОТАТА НА БЪДЕЩОТО ПРАВИТЕЛСТВО

Приключи 43-то Народно събрание

Депутатите си взеха довиждане, направиха си традиционната обща снимка, 60% от листите на ГЕРБ с нови лица

Милена НИКОЛОВА

За около два часа приключи последното заседание на 43-то Народно събрание, след като Цецка Цачева изчете указа на президента за неговото разпускане и лидерите на парламентарните групи дадоха оценка на работата на този състав на парламента. Управляващите бяха до един безкритични към себе си, а опозицията акцентира върху липсата на диалогичност и ширещата се бедност в България.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатите се събраха за последна паметна снимка заедно

Председателят на парламента Цецка Цачева удари последния звънец в 11 без 1 минута. Закривам последното заседание на 43 НС, каза тя, като преди това педантично пресметна, че все пак му остават още 13 часа до официалното разпускане.

“Очаквах да чуя повече съгласие за това, което предстои занапред, ние си отиваме, но парламентаризмът остава. Историята ще дава оценките си от утре”, накратко се изказа Цачева. За мен беше чест да бъда първа сред равни, каза тя и покани всички депутати за традиционната обща снимка за спомен пред централния вход на парламента.

Лидерът на БСП Корнелия Нинова каза, че парламентът е записал “две загубени години”, и на финала обяви, че акцентът на левицата ще бъде “Доходи, доходи, доходи!”

С букет от бледолилави цветя с Цачева се сбогува председателят на ПГ на ГЕРБ Цветан Цветанов, който даде изключително висока оценка за работата на колегите си. Той беше недоволен от ниската оценка за работата на НС на лидера на БСП и побърза да успокои Цачева: “От името на ГЕРБ и на всички други съвестни депутати за това, че изтърпяхте всичко това, което чухме, и няма как да градим авторитета на институцията с подобно изказване, г-жо Нинова”. В редиците на ГЕРБ не цареше обичайната суетня и радост, а осведомени партийни членове признаха, че Бойко Борисов обявил, че ще изхвърли от листите поне 60% от непотребните депутати.

Лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ предупреди, че след изборите предстоят тежки консултации, коалиционно управление и ще се наложи да се седне на масата на преговорите. Нека да можем да си говорим и да имаме консенсус по онези въпроси, които ни правят български политици, призова той.

Нищо, че не можахте да станете майка на нацията, но сте безспорната добра майка на парламента, реши да прави комплимент на Цачева лидерът на НФСБ Валери Симеонов, но шегата му предизвика конфузно мълчание. Той пак размаха своя часовник, който отброявал времето на протурските партии. Цачева репликира, че този часовник вече е бил виждан. Симеонов обаче продължи своя театър и размаха пръст към Лютви Местан и Мустафа Карадайъ, че наближавал последният им час.

Най-търсена от медии беше безмълвната в продължение на 2 години независима депутатка Ана Баракова, която гласуваше основно с управляващите. Дублирането на номера й в листата с номера на бюлетината я направи депутатка въпреки призива на тогавашния й лидер Николай Бареков да освободи мястото. По думите й политиката й отнела “част от личния живот, от спокойствието във връзка с провокациите”, възникнали от самото начало.

Парламентът беше безпринципен съюз, в центъра на реформите стояха парите, а не човекът

Декларация на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, произнесена от Корнелия Нинова

Последен ден на 43-то Народно събрание. Работата му ще получи своята оценка. Управляващото мнозинство и правителството на Бойко Борисов отчитат успех, реформи и видими резултати. Ние от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ го определяме като провал, две загубени години, които върнаха България назад. Ние ще останем непримирими в своите позиции. Ето защо най-важна е оценката на хората, които ни изпратиха тук с очакване на свършим работа за тях, да работим така, че те да живеят по-добре. И тази оценка е унизително ниска за институцията парламент. Стигнахме до 7% подкрепа. Само 7% от хората харесват това, което сме свършили тук.

Уважаеми народни представители,

Миналата седмица се случи нещо, което събира в 1 минута всичко и казва всичко за нашата работа и оценката, която получаваме от народа, за статуквото и неговото отрицание - една реплика от президента Радев: “Остава ви една седмица”. Тази реплика получи възторжена подкрепа от множество българи. От другата страна - реакция на представители на управляващото мнозинство, че са обидени и че са унизени. Това показва високомерие, агресия и съпротива срещу промяната, която народът поиска и си взе. Колегите от управляващото мнозинство продължават да показват неразбиране на това, което народът ни каза, агресия и съпротива на промяната. Затова сме на 7%.

Защо стигнахте дотук? Какво имаше и какво нямаше в 43-то Народно събрание? Имаше безпринципни политически съюзи, създадени за власт и лични облаги. Имаше реформи, в центъра на които бяха парите, а не човекът. В пенсионната реформа целта беше да няма дефицит в НОИ, а не да се увеличат пенсиите на хората.

Имаше и много работа, разбира се. Статистиката ще отчете десетки приети закони, решения и декларации, но нямаше едно - нямаше справедливост. Не е справедливо заради кражбите в здравеопазването да наказваш хората, като ги слагаш в списък на чакащи и им взимаш отпечатъци. Не е справедливо заради богатството на собственици на частни училища да наказваш децата в държавните, като им намаляваш парите за държавно образование. Не е справедливо заради влияние в съдебната система да разделяш Висшия съдебен съвет на две, а мафията и политическата корупция да се вихрят навсякъде. Не е справедливо заради нашия уют, на народните представители, да се возим в лъскави коли, да харчим пари за това, а да няма пари за децата с увреждания.

Не е справедливо да си мислите, че картата на народен представител е индулгенция за нарушения и престъпления. Богатството и бездушието на политическата класа се изправи срещу бедността на народа си и беше наказано.

Липсваше и друго - достойнството. Управляващото мнозинство, правителството на Бойко Борисов лиши българския народ от национално самочувствие и достойнство. Предаде България и националния интерес. Това е всичко, случило се в ООН. Това е позицията ви по отношение на бежанците. Това е позицията ви по отношение на Русия. Това не е интересът на народа и не сте изпратени тук, за да постъпвате по този начин. Съвсем основателно народът поиска промяна.

В целия свят народите поискаха промяна и си я взеха. Всеки я разбира различно, но ако можем да я обобщим с две думи, в цял свят това е - национален интерес, а с една - родолюбие. Това е промяната, която потърси светът. Това се случва в САЩ, някои го наричат протекционизъм. Това се случи с “Брекзит”, някои го наричат разпад на ЕС. Това се случи в Унгария, някои го наричат изолационизъм. Това е национален интерес. Това е отрицание на глобализацията и защита на собствения народ. Колко време и какво още ви трябва, за да го разберете? Светът се променя и трябва и ние да се променим.

Ние, от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, го разбрахме и сложихме началото на тази промяна с избора на Румен Радев и Илияна Йотова. Ще доведем тази промяна докрай.

В 44-то НС ще поставим в центъра на политиката непримиримата съпротива срещу кражби, мафия и блага на отбрана класа. Втората централна политика на БСП ще бъдат доходите,

българска индустрия, българско производство, българско земеделие. Никакви обяснения, че това било протекционизъм и противоречи на 155 директиви, няма да ни спре да защитим българския интерес. Средно образование, което дава професия и промяна в Закона за училищното и предучилищното образование, с който съсипахте цялата образователна система. Здравеопазване, в което, ако си си внасял вноските, ще се лекуваш, без да плащаш, а ако си беден и не можеш, държавата ще ти помогне. Млад си и не можеш да си купиш жилище - държавата ще ти помогне, като опрости лихви. Предприемчив си и не можеш да стартираш бизнес - държавата ще помогне, като те освободи от данък за 2 години. Възрастен си и пенсията ти е ниска - държавата ще я преизчисли. Нелегален имигрант си - ще отиваш там, откъдето си дошъл.

С три думи: ще има правила, възмездие и справедливост. В 44-то Народно събрание няма да затваряме погледа си до края на мандата му. Гледаме далеч, 20-30 години напред. Ще бъдем спокойни за България едва тогава, когато, пътувайки по пътищата, не виждаме необработваема и пустееща земя, когато се разхождаме в парковете и виждаме млади семейства с детски колички, когато ходим по улиците и не виждаме просещи и бездомни хора, когато учител, книга и читалище бъдат свещени думи в тази държава. И когато на международна среща влиза премиер или държавен глава на нашата държава, става тихо и се казва: “Влиза България”.

За такава България ще работим. 43-то Народно събрание вече е минало. Пожелавам на 44-то сили и воля да постигнем такава България, каквато виждаме и за каквато ще работим.

На добър час.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

ГЕРБ разпредели на тъмно 100 млн. лева за София

Общинските съветници от БСП не подкрепиха бюджета на столицата за 2017 г.

Деси ВЕЛЕВА

ГЕРБ в София разпредели на тъмно 100 млн. лв. от преходния остатък, алармираха вчера общинските съветници от БСП. Те участваха в близо 3-часова дискусия за приемането на финансовия документ на София.

От този преходен остатък основна част ще отидат за инвестиции, а това научихме едва в сряда вечерта, ден преди приемането на бюджета от СОС, заяви Милка Христова от левицата. Тя обясни, че общинските съветници разполагат с доклад за бюджета от 9 януари, а последните промени в него, свързани с разпределянето на преходния остатък, са внесени за разглеждане на 19 януари, но са представени само на финансовата комисия към СОС и то на извънредно заседание в късния следобед на 25 януари. "Не подкрепяме този подход, тъй като липсва планиране. Излиза, че това е бюджет на администрацията, тъй като в новия си вид той не се представи и обсъди от всички комисии на СОС, както стана с първия проект на финансовия документ", категорична бе Милка Христова.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

46 съветници подкрепиха бюджета на София

Според председателя на групата на БСП Калоян Паргов след 4 години бюджетът на София ще падне под 1 млрд. лева, тъй като ще свършат евросредствата. Той изрази мнение, че вместо парите от преходния остатък да бъдат разпределяни за много дейности, щеше да е по-добре, тези близо 100 млн. лева да бъдат дадени за цялостното обновяване на един квартал в София например. Калоян Паргов заяви още, че за миналата година близо 10% от предвидените инвестиции не са изпълнени. Според него администрацията може да работи повече и да събере повече приходи.

Ирена Анастасова от БСП изрази недоумението си, че от общината не са приели предложението на левицата да се отделят още 500 000 лева за укрепване на оградите на училищните дворове и засилване на охраната.

ГЕРБ не прие предложения проект на червените за увеличаване приходите на столицата с 38 млн. лева за 2017 г. за сметка на по-висока събираемост на налозите. Съветниците от БСП, заедно с колегите им от коалиция "Сердика" и Марта Георгиева от реформаторите, гласуваха против бюджета от 1,3 млрд. лева, предложен от ГЕРБ.

Коментар на стр. 12

НАД 1000 СЕ ПОДПИСАХА ЗА ОТВАРЯНЕ НА ПЪТЕКА В ЖК „ДРУЖБА"

Над 1000 подписа са събрани вече в петицията на жителите на столичния квартал "Дружба" 2, с която искат местната власт да им осигури достъпа до пътека, ползвана доскоро от тях в продължение на 30 години. Десетки хора се включиха в четвъртия протест в столичния квартал "Дружба" 2, въпреки сибирския студ в сряда вечерта. От 21 декември миналата година се провеждат протести, но все още няма решение на проблема, алармираха хората от квартала. Затова недоволните хора вече обмислят и различни форми на гражданско неподчинение. Следващият протест ще бъде на 1 февруари отново от 18 часа. От Обществения съвет на квартала са твърдо решени да не спират с протестните действия до цялостно решаване на проблема. Оттам припомнят, че през 1996 г. е върната земя на частно лице, което сега е заградило имота, на който е построена сграда.

Магистрати от Софийския районен съд излязоха за втори път на протест

Магистрати от Софийския районен съд (СРС) излязоха за втори път на протест пред Висшия съдебен съвет. Недоволството им е провокирано от решението на Съдийската колегия на ВСС от вторник да не утвърди Албена Ботева за временно изпълняващ длъжността председател на СРС.

След ново общо събрание районните съдии предлагат освен кандидатурата на Ботева и тази на колегата си Борис Динев.

По време на протеста подалият оставка Методи Лалов като административен ръководител на СРС заяви, че в контекста на мониторинговия доклад за състоянието на съдебната система у нас това е политика, която е недопустима. "Един кандидат, предложен, излъчен от Общото събрание, какъв е мотивът да бъде върнат - че бил част от предишното ръководство", коментира Лалов. По думите му не е взето предвид, че Ботева е подала оставка в дух на солидарност, а решението е било продиктувано от мотива да се даде възможност на новото ръководство да назначи свои заместници. Той обясни, че според правилника тези заместник-председатели са без мандат.

Час след началото на протеста, за да се срещнат с колегите си, слязоха единствено Лозан Панов и Калин Калпакчиев, член на ВСС. Панов също коментира остро критичния доклад на Европейската комисия към ВСС. По думите му Брюксел е излязъл с обичайния си дипломатичен тон и го е заменил с конкретни препоръки, изпълнението на които ще зависи само от ВСС.

Следващия вторник ще стане ясно какъв ще е ефектът и ще има ли избор, и дали членовете на ВСС ще реагират по някакъв начин на протеста.

ПРИЕХА БЮДЖЕТА НА ПЛОВДИВ В ПРИСЪСТВИЕТО НА ПОДСЪДИМИЯ КМЕТ ТОТЕВ

Общинарите в Пловдив гласуваха бюджета на града, който ще е 278 млн. лв. за годината. Той беше приет с мнозинство и само с три гласа "против". Предварително заложената сума беше увеличена с 2 млн. лв. по предложение на Николай Радев от БСП.

Кметът Иван Тотев присъства на заседанието, но обяви, че остава в отпуск до 15 февруари.

Парите за зоопарка, който донесе на Тотев обвинение в съда, ще бъдат намалени на половина и вече са 500 000 лв. Тотев изслуша приемането на бюджета за довършване и изграждане на местообитание на тигъра, наречен от Бойко Борисов с името на кмета.

1 млн. лева, предложен за ремонт на общинската почивна станция в Приморско, е пренасочен към ремонт на улица "Даме Груев" в Пловдив.

СМЕТНАТА ПАЛАТА ОТКРИ НАРУШЕНИЯ ПРИ КУНЕВА И КАЛФИН

Сметната палата установи 323 несъответствия в декларациите на лицата, заемащи висши държавни и други длъжности, сред които са Меглена Кунева и Ивайло Калфин. Вицепремиерката от правителството на Борисов не е декларирала данни за съпруга си - доходи от наем в размер на 12 649 лева. Ивайло Калфин, бивш социален министър, не е декларирал договорна ипотека в размер на 74 000 лв. върху собствен апартамент с площ 113,860 кв. м в София. Зам.-министърът на здравеопазването Бойко Пенков не е декларирал данни за съпругата си, доходи от правоотношения по договори в размер на 22 938 лв. Васил Грудев, зам.-министър на земеделието, не е обявил доходи от трудови правоотношения на съпругата си за 11 482 лв.

Зам.-министърът на околната среда и водите Бойко Малинов е пропуснал да информира за придобиване на автомобил "Шкода Йети". Ива Петрони-Николова, шеф на кабинета на бившия министър Вежди Рашидов, не е декларирала доходи на съпруга си в размер на 12 472 лв.

В списъка влизат и народни представители. Депутатът от БСП Валери Жаблянов не е съобщил за данни за съпругата си - придобиване на апартамент с площ от 67 кв. м в София. Димитър Горов пък не е декларирал придобиване на дялове в новоучредено дружество на съпругата му. Депутатът от ПФ Валентин Касабов също не е обявил придобиване на дялове в новоучредено дружество.

Златица Петрова, изпълнителен директор на агенция "Медицински одит", не е декларирала доходи от друга стопанска дейност в размер на 4798 лв. и доходи на съпруга за десетки хиляди левове. Проблем с несъответствията в декларациите имат 2,15 на сто от подалите ги.

Разследват бивш шеф на болница в Дупница за фалшива диплома

Районната прокуратура в Дупница разследва бившия шеф МБАЛ "Св. Иван Рилски" за фалшива диплома. Производството е започнато след сигнал от Агенция "Медицински одит" и председателя на Общински съвет в Дупница. В него се посочва, че временно назначения за управител на МБАЛ "Св. Иван Рилски" Росен Тимчев представил в Агенция по вписванията копие от диплома за завършено висше образование със специалност здравен мениджмънт, за която след проверка от страна на Министерство на образованието и науката е установено, че е неистинска. В хода на извършената проверка е констатирано, че текстът "вярно с оригинала", подписът към него и този под снимката на дипломата са изписани от Тимчев. От справка на МОН е видно, че той не притежава съответна правоспособност, съгласно чл. 63, ал.1 от ЗЛЗ, за да заема длъжността управител на лечебно заведение. ДУМА припомня, че през май 2016 г., по време на управлението на Тимчев, отделението по хемодиализа към общинската болница спря да работи, тъй като се оказа, че било нерентабилно. Три години по-рано супермодерна диализа отвори врати в частната болница в града.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

БСП предлага тотална реорганизация на спорта

Марин МИЛАШКИ

БСП предлага тотална реорганизация на спорта заради вялата работа на досегашното ръководство на министерството. На обществено обсъждане на Съвета по политиката за младежта и спорта се стигна до извода, че действията на вече бившия спортен министър Красен Кралев са водили до зануляване на този сектор. Сред основните предложения са да заработи център за елитните ни спортисти - проектоолимпийци. Членът на Изпълнителното бюро на БСП Иван Ченчев разкри, че е изготвена програма за олимпийска подготовка, която обхваща следващите два цикъла. Също така сред целите са занапред да се следва моделът на европейските държави, защото в момента "у нас има заблудена система, която ни тегли надолу". Показателни са резултатите от последните две Летни олимпиади, в които така и не успяхме да спечелим златни отличия.

Друго от предложенията е съвместно с федерациите и спортните клубове да се напише проектозакон, който да е съобразен със самите организации и да работи за отстраняването на реалните проблеми в спорта.

"Спортът трябва да ръководи ММС, който от своя страна да контролира и разпределя. Самото министерство да се води по целите на самите федерации", обяви Ченчев.

"Трябва да получим съгласие от обществеността, след което да постигнем консенсус по всички политически идеи и след това да ги приложим. Имаме нужда от нов закон за спорта, който да бъде подложен на широко обществено обсъждане", каза членът на Изпълнителното бюро Весела Лечева.

"На първо време трябва да се направи анализ на изходното състояние, да се види какво е направено, след което да се продължи", обяви на обсъждането представителят на НСА "Васил Левски" проф. Цветко Цветков.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Олимпийският, световен и европейски шампион по борба Георги Мърков поздравява членовете на Изпълнителното бюро на БСП Весела Лечева и Иван Ченчев преди началото на дискусия на Съвета по политика за младежта и спорта към НС на партията

Москов се похвали за 26 месеца министерстване

Отново съветва приемниците си държавните болници да не са търговски дружества, а здравно неосигурените станали половин милион

Аида ПАНИКЯН

Променихме общата философия в здравеопазването - от бизнес ориентиран към модел в интерес на пациента, върнахме държавността в сектора. С тези думи започна отчета за министерстването си Петър Москов. По думите му екипът му работел системно за възстановяване на правилата в сектора, но мнозина наричали това хаос. Москов се похвали и с напредък в електронното здравеопазване, като обясни, че екипът му наследил "разпокъсани и дублиращи се системи". Похвали се и с "първата изцяло безплатна за пациента" идентификационна система за регистрация. За системата за електронни търгове на лекарства Москов припомни, че засега са включени 145 държавни и общински болници. Даде пример с онколекарството "Херцептин", за което през 2016 г. са платени 33 млн. лв., като най-ниска била цената му в КОЦ в Стара Загора, а най-висока - в СБАЛО и КОЦ в Пловдив. Разликата между най-ниската и най-високата цена беше 25%, каза Москов. Той се похвали и с промените в Наредба 10, според които при договаряне на лекарства с НЗОК фирмите са длъжни да правят отстъпки от 10%.

Здравнонеосигурените са 517 753, докато през 2012 г. бяха около 2 млн. души. Според Москов причината е промяна в закона от м.г., според която за връщането си в здравноосигурителната система гражданите трябва да плащат осигуровки за последните 5 години.

Дълговете на болниците с държавно участие са 411 млн. лв., като 150 млн. са просрочени, отчете се Москов. Той представи данните от 8 болници, които за 9-месечието на 2016 г. са на печалба (от 535 до 5811 лв.) - "Св. Марина" във Варна, Пловдив, Благоевград, Монтана, Смолян, Кърджали, Ямбол, Пазарджик. Според Москов добрите резултати са следствие от съвместната работа на МЗ и болничните управители. Занапред държавата може да покрие задълженията на болниците, които са нейна собственост, и те вече да не са търговски дружества, а публични лечебни заведения. По думите на Москов това било част от предизборната програма на Реформаторския блок. Както вече ДУМА писа, от вторник насам Москов препоръчва на приемниците си да извадят държавните и общинските лечебни заведения от Търговския закон и всеки собственик - държавата или общините, да поема инфраструктурните и режийните разходи. Като пример вчера Москов даде режийните разходи на 64-те държавни болници, които за м.г. били 92 млн. лв.

Държа и вярвам, че основните неща, които правихме две години, трябва да бъдат продължени, каза Москов. Въпреки това той нямало "да си позволи да дава оценка на когото и да било, включително и на наследника ми на този пост". "Нашият екип принадлежи на политически формации, които загубиха изборите, така че не може да имаме претенции, отношение към назначенията в служебния кабинет. Те са такива, каквито са. За нас остава да се научим да печелим избори", каза Москов.

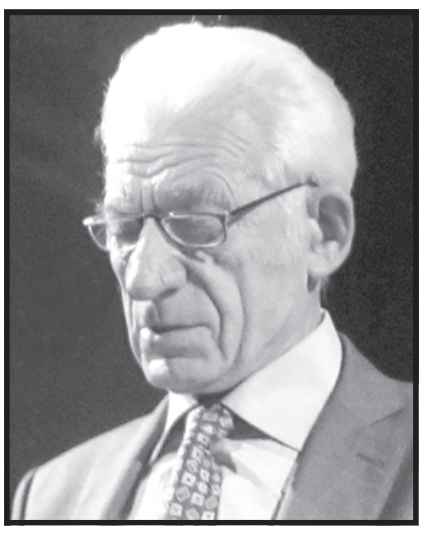
РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ В СТОЛИЦАТА ВЪСТАНАХА СРЕЩУ АГРЕСИВЕН УЧЕНИК

Пореден случай на протести на родители и учители заради агресивен ученик, който тормози децата и педагозите, текат от седмица в 19-о училище в столицата. Деветгодишното дете тормози съучениците си, откакто е било записано на 15 септември, а родителите му отказват да помогнат с каквото и да било, бесуването и агресията на малкия не ги интересува. Родителите на третокласниците спряха децата си от училище, те бяха преместени да учат в зала в община Красно село. Директорката Детелина Арнаудова е подавала сигнали към регионалното управление на образованието и към отдела за закрила на детето, но никой не е съдействал по случая.

Детето е било наказано с преместване от 20-о училище, а на новото място вече стигнало дотам да откъсне кичур коса от главата на педагогически съветник. Помощта от страна на институциите е трябвало да започне до 24 ч. след сигнала на директорката, но от началото на ноември никой не реагира. Според новия училищен закон деца с девиантно поведение и специални потребности вече учат в масовото училище. Вчера в знак на протест Арнаудова подписа оставката си, а учителите от училището излязоха на улицата и заплашиха със стачка. Едва след това от МОН съобщиха, че след разговори на отговорните институции с родителите е решено детето отново да бъде преместено в друго училище, там имало ресурсни учители, които щели да помогнат. От понеделник учебният процес за третокласниците в 19-о СУ ще бъде възстановен.

Коментар на стр. 12

Почина Васил Недев

На 78-годишна възраст след продължително тежко боледуване почина Васил Недев - дългогодишен стопански ръководител и обществен деец.

Васил Недев е роден на 12 ноември 1938 г. в село Манастир, област Варна.

По образование е инженер. Той е един от пионерите и утвърдените ръководители на българската електроника: директор на Завода за запаметяващи устройства в Стара Загора, генерален директор на ДСО "ИЗОТ". От 1979-1983 г. е първи секретар на ОК на БКП в Стара Загора, направил много за социалното и стопанско развитие на града и окръга.

От 1983-1986 г. е първи зам.-министър на машиностроенето и електрониката и на научно-техническия прогрес с ранг министър. През 1986 година става председател на Стопанското обединение "Нови технологии и материали".

Избиран е за кандидат-член на ЦК на БКП и за депутат в периода 1981-1990 г., а през 1990 г. е избран за член на Председателството на ВС на БСП, какъвто е до края на 1991 г.

Членувал в БКП и БСП в течение на половин век, до края на живота си Васил Недев остана искрен радетел на левите идеи, вълнуваше се от състоянието на обществото и от разрухата на българската индустрия, за чието развитие бе вложил много сили и знания.

Поклонението ще бъде в неделя (29 януари) от 11,30 часа на Централните софийски гробища – Ритуална зала.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

EUR: 1.95583 GBP: 2.29711 ⇧ USD: 1.82788 ⇧ CHF: 1.82908 ⇧

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Гръцките фермери струпват трактори на границата

Разгневени земеделци се нахвърлиха край Серес върху българските телевизионни екипи

Както се очакваше, протестиращите гръцки фермери започнаха да наближават границата ни, където на няколко пъти през последните години те правеха блокади в знак на протест, за да постигнат исканията си към гръцкото правителство.

Пътят при Серес в посока ГКПП "Промахон-Кулата" бе блокиран вчера по обяд от гръцки полицаи, като в акцията са участвали и спецчасти на южната ни съседки. Органите на реда се опитаха вчера да предотвратят намеренията на гръцките земеделци да тръгнат с тракторите си към граничния пункт. Стотина гръцки фермери заявиха в сряда, че искат да оставят тракторите си на ГКПП "Промахон", но без да блокират границата. Земеделската техника на фермерите е на изхода на Серес в посока Солун. Блокадата им трябваше да се осъществи по обяд вчера, но полицията ги изпревари и блокира изходите на града в посока България. Всички подстъпи на магистралата в посока българската граница бяха блокирани от полицейски патрулки.

Гръцките фермери протестират срещу новите мерки, които правителството ще предприеме в изпълнение на третата спасителна програма за страната. Те ще доведат до увеличаване на данъците и социалните осигуровки, които дължат заетите в този сектор. От полицията съобщават, че на пътя към Промахон са събрани около 60 трактора. По данни на гръцката информационна агенция Ana Mpa обаче техният брой е по-голям. Протестните комитети в Лариса и Тесалия призовават и повече фермери да се включат в действията.

Разгневените земеделци вчера се нахвърлиха край Серес върху българските телевизионни екипи със заплахи, дори успели да унищожат част от оборудването на камерите, предаде БНР. Полицията в Гърция успя да предотврати придвижването на земеделските машини към българската граница, но фермери от близките до Промахон села са заявили, че нищо не може да ги спре и ако не с тракторите, ще блокират района с жива верига.

Българските превозвачи вече предупредиха, че готвят контраблокада, ако гръцките фермери за пореден път спрат преминаването през граничните пунктове с България, за да постигнат исканията си. От нашия транспортен бранш заплашиха да спират транспорта на гръцка земеделска продукция, както за внос в страната ни така и транзитно преминаващите камиони.

Миналата година блокадата на нашата граница от гърците продължи близо месец, загубите си останаха за сметка на превозвачите, а Брюксел не се трогна особено от нашите проблеми. Към това обаче е редно да прибавим и унижението на нашите шофьори на тирове, които влизаха в словесни и други схватки с развеселените пияни гърци, коментира пред БГНЕС доц. Пламен Пъчев от ЮЗУ "Неофит Рилски". Българските министри показаха безсилие и не успяха да предизвикат промени в ненормалното положение между Гърция и България, а усещането на хората у нас, е че Евросъюзът не може да реши толкова банални проблеми между държавите членки, обясни още той. Според доц. Пъчев след блокадата миналата зима тогавашният премиер Бойко Борисов е допуснал сериозна грешка, като помири и използва авторитета на държавната власт и непростимо се намеси в отношенията между две нестопански бизнес асоциации - тази на туристическите фирми и тази на спедиторите. Там спорът бе нашите спедитори да върнат през Великденските празници жеста на комшиите и да препятстват масовите посещения на български туристи в гръцките курорти като ответна реакция за загубите, причинени на българската икономика няколко месеца по-рано.

Снимка БГНЕС

Гръцките фермери започнаха да наближават границата ни. Полиция блокира изхода на Серес в посока ГКПП "Промахон-Кулата"

Земеделците ще проверяват дали нивите им подлежат на подпомагане

Земеделците ще могат да проверяват от днес дали заявените от тях площи за подпомагане с директни субсидии попадат изцяло или частично в обхвата на проекта на специализирания слой "Площи, допустими за подпомагане" за кампания 2016. Справките се извършват на официалната интернет страница на Държавен фонд "Земеделие" в раздел "Система за индивидуална справка по директни плащания", съобщи Министерството на земеделието и храните. При несъгласие с посочените данни кандидатите могат да подават възражения до министъра на земеделието. Попълнените документи ще се приемат в областните дирекции "Земеделие" до 10 февруари 2017 г.

При затруднение в проверките на данните или при подаване на възраженията, земеделските стопани могат да се обърнат за помощ към областните и общинските служби по земеделие към Министерството на земеделието и храните (МЗХ). След разглеждането на всички постъпили възражения ще бъде подготвен и финалният специализиран слой "Площи, допустими за подпомагане" за кампания 2016. На базата на тази актуализирана информация ДФ "Земеделие" ще разплаща субсидиите.

Ще запорират банкови сметки в чужбина на длъжници

Кредиторите да могат да искат от съда издаване на европейска заповед за запор на банкови сметки на длъжници, решиха депутатите вчера, приемайки на второ четене промени в Гражданско-процесуалния кодекс. Предложението е на Министерския съвет и с текста се цели улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела.

Наличие на трансгранично дело има, когато кредиторът е с местоживеене в една държава членка на ЕС, а съдът и банковата сметка, подлежаща на запориране, се намират в друга държава членка или когато съдът, разглеждащ молба за заповед за запор, се намира в една държава членка, а банковата сметка – обект на заповедта за запор, е в друга.

Въвежда се и изискването информацията по запитванията от чуждите съдилища да се предоставя от Министерството на правосъдието. Ще има и процедура по оспорване на пълния или частичен отказ на съда за издаване на европейска заповед за запор, а получаването, предаването или връчването на заповедта ще се извършва от съдебни изпълнители.

Отчитат 1% спад на лихвите по жилищните кредити в лева

За дванадесети пореден месец лихвените проценти по новите кредити за населението намаляват на годишна база, показва статистиката на Българската народна банка (БНБ) за декември. През декември банките са ни начислявали по заемите за нови жилища в лева лихва от 4,37 на сто. Това е спад на годишна база от 1,07 пункта. При жилищните заеми в евро понижението е в рамките на 1,92 пункта до 4,11 на сто. През декември сме можели да изтеглим потребителски заем в левове срещу лихва от 10,84 процента. През същия месец на 2015-а тя е била 10,15 на сто. Годишният процент на разходите, който показва, колко всъщност струва заемът, отпускан в левове, намаляват до 11,51% спрямо 12,47% година по-рано. Общите разходи при кредитите за потребление в евро спадат с 0,99 пункта до 6,10 на сто. Колкото до годишния процент на разходите по жилищните кредити в левове, те намаляват спрямо същия месец на предишната година с 1,05 процентен пункт до 4,86%, а по жилищните кредити в евро - с 2,07 пункта, достигайки 4,47 на сто.

Лихвата по големите левови фирмени заеми до 1 млн. евро, договорени в левове, се понижава до 4,36%, спрямо 5,33% година по-рано. Ставката по кредитите в евро до 1 млн. евро пада - до 4,21% при 4,92 % преди година. Като цяло лихвите по големите кредити варират много в зависимост от единичните сделки с компании, получаващи добри или лоши кредитни условия.

От началото на годината БНБ въведе отрицателни лихви по сумите, които банките държат на трезор, за да ги стимулира да отпускат кредити и да не задържат наличните си пари в системата. Що се отнася до депозитите, през декември сме могли да вложим левове и да получим в замяна 0,67% върху сумата. Което е с 0,81 на сто по-малко от същия месец на 2015 година. Лихвите по спестяванията в евро също продължават да се понижават, като към края на декември те достигат 0,51%. Това е годишен спад с 0,66 пункта. Същата е ситуацията и при лихвите по депозитите на фирмите.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Прахосвали средствата за туристическа реклама на страната ни

В момента няма никакво популяризиране на туризма у нас за предстоящите летни месеци

Средствата за туристическа реклама на страната реално се прахосват. Това е мнението на Димитър Попов, член на УС на Асоциацията на българските туроператори и туристическите агенции (АБТТА) пред News.bg. Той посочи, че в момента липсва каквато и да е реклама на страната. Според него тя е особено важна в първите месеци на годината януари и февруари, когато текат записванията за летните почивки. Колкото и малко да са средствата за реклама, те реално се прахосват. Дори в момента ние нямаме никаква реклама, коментира Попов. По думите му няма реклами за българския туризъм по международни телевизии и реално интензивна реклама на страната като туристическа дестинация няма. Попов изтъкна още, че в Министерството на туризма разполагат с доста средства, които обаче се харчели безогледно. Вече няколко години се прави само някаква реклама на хартия без никакъв ефект. За журналистически пътувания се харчат луди пари, примерно 4-5 хиляди лева, без да се знае какъв е този журналист, какъв е този блогър, какво ще напише след това, посочи Попов. Той попита къде са блогърите в министерството, които примерно ще популяризират българския туризъм. Това са хора, пишещи на английски, немски, френски - къде са те и защо ги няма, коментира още Димитър Попов. Министерството на туризма се състои само от възложители, а не хора, правещи реклама, както трябва да бъде в едно министерство, каза той и посочи за пример Дания, където рекламата се прави от специалисти в областта. При нас обаче дейността се възлага на случайни фирми, а така изтичат пари, колкото и малко да са, ги преливат “от пусто в празно”, коментира още той.

ФОНД ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА НИСКОТАРИФНИ АВИОКОМПАНИИ ЩЕ РАБОТИ ВЪВ ВАРНА

Във Варна се очаква да заработи фонд за подпомагане на нискотарифни авиокомпании. Целта е подкрепа на туристическия бизнес чрез увеличаване на достъпността до курортите по Северното Черноморие, коментира проф. Стоян Маринов, декан на Факултета по управление във Варненския икономически университет. Разговорите са почти на финала. В случая са ангажирани летището, общината и съответно големите курорти, които са около Варна, така че със съвместни усилия ще се образува този фонд и по този начин Варна ще стане достъпна. Това е основна предпоставка да говорим за целогодишна дестинация. Според проф. Маринов спасението за черноморските ни курорти през слабия за тях зимен сезон са балнеологията, медицинският и спа туризмът. Създаването на инвестиционния фонд до пролетта на тази година ще гарантира следващите две години да бъдат изключително добри за туристическия бизнес в цяла Североизточна България, коментираха инициаторите. Припомняме, че от март 2017 г. нискотарифна авиокомпания обяви полети по дестинацията София-Варна, а още един от евтините превозвачи е заявил желание да оперира на летище Варна.

701 800 Т ПШЕНИЦА Е НЕОБХОДИМА ЗА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НИ

Количеството пшеница, необходимо за потребление в страната до края на реколтната година, е в размер на 701 800 т. Това стана ясно от Обзор за състоянието на зърнения пазар, изготвен от МЗХ. Освен тези количества от 701 800 т са необходими още 200 хил. т преходен запас за следжътвеното доозряване на новата реколта. Ресурсът от пшеница, с който страната разполага за стопанска 2016-2017 г. към 20 януари 2017 г., е в размер на 6 082 746 т, от които произведените количества по предварителни данни са в размер на 5 640 000 т, преходен остатък от миналогодишна реколта 2015 г. - 420 000 т и влезли в страната 22 746 т. Общото потребление възлиза на 4 375 548 т, от тях - потребление в страната в размер на 1 186 100 т. Напусналите количества от страната са в размер на 3 189 448 тона, като в това число за ЕС - 2 086 549 тона.

КЗП готви законодателство за настаняването на туристи в частните квартири

Комисията за защита на потребителите подготвя законодателство за споделената икономика, съобщи на пресконференция вчера председателят на комисията Димитър Маргаритов. Повод за инициативата е нарасналата популярност на споделените пътувания и на настаняването на туристи в частни жилища чрез социални мрежи и сайтове. Хората общуват активно в социалните мрежи. Текстовете трябва да позволят на контролните органи да се намесят, когато има риск от измама, обясни той.

КЗП отчете 38 865 проверки в търговски и туристически обекти през 2016 година, както и на онлайн магазини. Съставени са 3251 акта за нарушения. Забранените опасни стоки са 212. Прекратено е предлагането на четири услуги. 142 ресторанта и развлечения и места за настаняване са били временно затворени заради липсата на категоризация. 299 нелоялни търговски практики са забранени. Те са в секторите телекомуникации, туризъм, онлайн търговията, продажба на хранителни стоки. Комисията е открила 563 неравноправни клаузи в общите условия на договори на банки и фирми за бързи кредити, туроператори, онлайн търговци, мебелни фирми и пощенски оператори. Заради неотстранени неравноправни клаузи КЗП е завела 27 колективни иска. Жалбите в Европейския потребителски център са се увеличили през 2016 г. с 30% до 1300 броя, отчете директорът му Игнат Арсенов. Повечето потребители се оплакват от онлайн търговци - над 70%. Около една четвърт от жалбите са свързани с транспорта - основно забавени и отменени полети и загубени багажи. Повече от половината българи, които са се оплакали в Европейския потребителски център, са пазарували от търговци, регистрирани в Румъния. Следват фирми с адреси в Германия, Италия и Унгария. В Центъра са постъпили 150 жалби на чуждестранни потребители срещу български търговци. Недоволните клиенти са основно от Германия, Великобритания и Франция. Чужденците се оплакват от забавени полети, включително ако не получат безплатно услуги по време на чакането.

Стоян Янчев поема управлението на „Булгаргаз”

Финансовият директор Стоян Янчев ще замени Николай Павлов начело на “Булгаргаз”, съобщи БНР. Досегашният изпълнителен директор на газовото дружество беше избран на длъжност министър на енергетиката в служебния кабинет на Огнян Герджиков. Промяната все още не е отразена в Търговския регистър. Справка в сайта на Агенцията по вписванията показва, че не е подадена и заявка за промяната в управлението на държавното дружество. Според данните в Търговския регистър дружеството се представлява от изпълнителния директор Николай Павлов. Управлението е поверено на Съвет на директорите, в който влизат освен Павлов, и Ботьо Велинов, и Илиян Дуков. Мандатът на съвета изтича през 2018 година. Николай Павлов пое управлението на “Булгаргаз” в началото на 2016 година. Той замести на поста Петьо Иванов, който пък застана начело на Българския енергиен холдинг.

Агенция „Митници” внесла над 8,25 млрд. лв.

Агенция “Митници” внесе над 8,25 млрд. лева в държавната хазна през 2016 г. Спрямо 2015 г. сумите се увеличават с 2,4%, сочи отчетът на институцията. Приходите от акцизи надхвърлят 4,87 млрд. лева. От данните е видно, че приходите от акциз на тютюневи изделия през миналата година са 2,3 млрд. лева, а от горива - 2,2 млрд. лева. От акцизи на алкохолни напитки приходите са в размер на 214 млн. лева. Приходите от данък добавена стойност (ДДС) при внос през 2016 г. са в размер на 3,27 млрд. лева. Ведомството е събрало 173 млн. лева от мита.

www.duma.bg

Френските социалисти си връщат левия курс

Беноа Амон е победител в последния дебат преди изборите във френската левица

Във Франция двамата претенденти за Елисейския дворец от Социалистическата партия се изправиха един срещу друг в телевизионен дебат. Той бе последният преди привържениците на социалистите да решат кого да изберат за свой кандидат за президент на втория тур на първичните избори. Съперниците са бившият премиер Манюел Валс и бившият министър на образованието Беноа Амон.

"Край на илюзиите и напразните мечти" - Манюел Валс призова френския народ да избере човек, който предлага осъществими идеи. Валс разкритикува манифеста на своя опонент, като обвини Амон, че неговият финансов план е неосъществим, след като бившият министър на образованието предложи универсален базов доход от 750 евро.

"Ако казваш, че се отказваш от това да намалиш дефицита под три процента, ако казваш, че трябва да продължим да увеличаваме броя на работниците в публичния сектор, ако казваш, че дори може да имаме нужда от нов самолетоносач за армията, това повдига въпроса за твоята правдоподобност. Нашият народ вече харчи достатъчно", отсече Валс.

Беноа Амон от своя страна заяви, че иска да обърне гръб на стария ред и безрезултатните решения. Той обеща да работи за едно по-сигурно и по-справедливо бъдеще.

"Мечтите, които вие финансирахте, са мечти на тези, които вече имат предостатъчно. Тези, които се справят достатъчно добре. Аз съм щастлив да заявя, че в политическия избор, който аз предлагам, не става въпрос за продажбата на мечти. Аз не продавам нищо. Става въпрос за справедливост. А за мен, справедливостта помага на тези, които работят, на тези, които искат да работят. Помага за честно заплащане на труда им", подчерта Амон.

Снимки БГНЕС

Във Франция наричат Беноа Амон френския Бърни Сандърс

Според телевизионна анкета Амон е победител в дебата с близо 60-процентно одобрение от публиката. Валс успя да убеди едва 37% от зрителите. Вторият тур на изборите предстои в неделя. На първия тур Амон поведе класирането с 36 процента, а Валс остана втори с 31 на сто.

Във Франция наричат Беноа Амон френския Бърни Сандърс. В програмата на 49-годишния бивш министър на образованието фигурират легализирането на марихуаната, данък върху използването на роботи и отмяна на приетата м. г. трудова реформа, която даде на работодателите повече свобода при уволняването на работници.

Най-интригуващото предложение е приемането на месечен "универсален доход". Планът на Амон е разделен на три етапа:

- Увеличаване на минималния размер на държавните помощи за бедните с 10% до 600 евро месечно

- Изплащането на такива помощи на всички французи на възраст от 18 до 25 години

- Увеличаване на помощта до 750 евро и плащането им на всички граждани на Франция след 2022 година.

Опоненти на Амон обявяват програмата му за нереалистична и прекалено скъпа, като оценяват стойността й на 300-400 млрд. евро.

Битката между Амон и Валс обаче показа и колко дълбоки са вътрешните проблеми в управляващата социалистическа партия. Преди всичко това е несъответствието между желанието на по-лявото крило на привърженици на партията и относително либералния, центристки курс, който осъществява социалистическото правителство. Именно Мануел Валс, в качеството си на премиер, осъществи толкова непопулярната трудова реформа.

Почти няма съмнение, че в неделя победата ще е на Амон, което, както се очаква, ще върне френската Социалистическа партия на традиционните леви позиции за разлика от сегашния центристки курс. Основната лява партия на Франция отново ще се включи в борбата за преразпределяне на благата, отстояване на правата на трудещите се, гражданските свободи и защита на околната среда.

ПИРИНСКИ КЪМ ЕК: ПРЕОБРЪЩАТЕ ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

На съвместно заседание на Комисиите по бюджет и по бюджетен контрол на Европарламента Европейската комисия представи предложението си за всеобхватни промени в правилата за изпълнение на бюджета на ЕС. Евродепутатът социалист Георги Пирински категорично възрази срещу текстовете, които предвиждат средства от фондовете за сближаване да обслужват операции по гаранционния фонд на Плана "Юнкер". Това би означавало, че структурните фондове ще се подчиняват на пазарните принципи за финансова възвращаемост на инвестициите, вместо на целите на социалното, икономическото и териториалното сближаване в рамките на ЕС, което е същността на тези фондове.

Друго предложение, което Пирински изцяло оспори, бе за създаването на т.нар. доверителни фондове (тръст фондове) под предлог за покриване на непредвидени нужди и предизвикателства (например миграционния натиск). Проблемът е, че се обират средства от перата на бюджета на ЕС, преди всичко от фондовете за регионално развитие и земеделие, и се внасят в извънбюджетни сметки. С това се накърнява постигането на програмираните цели и заложените резултати в съответните бюджетни програми и не на последно място постигането на целите на Стратегията Европа 2020, които са от особено значение за страни като България.

Гърция няма да върне на Турция военните

Върховният съд на Гърция постанови да не бъдат връщани на Турция осемте военни, потърсили убежище в страната след опита за преврат миналото лято. Всеки от тях бе осъден на два месеца затвор за незаконно в Гърция, макар че по-късно съд промени присъдата на условна с 3-годишна отсрочка. По-рано прокурор от Върховния съд препоръча военните да не бъдат връщани в Турция, защото там ги грозят репресии.

Междувременно стотина турски офицери от НАТО са поискали убежище в Белгия за себе си и семействата си покрай проваления опит за преврат. Офицерите са обвинени в тероризъм, уволнени са и не смеят да се завърнат у дома.

Работата на съда в Страсбург пък е заплашена от блокаж заради хилядите жалби, внесени от турски граждани след опита за преврат през юли. Това коментира съдия Ъшъл Каракаш от Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ), цитирана от ДПА. Ако турският Конституционен съд не реши казусите в съответствие с международните актове за правата на човека, ЕСПЧ ще бъде сериозно претоварен.

След опита за преврат на 15 юли в Страсбург са били внесени около 5000 жалби, казва съдийката, като прогнозира, че е възможно да изникнат още хиляди нови случаи.

След опита за преврат през юли властите в Анкара започнаха масова чистка в армията, съдебната система, полицията, разузнаването и образованието.

КРАТКИ

Британският парламент гласува за „Брекзит" на 8 февруари

Окончателното гласуване на законопроекта за задействане на процеса по излизане на Великобритания от ЕС ще се проведе в камарата на общините на 8 февруари, обяви председателят на камарата Дейвид Лидингтън. Вчера правителството внесе законопроекта за обсъждане. Лейбъристите подготвят 6 поправки в законопроекта, а Шотландската национална партия - 50.

Щайнмайер официално сдава поста

Франк-Валтер Щайнмайер днес официално ще предаде пълномощията си като външен министър на вицеканцлера и министър на икономиката Зигмар Габриел. Щайнмайер, който е от Социалдемократическата партия, беше издигнат като кандидат на управляващата коалиция между християндемократи и социалдемократи за президент на Германия. Изборите ще се проведат на 12 февруари. Конкурент на Щайнмайер ще е издигнатият от Лявата партия политолог и експерт по борбата с бедността Кристоф Бутервеге.

Президентът на Австрия Александер ван дер Белен встъпи в длъжност след церемония по полагане на клетва в парламента на тържествено заседание на двете камари на законодателния орган. Австриецът е първият представител на опозицията в историята на републиката, който печели президентските избори и поема най-високата длъжност в страната

Арести на предполагаеми джихадисти

При мащабната антитерористична акция във Виена и Грац бяха арестувани 11 заподозрени в терористична дейност. Акцията беше основно насочена срещу лица от бивша Югославия, заподозрени, че създават джихадистка мрежа в страната. Италианската полиция пък арестува албански гражданин по подозрение, че е планирал терористично нападение в столицата.

76 превозни средства участваха в две верижни катастрофи на магистрала в Полша. Над 30 души са ранени

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Русия предложи на сирийската опозиция проект за конституция

В него се предвижда и вариант за създаването на кюрдска автономия

В проекта за конституция на Сирия, изготвен от Русия и предаден на сирийската опозиция по време на срещата в Астана, се предвижда създаването на кюрдска автономия в рамките на Сирийската арабска република, съобщава "Известия".

Според говорителя на руското външно министерство Мария Захарова проектът в никакъв случай не е фиксирана схема за действие, а просто набор от идеи, съобщи РИА "Новости". "Това е някаква отправна точка за дискусии, които да концентрират сирийците и техните усилия не за празни разговори, а за обсъждане на проект за бъдещето на тяхната страна", подчерта тя. По думите ѝ сирийците сами трябва да определят държавното устройство на страната си.

"Сирия си остава унитарна държава, но се предлага на територията ѝ да бъде създадена кюрдска автономия", съобщил представител на сирийската опозиция пред "Интерфакс". Според него в документа се дава право на различните региони в Сирия да имат свой официален език.

Проектът предвижда също президентът да се избира за 7 години, без право на втори мандат. Изрично се посочва, че не е задължително държавният глава да е мюсюлманин. Предлага се и отмяна на шериата и преименуване на държавата - от "Сирийска арабска република" на "Сирийска република".

В представения от Русия проект се планира създаването на двукамерен парламент. Долната палата ще се нарича "Народна асамблея", а горната - "Асамблея на регионите". Същевременно в случай, че проектът бъде утвърден, ще бъде отменена сега действащата система на квотите, съгласно която половината от местата в парламента са определени за работниците и селяните. В същото време в задълженията на парламента са включени назначенията на съдиите във Върховния конституционен съд, както и ръководителя на Централната банка.

По-късно "Блумбърг" предаде, че представителите на опозицията са отказали да приемат предложения от Русия проект, позовавайки се на това, че конституцията на страната трябва да напише сирийският народ.

Зони за сигурност в Сирия иска Тръмп

Американският президент Доналд Тръмп подготвя указ, с който да разпореди на Държавния департамент и Пентагона да разработят план за създаване на зони за сигурност за цивилни в Сирия и региона. Замисълът на държавния глава на САЩ е сирийците, принудени да напуснат домовете си заради войната, да могат да изчакат в тези зона окончателното си настаняване в трета страна или репатриране. "Непременно ще създам зони за сигурност в Сирия", заяви Тръмп.

Досега САЩ не подкрепяха категорично тази инициатива, за която партньорът им в НАТО - Турция, настоява отдавна. Много от съюзниците в НАТО се опасяват, че това ще изисква по-сериозен военен ангажимент.

Планът трябва да бъде подготвен в срок от 90 дни от датата на указа. В обособените безопасни зони в самата Сирия и в съседни страни сирийските граждани, напуснали домовете си заради войната, ще изчакат окончателното уреждане на техния въпрос. То може да се изразява в разселване в трета страна или в репатриране.

Междувременно Москва обяви, че план на САЩ за установяване на безопасни зони в Сирия трябва внимателно да бъде разгледан. Говорителят на Кремъл Дмитрий Песков отбеляза пред журналисти, че САЩ не са се консултирали с Русия по въпроса и подчерта, че е "важно да не се изостря ситуацията с бежанците".

Турция пък обяви, че чака да види резултат от обещанието на президента Тръмп да нареди създаване на свободни зони в Сирия. Говорител на външното министерство на Турция отбеляза, че Анкара отдавна настоява за това.

В същото време американският президент Доналд Тръмп обясни намерението си да се забрани временно влизането в страната на хора от някои мюсюлмански държави с твърдението, че "трябва да се действа, защото в света цари пълна бъркотия, пълна каша", съобщи Франс прес. "Това не е забрана, насочена срещу мюсюлманите, а засяга страни, където има много тероризъм", заяви новият президент на САЩ в интервю за Ей Би Си. "Не трябваше да влизаме в Ирак. Не трябваше да се изтегляме оттам по този начин. Светът е пълна каша", категоричен е Тръмп.

Американският президент каза още, че според него мъчения, като симулацията на давене, "абсолютно работят", но добави, че ще се съобрази с мнението на правителството относно прибягването до подобни техники за разпити. Тръмп уточни, че ще поръча на министъра на отбраната Джеймс Матис и на директора на ЦРУ Майк Помпео да решат какво може да се направи в рамките на закона с цел борба срещу разпространението на радикализацията.

Граничари на Балканите биели деца бежанци

Деца бежанци и мигранти редовно страдат от ухапвания от кучета и жестоки побои от полицията, докато се опитват да пресекат границите по протежение на т.нар. "Балкански маршрут". Това алармира британската неправителствена организация "Спасете децата", цитирана от "Индипендънт".

Деца са насилствено и незаконно изтласквани назад към Сърбия от Унгария, Хърватия, въпреки че вече са прекосили границата, твърди организацията. 12-годишно дете от Афганистан споделило пред "Спасете децата": "По време на пътуването имах много проблеми, особено в горите. Българската полиция ни би, взе ни парите и ни пита защо идваме в Европа. Имахме проблеми и с мафията".

Благотворителните организации се страхуват, че Сърбия се превръща в "сметище" за бежанци и мигранти, на които е отказан достъп до съседните страни. Правителството е било категорично, че може да приеме само 6 хил. бежанци - смята се, че в момента в страната има около 7 хил. Около 20% от децата бежанци в Сърбия са непридружени.

Нието все пак ще отиде във Вашингтон

Мексиканският държавен глава Енрике Пеня Нието няма да отмени планираното си за 31 януари посещение в САЩ, съобщи външният министър на Мексико Луис Видегарай в интервю. Мексикански политици го призоваха да не го прави заради решението на Доналд Тръмп да започне строеж на стена по общата граница.

"Искам да уточня, че работната среща между президентите (на Мексико и САЩ) във Вашингтон идния вторник е потвърдена", каза първият дипломат на латиноамериканската страна. Планираните преговори между двамата лидери "в момента остават в сила".

В Мексико указът на Тръмп за строителство на "голяма физическа бариера" предизвика остри критики сред политиците и обществеността. Президентът Нието няколко пъти каза, че Мексико няма да покрие разноските по изграждането на стената, както обещава Тръмп.

"Ние всички сме имигранти", скандираха протестиращи мигрантската политика на Тръмп

САЩ СПИРАТ ПАРИТЕ ЗА НЯКОИ СВЕТОВНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Администрацията на президента Доналд Тръмп подготвя укази, които ще пропрявят пътя за драстично намаляване на ролята на САЩ в ООН и в други международни организации, предаде Ройтерс. Те касаят намаляване и дори премахване на членската вноска на САЩ за някои агенции на ООН и международни организации, както и ревизирането на серия от договори.

Първият проект на указ предвижда създаването на комисия, която да проучи евентуалните съкращения на вноските за всяка една организация или агенция. На комисията ще се препоръча да обърне по-специално внимание на мироподдържащите операции, на Международния наказателен съд и на помощта за страни, които се противопоставят на важни решения на САЩ. Предвижда се съкращаване с 40 процента на американското финансиране на ООН и на други организации, допълва ТАСС. Съкращенията ще засегнат организации, в които членуват палестинската автономна власт или Организацията за освобождение на Палестина, както и организации, които не се придържат към санкции, въведени срещу Северна Корея или Иран.

Вторият проект на указ предвижда мораториум върху всички многостранни договори, които не са пряко свързани с националната сигурност, екстрадицията или с международната търговия, допълва Франс прес.

ДНИТЕ НА ЕВРОТО СА ПРЕБРОЕНИ, СМЯТА БЪДЕЩИЯТ АМЕРИКАНСКИ ПОСЛАНИК В ЕС

Проф. Тед Малок, който е кандидат на президента на САЩ Доналд Тръмп за посланик на САЩ в ЕС, обяви, че дните на еврото са преброени и единната валута може да се срине в следващите 18 месеца.

Макар още да не е потвърдено официално, че Малок ще бъде назначен за посланик на САЩ в Брюксел, запознати казват, че точно той е фаворитът на Тръмп за поста. В началото на януари професорът се срещна с новоизбрания президент в неговия небостъргач в Ню Йорк.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

ФИНАЛНО:

Енергетиката и еврофондовете побъркаха управляващите

Експремиери повтаряха до припадък, че няма проблеми с тока и с европарите. Защо ли не им вярваме?

Светла ВАСИЛЕВА

Две теми се оказаха особено чувствителни за кабинета в оставка в последните му работни дни - състоянието на електроенергийната система и еврофондовете. Вместо да признаят, че проблеми има, и да работят за решаването им, отиващите си министри истерично се втурнаха към микрофони и студия. Но не за да обяснят ситуацията, или спокойно и аргументирано да отговорят на упреците на опозицията, а за да питат как и откъде леви депутати са се снабдили с информация за случващото се във ведомствата. Работата на опозицията е да дебне властта и да бъде неин коректив. И тя си я гледа. Как и защо от министерствата "изтичат" документи са въпроси, зададени ненавреме. Късно е за тях. Те са доказателство за пробив в системата на сигурността и недобрата организация на отделни звена в институциите, отговорност за която носят министрите.

Колкото и да се опитва да ни успокоява експремиерката Теменужка Петкова, от писмото на изпълнителния директор на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) до нея стана ясно, че въпреки активирането на всички електропроизводствени мощности, в страната

има недостиг на електроенергия

България реализира търговски внос на ток за потребление, който достига до 175 МВт за час. Наличните водни запаси в язовирите падат драстично, създавайки предпоставка за недостиг на бързи и маневрени балансиращи мощности чак до пролетното пълноводие. Исторически това е най-ниското ниво на завирените обеми в комплексните язовири за последните 10 г. Наличните въглищни запаси в кондензационните централи са чувствително под регламентираните количества и при запазване тенденцията с въглеподаването ще стигнат едва за три дни за ТЕЦ "Марица изток-2".

Предвид създалата се ситуация, изп. директор на ЕСО уведомява експремиер Петкова с нарочно писмо, че е предприел понижаване на напрежението в почивните дни и вечер в работните дни с цел намаляване на товара (постигнатото намаление на товара е 150 МВт), без да засяга качеството на електроенергията, доставяна на потребителите, и е оптимизирал броя на автотрансформаторите и трансформаторите в работа. ЕСО предлага Петкова да инициира среща с големите индустриални потребители с цел оценка на възможностите те да преразпределят енергопотреблението си, така че във върховите часове то да бъде намалено.

Резервите, необходими за функционирането на електроенергийната система на България, не само че не се възстановяват, но и намаляват, а перспективата е ситуацията да се влоши идните дни, пише в заключение директорът на ЕСО и уведомява, че е информирал европейските си колеги за

състояние „тревога"

на системата. Въпреки че знае за ситуацията, експремиер Петкова публично отрича да има проблеми, не спира да призовава гражданите да са спокойни (вместо да се обърне към тях със съвет да изключат излишните консуматори на ток вкъщи, за да облекчат електроенергийната система) и да обвинява опозицията, че създава паника с цел извличане на политически дивиденти. В писмото директорът на ЕСО казва, че страната наистина генерира енергия на предела на възможностите си. При спрян износ и активиран пълен студен резерв, търговският внос на ток за потребление няма как да се изтълкува, освен като недостиг.

Еврофондовете се оказаха "взривоопасни" колкото и енергетиката. Бившият вицепремиер, отговарящ за тях, Томислав Дончев се опита да внуши, че е създадена отлична организация, няма опасност от спиране на парите, както и че управлението им е сложна работа и не е добре външни лица, и най вече опозицията, да надничат какво се случва в действителност зад гръмките отчети за проценти, договорени пари и разплатени средства.

Всъщност проблем има. Потенциален. Той произтича от различния начин на работа с Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в сегашния програмен период в сравнение с предишния. Разликата е в предварителните условия, които въведе ЕК. Те представляват задължителни изисквания за осигуряване на определени предпоставки за достъп до фондовете. Приложимите предварителни условия са 45, от тях 7 са общи, а 38 - тематични, отнасящи се до Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство.

В Споразумението за партньорство България представя самооценка, доколко е изпълнила предварителните условия и План за изпълнение на онези, с които не е успяла да се справи. Крайният допустим срок да сме приключили с предварителните условия беше декември 2016 г. При неспазването му Общият регламент на структурните и инвестиционни фондове предвижда следното: "Незавършването до определения срок на действията за изпълнение на приложимо предварително условие, което не е било изпълнено към датата на подаване на Споразумението за партньорство и на съответните програми, представлява основание за спиране на междинни плащания от Комисията към

Снимка БГНЕС

Времето ще покаже кой е бил прав - Теменужка Петкова и Томислав Дончев или опозицията

приоритетите на съответната програма, които са засегнати."

Каква е ситуацията към декември 2016 г.?

От 45 предварителни условия 33 са изпълнени - 6 общи и 27 тематични, видно от информация на Томислав Дончев до народните представители. Неизпълнени или частично изпълнени са 1 общо условие и 11 тематични. Общото условие е от сектор статистически системи за Оперативна програма "Околна среда". Тематичните са от няколко области.

На първо място - научни изследвания и иновации и инфраструктура за научни изследвания и иновации. Това, с което управляващите не се справиха в определения срок и за което ДУМА писа неведнъж, са Иновационната стратегия за интелигентна специализация и Националната стратегия за научни изследвания, която е одобрена от МС, но не и от НС. Не е актуализирана и т.нар. Пътна карта на научноизследователската инфраструктура. Виновник за забавянето е МОН, оглавявано от Меглена Кунева.

Второто предварително тематично условие, с което правителството на Борисов не успя да се справи в срок, се отнася до превенцията и управлението на риска. Водещата институция, отговорна за забавянето, е МВР. Условието е приложимо за ОП "Околна среда" - по отношение на наводненията и свлачищата, и за Програмата за развитие на селските райони - по отношение на горските пожари.

Третото тематично условие, което

препъна кабинета „Борисов-2"

е от водния сектор, който беше проблемен през целия първи програмен период. Онова, с което управляващите не успяха да се справят, са промените в Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приемане на Наредба за нормите за водопотребление и въвеждане на механизъм за използване на приходите от ВиК-услуги за изграждане на ВиК-инфраструктура.

Четвъртото неизпълнено тематично условие засяга различните видове транспорт - автомобилен, железопътен, морски, а също и мултимодалните връзки и летищната инфраструктура. Водещата отговорна институция е Министерството на транспорта. Условието ще бъде изпълнено, когато България представи на ЕК Интегрирана транспортна стратегия 2030. Такава към момента все още няма огласена на портала за обществени консултации.

Петото предварително условие засяга политиката за приобщаване на ромите. То е приложимо към три от оперативните програми - за развитие на човешките ресурси, регионалната и научната. Онова, което не е направено в срок, е разработването на система за мониторинг и контрол на изпълнението на Националната стратегия за интегриране на ромите 2012-2020.

Шестото тематично условие, което не е изпълнено от управляващите, е свързано с Европейския земеделски фонд и се отнася до хидромелиорациите. Има неизпълнени и условия, свързани с фонда за "Морско дело и рибарство".

Държавите членки ще отчетат изпълнението на предварителните условия чрез официална самооценка през 2017 г. Тя ще бъде част от Доклада за напредъка по Споразумението за партньорство и част от Годишните доклади за изпълнението на всяка от програмите. Срокът за представяне на Доклада за напредъка е 31 август.

Експремиер Томислав Дончев също като колежката си от енергетиката Теменужка Петкова побърза да увери (във вторник от студиото на БНТ), че никакви опасности не ни заплашват, както и че "голяма част от исканите реформи са изпълнени, остават още 10". Не пропусна и да

обвини опозицията

че "забърква страшен тюрлю гювеч от страшно звучащи термини". Самият той обаче се омота в тях, обявявайки, че сме изпълнили голяма част от исканите реформи, макар никъде в документите да не става дума за реформи, а само за предварителни условия.

Бившият министър побърза да се похвали, че вече са договорени 30% от средствата и разплатени цели 7,5% от тях. Той обаче спести съществен детайл. Част от договорените, уж сега, средства са за т.нар. фазирани проекти, изостанали от първия програмен период главно от оперативни програми "Околна среда" и "Транспорт", които бяха пред провал. Сроковете за тях бяха удължавани до последно и въпреки това част от обектите им не бяха завършени. 234 млн. лв. от новия програмен период само на "Околна среда" веднага отидоха за покриване на гафовете от 2007-2013 г. Тях обаче Дончев също отчита към договорените сега (640 млн. лв.) от оперативната програма, което не е вярно.

Какво ни чака занапред в енергетиката и еврофондовете предстои да видим. Времето ще покаже кой е бил прав. Лошото е, че сметката винаги плащат гражданите, както и че хората от властта по нашенска "демократична" традиция каквото и да сторят, остават несанкционирани.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Стоп на деградацията в образованието и науката!

БСП обсъди проекта си за управление с учители, преподаватели, студенти, синдикати и работодатели

Спиране на деградацията в образованието и на унижения на българския учител; съществено увеличаване на финансирането за училищата, вузовете и научните организации; преодоляване на неефективното използване на средствата; мерки за осигуряване на равен достъп до качествено образование на децата от големите и малките училища, създаване на връзка между професионалното образование и икономиката. Това са част от основните цели, записани в проекта на БСП на Алтернативен план за развитието на България в частта му за образование и наука. Проектът бе представен завчера от председателката на Съвета на БСП по образование наука проф. Анелия Клисарова пред учители, преподаватели, учени, студенти, синдикалисти, работодателски организации.

Велиана ХРИСТОВА

Както ДУМА писа, БСП иска да прекрати порочната практика на ГЕРБ да се намаляват държавните пари за образование и наука, а в същото време да се искат неадекватни реформи. Публичното финансиране за образованието до 2020 г. трябва да се увеличи поетапно от сегашните 3,6% от БВП до 5% с перспектива да достигне 6% от БВП, както ни съветват от ЕС. За науката държавата дава в момента срамни 0,2% от БВП - процент, до който падат само най-изостанали островни държави. До 2020 г. е напълно реално публичните средства за наука да се увеличат до 1%, са изчислили социалистите. За БАН е предвидено субсидията да се увеличи от 78 млн. лв. сега до 360 млн. лв. през 2020 г. За Селскостопанската академия - от 13 млн. лв. в момента до 123 млн.

Създадените проблеми и в двата сектора през последните години са толкова много, че се налагат спешни живоспасяващи мерки, отбелязаха всички участници в срещата. В средното образование БСП предлага отказ от принципа "парите следват ученика" и промяна в системата на делегираните бюджети така, че те да се съставят не просто според броя деца и ученици в детските градини и училищата, а основно чрез показатели за качество и диференциране на разходните стандарти по видове дейности и по типове селища. За училищата и забавачките в пограничните райони например се предлагат 10% над стандарта за издръжка. Целта е да се тръгне към изравняване на нивото на обучение в големите и малките селища, което е с най-големите в ЕС разлики, както показа международното изследване PISA. Според лидерката на Синдиката на българските учители към КНСБ Янка Такева, анализ на СБУ още през 2013 г. е показал, че няма положителен ефект от делегираните бюджети в сегашния им вид. Те са създали недоверие между педагозите и условия за корупция, учителите крият заплатите си един от друг като в частни фирми, заяви Такева. Тя е категорична, че когато в базисното училищно образование има конкуренция, това срива системата. Лидерът на синдикат "Образование" към КТ "Подкрепа" Юлиян Петров пък отбеляза, че у нас вече са закрити над 2000 училища и че мрежата не може повече да се оставя на автопилот - трябва да се създаде стратегия но с виждане на държавата колко училища ще има след 5 и след 10 години. Трябва не да смятаме постоянно колко ни струва дадена мярка, а просто да я правим, добави той.

В проекта си БСП предвижда изменения в Закона за предучилищното и училищното образование, който бе наложен силово от ГЕРБ и създава огромно количество нови проблеми - от философията до конкретиката си. Според доц. Христо Монов (БСП) от Факултета по предучилищна и начална педагогика в СУ този закон не може да бъде поправен, трябва да се направи нов. Хора, работещи в образованието, трябва да създадат нов закон, подкрепи го Латинка Ковачева, директор на 94 училище в София. БСП предвижда да се анализират новите образователни стандарти, учебни планове и програми, да се възстановят връзките между предметите, да се реабилитират националната история и литература в съдържанието. Целеви програми, свързани с националното самосъзнание, с родната история, литература и българския език, предлага БСП. Сега училището е първото място, където децата се учат да мразят и откъдето започва разделението им, отбеляза проф. Ваня Добрева (БСП). Когато се предлагат редом Паисий и "Хари Потър", естествено е децата да изберат "Хари Потър", но няма държава, която да неглижира собствената си култура, обобщи тя. Всички педагози, участващи в срещата, приветстваха горещо идеята за всеки предмет и клас да има по един учебник.

Създаване на научен Институт по образованието, който да анализира процесите в системата и да предлага решения, предвиждат още социалистите. Обсъдени бяха много други идеи от платформата за преодоляване на тежки проблеми като например пълното неглижиране на възпитателната функция на училището вече над четвърт век. Специална програма за създаване на социално-битови навици и развиване у децата на отговорност към задълженията им предвижда БСП. Поставени бяха още десетки въпроси - за неадекватните практики спрямо ромските деца, неефективната политика за квалификация и кариерно развитие на учителите, за привличането на млади учители, за претовареността с административна бумащина, за заплатите, за материалната база и ИКТ в училище, за връщане на масовия спорт в тях, за създаването на защитени детски градини и предвиденото от БСП поетапно поемане от държавата на разходите за обществените детски градини. Защото не може от малкото селище тригодишни деца да се пращат на забавачка в друго селище.

Не може родителят да решава какво да става в училище, трябва да се прецизират функциите на новосъздадените обществени съвети, по много въпроси те нямат компетентност, отбеляза Юлиян Петров. Учителка в ромско училище отбеляза, че програмата "Заедно в час", финансирана от "Америка за България", праща в училищата неквалифицирани учители, които обаче получават много повече от опитните щатни педагози. Секретарят на експертния съвет по образование към АИКБ Росица Стилянова подчерта, че намеренията на БСП в професионалното образование почти напълно съвпадат с тези на асоциацията. Тя алармира, че липсват ученици в професионалните гимназии и трябва да се мисли как да бъдат привлечени.

Главният секретар на Българската търговско-промишлена палата Васил Тодоров също заяви, че в много от намеренията в проекта съвпадат с виждането на БТПП. Двата синдиката и двете работодателски организации обявиха, че са готови да сътрудничат за изпълнение на платформата и че се надяват на постоянен диалог с бъдещата власт след 3 месеца.

В последвалата среща по темата висше образование и наука поставените проблеми бяха още повече. На първо място и тук е начинът на финансиране.

ПЛАН ЗА ПУБЛИЧНОТО ФИНАНСИРАНЕ

Образование - от 3,6% от БВП сега на 5% през 2020 г.
Наука - от 0,2% сега на 1% през 2020 г.

	2017	2018	2019	2020
БАН	78	160	280	360
ССА	13	60	92	123

Според икономистите на БСП при очакван БВП от 106 млрд. лв. предвиденото увеличение е напълно изпълнимо

Все още водещ принцип е "парите следват студента", а основно трябва да бъде диференцирането на финансирането на вузовете според качеството, научната дейност и реализирането на студентите, както и засилването на контрола от държавата, посочи Клисарова. Безплатно за студентите обучение в приоритетните специалности предлага БСП. А също - изменения в правилата за акредитиране на вузовете.

Всички участници горещо настояха светкавично да се отмени порочният Закон за развитие на академичния състав, който нарои стотици професори и доценти без критерии за научни приноси, а това маргинализира системата, обобщи проф. Владимир Добрев, ядрен физик от БАН. Според него не бива в проекта да се обединяват наука, иновации и внедряване, защото това са различни дейности и се финансират от различни източници. Само у нас не се разбира, че фундаменталната наука навсякъде се финансира от държавата, насочените фундаментални изследвания - поравно от държавата и бизнеса, развоят и внедряването - от бизнеса. В природните науки конкретно от фундаменталните изследвания се раждат и приложните идеи, иначе след 10 години няма да има какво да се прилага, понеже идеите ще се изчерпят, обясни той. У нас не се разбира също, че не може да има качествено проектно финансиране, без преди това да е решено финансирането на научните институции, на лабораториите, подчерта проф. Добрев. И добави: У нас с проекти се запушват дупките в институциите, което е нонсенс. Мога да ви дам всички доказателства, че във водещите научни и университетски институции заплащането е най-ниско, засегна проф. Добрев и най-болната тема. Ермак Димов от Синдикалния академичен съюз в БАН подчерта, че спешно трябва да се възстанови таблицата за началните заплати във вузовете и науката, премахната през 2006 г., за което не трябва дори решение на парламента.

Доц. Илиян Йончев от МУ-Плевен възрази срещу това, че МОН неотдавна намали парите за издръжка на студент медик и така, според него, се отнемат пари от медицинските вузове, за да се дадат на други. Председателят на студентския съвет в МУ-Варна, Калинов пък алармира, че заради това вузовете вдигат студентските такси и така ще прогонят съвсем младите медици от страната. Не се разбра защо се бърка в джоба на студентите, при положение, че петте медицински вуза у нас притежават 2/3 от спестените милиони в цялата система. Дискусия се завърти около това дали България трябва да издържа вузове, които обучават студенти от Индия, а българските им випускници масово и веднага заминават в чужбина. Нека се разберем най-сетне дали образованието и науката са стока и дали всяка година България трябва да губи 50 млн. лв. от напускащи висшисти и млади учени, за чието обучение е плащала с години, заяви акад. Васил Сгурев. Според Росица Стилянова може да се мисли студенти от специалности, за които има работа у нас, но те заминават в чужбина, да връщат парите за обучението си.

В България вече има дефицит на интелект, а мерките продължават да са на парче, заяви акад. Дамян Дамянов. Трябва дългосрочна стратегия, която да се следва независимо какво правителство е на власт. Години наред се казваше "по-малко държава" и държавата се скри съвсем, каза той. Пред университетите печалбарска цел ли сме поставили, ангажира ли се българската държава с образованието и науката? Кажете "повече държава", кажете какво регулира и контролира тя, каква задължителна за всички дългосрочна визия има, и тогава ще ви повярвам, обобщи той.

АЛАРМА

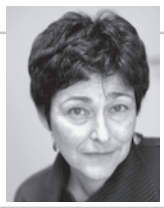
ДА СЕ СПРЕ ЗАКРИВАНЕТО НА ПОМОЩНИТЕ УЧИЛИЩА!

Най-спешна задача на служебното правителство е да спре закриването на помощните училища, за което срокът е до 31 март, предупреди Янка Такева. Политиката за създадените с новия закон центрове за личностно развитие е грешна и порочна, в масовото училище няма условия за децата със специални потребности, а ресурсни учители от центровете идват два пъти седмично, което не върши никаква работа. Трябва да се запази поне по едно помощно училище на област, добави Такева, думите й бяха посрещнати от участващите учители с ръкопляскане и "Браво!" Такева предложи и стратегия за пенсиониране на учителите (5000 са освободени м.г и още 1000 ще се оттеглят през 2017-а, а младите учители не стигат).

www.duma.bg

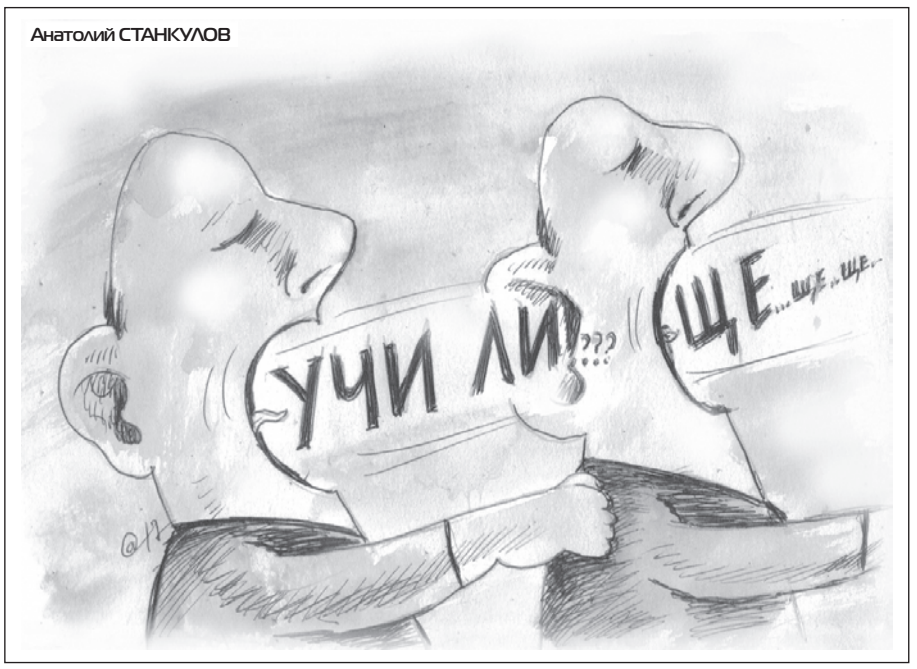
ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Угасете фитила!

Гръмна поредният случай на тормоз над деца и педагози от страна на ученик с агресивно поведение. Най-вероятно става дума за т.нар. хиперактивност плюс агресия. Лекуват се, ако се хванат навреме. Ако не - и самото дете остава изолирано и осакатено психически за цял живот. Агресията в самото ни общество расте с всеки изминал ден, естествено влиза и в училището. И вместо в новия си училищен закон авторите от ГЕРБ да отчетат това, те направиха точно обратното - постановиха да се закрият училищата за деца със специални образователни потребности, отделиха специалистите от децата и ги пратиха в едни центрове, откъдето те чат-пат прескачат до съответното общо училище, където вървува примерно едно такова дете като момчето от 19-о училище в столицата. Всички ги предупреждаваха какво ще стане, настояваха да не се руши системата - но не би, запънаха се от ГЕРБ като дръгливо магаре на мост и си пробутаха вредните законови текстове.

Нито е първият, нито ще е последният случай с това момче. Четири месеца държавните служби си питаха ушите да се намесят ли или не. Какво от това, че МОН най-сетне вчера съобщи, че детето щяло да бъде преместено в друго училище? Ами нали преди 4 месеца го местиха по същия начин отдругаде в 19-то! След още 4 месеца къде ще го преместят, когато свали скалпа на пореден педагог? Проблемът изобщо не е в него - проблемът е в досегашната власт, която заложи бомбите. Учителите нямат право да защитят себе си и останалите деца от брутално поведение на едно момче, възмутиха се вчера и от образователния синдикат към "Подкрепа". В обемния закон никаква защита от агресията не е предвидена. Законът, представете си, постанови здравното министерство да назове болести на учителите, които застрашавали децата! А когато деца застрашават живота и здравето на други деца?

Поредният фитил пълзи от закона към бомбата, която ще взриви училището. Властта, която го създаде, падна. Следващата власт трябва спешно да поправи закона и да угаси фитила. Не сме камикадзета, нали?

За едни 100 милиона

ДЕСИ ВЕЛЕВА

Защо ли за поредна година не се изненадваме от подхода за приемане на бюджета на София от управляващата партия? И този път от ГЕРБ не приеха предложенията на БСП за увеличаване на приходите и на разходите с 38 млн. лева, но затова пък решиха, че е много удобно в последния момент да разпределят под сурдинката едни 100 милиона лева от преходния остатък. Ей така, тихомълком, на своя глава, без да се уведомят нито столичани какво ще се прави с парите им, нито останалите общински съветници, имали неблагоразумието да са от други политически сили.

Преди няма и три седмици кметската администрация обяснява на софиянци в продължение на два часа и половина по време на така нареченото обществено обсъждане каква част от парите им къде ще отидат. За да се окаже вчера, че имало и други десетки милиони, за чието предназначение няма нужда да се прави реклама...

Но с тях и без тях, за съжаление, в края на 2017 г. ще се окаже, че хората не са усетили почти никакъв ефект от милионите, които би трябвало да им осигурят по-добра среда за живеене. В сравнение с другите градове у нас София разпределя огромен бюджет, но той не решава проблемите на жителите й. Най-важният финансов документ се прави на парче и без ясни политики за всяка отделна сфера. А в същото време мнозинството се изживява като свещено и непоклатимо. Прелива от пусто в празно, организира пиар акции и демонстрира фалшива откритост, като оставя усещането у столичани, че все за нещо са излъгани.

Далеч по-комфортно щеше да й е на управляващата партия, ако беше приела някои от предложенията на опозицията за промени в бюджета, защото общината все пак представлява всички столичани, не само една извадка от тях.

Отлепени от земята

От стр. 1

А нали мандатът на един парламент е четири години? Защо тогава, когато ГЕРБ са на власт, мандатът му става 2-годишен? Що така пак не оценихте по достойнство Бащицата Борисов? Най-големият политик, най-лоялният и послушен премиер към ЕС и НАТО, най-големият футболист, най-големият пожарникар, най-големият пазител на границите ни, най-големият борец против корупцията, най-големият строител на магистрали, най-харизматичният, най-защитаващият интересите на родината ни, най-почтеният... най, най, най-достойният, довел България до невиждан възход, заради който народът го наказва без време! Кого се опитвате да заблудите с празни приказки? Ако наистина сте правили всичко в интерес на народа, нямаше пак да си тръгнете преждевременно.

А какво да кажем за една от патериците на ГЕРБ в този парламент - Валери Симеонов, който бил впечатлен от "високото ниво на квалификация на депутатите." И какви заслуги си приписа само - при мерките за борба с корупцията, търговията с гласове, партийните назначения в администрацията... Чува ли се въобще този човек какво говори? Хубавото все пак е, че колкото повече говори, толкова повече падат процентите на Патриотичния му фронт за спасение на Бойко.

Колкото до обещанията на БСП, че в 44-то НС ще постави в центъра на политиката си "непримирима съпротива срещу кражби, мафия и блага на отбрана класа" - засега звучат като поговорката за тигана и рибата. Ами, направете го! Толкова години слушаме хубави обещания, все в бъдеще време и нищо не се променя. Който успее да помръдне държавата ни от поне едно последно място в ЕС, има шанс да повтори мандата си. Досега само веднъж наивниците избраха повторно същите, които продължиха да ги лъжат. И гласувайте, за да не ви се натресат пак онези, които не искате!

А иначе вчера бе хубав ден за България - този парламент си отиде завинаги.

Датата 27

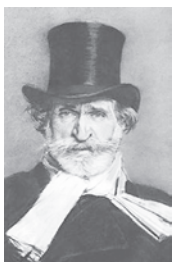
МЕЖДУНАРОДЕН ВЪЗПОМЕНАТЕЛЕН ДЕН НА ХОЛОКОСТА. Приет с резолюция на ООН през 2005 г. На тази дата Съветската армия освобождава задържаните в нацисткия концлагер Аушвиц (Освиенцим). В Германия, Великобритания, Дания, Италия и Полша се отдава почит на жертвите на националсоциализма.

1756 - РАЖДА СЕ ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ, АВСТРИЙСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1791 Г.). Проявява таланта си на 3-годишна възраст, композира на 5, а на 6 свири пред австрийската императрица. Автор на над 600 композиции. Сред най-известните му творби са оперите "Сватбата на Фигаро", "Дон Жуан", "Вълшебната флейта" и др.

1901 - УМИРА ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ, ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (Р. 1813 Г.). Един от най-влиятелните композитори на XIX в. Теми от негови опери, като "La donna e'mobile" от "Риголето", "Va, pensiero" от "Набуко", "Libiamo ne'lieti calici" от "Травиата" или Триумфалният марш от "Аида" са се превърнали в траен елемент на популярната култура.

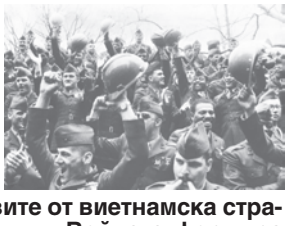
1920 - ОБЯВЕНА Е ПЪРВАТА КЮСТЕНДИЛСКА КОМУНА. След победата на БКП на общинския вот на 7 декември 1919 г. за кмет е избран Никола Въжаров. Комуната съществува до 10 юни 1920 г. Въведено е прогресивно-подоходно облагане, удвоени са помощите за нуждаещите се, подобрява се продоволствието.

1944 - ЛЕНИНГРАД Е ОСВОБОДЕН СЛЕД 872-ДНЕВНА БЛОКАДА. Обсадата на дн. Санкт Петербург от фашистите започва на 8 септември 1941 г. По заповед на Хитлер градът е бомбардиран постоянно и лишен от хранителни запаси. Умират близо 1 млн. души, 800 000 от които мирни граждани. Блокадата е пробита на 18 януари 1944 г., но окончателно е свалена на 27 януари.

1973 - ОФИЦИАЛНО СЕ ПРЕКРАТЯВА ВИЕТНАМСКАТА ВОЙНА. В Париж е подписан мирен договор, с който се слага край на продължилата близо 20 години американска война в Азия, вкл. с употреба на химическо оръжие. Броят на жертвите от виетнамска страна надхвърля 2 млн. души. Войната формира т.нар. виетнамски синдром - нежелание на американското общество да се участва в далечни войни и войни с неясен край.

1983 - УМИРА ЛУИ ДЬО ФЮНЕС, ФРЕНСКИ АКТЬОР (Р. 1914 Г.). Снимал се е в 152 филма, написал е сценариите на 6 и е режисьор на един ("Скъперникът" - с награда "Сезар" за творчество). Остава незабравим с ролите си в "Големият ресторант", "Кацнал на едно дърво", "Крилце или кълка", "Полицаят и извънземните", "Полицаят и полицайките", "Полицаят от Сен Тропе" и др.

2010 - УМИРА ДЖЕРЪМ ДЕЙВИД СЕЛИНДЖЪР, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1919 Г.). Има смесен произход - шотландски, ирландски, еврейски и полски, но прекарва детството си в Ню Йорк. По време на Втората световна война работи за контраразузнаването. Известен е най-вече с романа "Спасителят в ръжта" (1951). Не е публикувал книга от 1965 г. Пише много разкази. Девет от тях са публикувани в сборника "Девет разказа" (1953).

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
27 ЯНУАРИ 2017

„Движещите се фотографии” идват най-напред в Русе

120 години от първата кинопрожекция в България

Легендарният движещ се влак кара зрителите да скачат от местата си и да бягат ужасени, за да не бъдат... прегазени

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Първата кинопрожекция у нас е била в дунавската ни столица. Историческото събитие се е състояло на 27 февруари 1897 г. в центъра на този и досега най-европейски български град, в бирарията на богатия търговец Марин Чолаков на улица “Княжеска”. На същата историческа улица се намира и първият княжески дворец у нас след Освобождението (сега дом на Куклената театър), имало е и повече от 10 чуждестранни консулства. По онова време в това прочуто заведение се събирали главно богати безделници и някои любознателни читатели на френските вестници “Фигаро”, “Монд”, “Илюстрасион”. От тях те научават за откритието, наречено по-късно Седмо изкуство. То предизвиква истинска сензация през 1895 г. в Париж.

Паметна плоча на сградата, където се е състояла първата кинопрожекция у нас

“Движещите се фотографии”, както са ги наричали най-напред, отначало не били рекламирани особено много. От Държавния архив на града разбираме, че само няколко от вестниците тогава поместили съвсем кратки информации за събитието.

Във всекидневника “Законност” от 27 февруари 1897 г. можем да прочетем следния текст:

“В града ни от десетина дни е пристигнал един синематограф апарат, който изобразява на платно тъй наречената “Жива фотография”.

Апаратът дава възможност да се виждат изображаемите от него картини и сцени във всичката им живост и движения. Пристигналият синематограф показва, например, един движущ се трен, посрещането на цар Николая в Париж, един от парижките площади и т.н. - всичко това толкова живо и естествено, щото се получава пълна, невероятна илюзия!”

Братя Люмиер - основоположниците

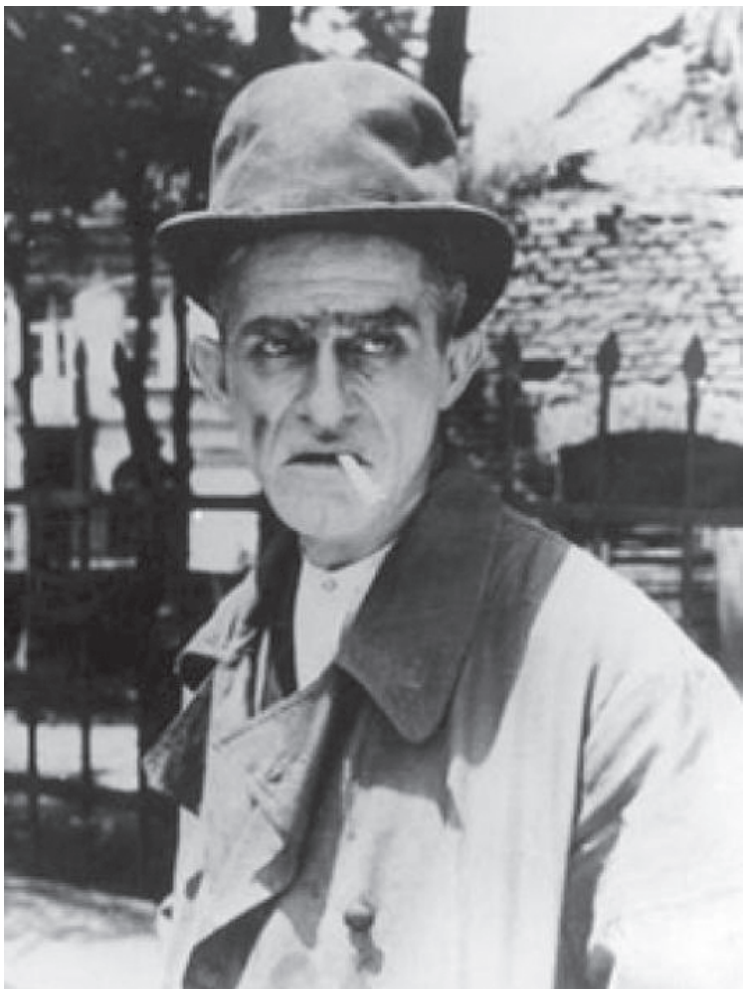
Както първите зрители във Франция, така и русенци не издържали на невероятната за тях гледка на движещия се влак и започнали да скачат и бягат ужасени, за да не бъдат прегазени!

Според друг вестник първите ленти, дело на братята Огюст и Луи Люмиер, бащите на киното, показани в Русе, са били: “Посрещането на влака”, “Излизането на работниците от фабриките” и първата “комедия” - “Полетият поливач”.

След Русе киното прохожда и в София, Варна, Пловдив, а по-късно и в останалите по-големи градове у нас. Започва редовен внос на филми от Париж, а след време и от Америка, Италия, Германия. Построяват се първите киносалони, в които свирят пианисти, цигулари, органисти или дори цели оркестри. Първият и най-красивият и добре проектираният от тях е столичният “Модерен кинотеатър” (доскоро “Цанко Церковски” на булевард “Мария Луиза” в столицата.

През 1915 г. актьорът и режисьорът Васил Гендов (1891-1970) продуцира, поставя и играе главната роля в първия наш художествен филм - комедията “Българан е галант” и става “бащата на българското кино”. С цената на много усилия и лични жертви този неуморен творец-мечтател създава поредица от 11 игрални филма (сред тях и първият говорящ - “Бунтът на робите”, за Васил Левски!), които останаха в историята на Седмото изкуство у нас.

Според “История на световното кино” на големия френски кинокритик Жорж Садул дълги години България е сред страните с най-развита киномрежа и най-голям брой кинозрители в Европа. Днес киноразпространението, (както и книгоразпространението), в страната ни, което беше доста добре развито и със силна база, е доста западнало по ред причини и не на последно място - поради немарливостта на културното ни министерство от двайсетина години насам.

Бащата на българското кино Васил Гендов

• • •

Русенският клон на верига киносалони вече предлага и прожекции на филм с румънски субтитри, съобщи БТА. За последните няколко години Русе стана известен с потока от румънци, които преминават през града. Освен това големият мол, където се намират десет киносалона, е посещаван и от румънски граждани, обясняват от компанията.

Наскоро беше представено и първото “румънско заглавие” - екшънът “Drive” (на български - “Живот на скорост”). От компанията планират да пускат още заглавия с български и румънски превод, както и премиерни, ако датите за излизането на екран в България и в Румъния съвпаднат. Международната киноверига вече разполага със 100 екрана в северната ни съседка.

Портрет на Майстора, нарисуван от Светлин Русев

Художникът идва на Земя...

135 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ВЕЛИКИЯ (НАЙ-ВЕЛИКИЯ!) - ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ-МАЙСТОРА

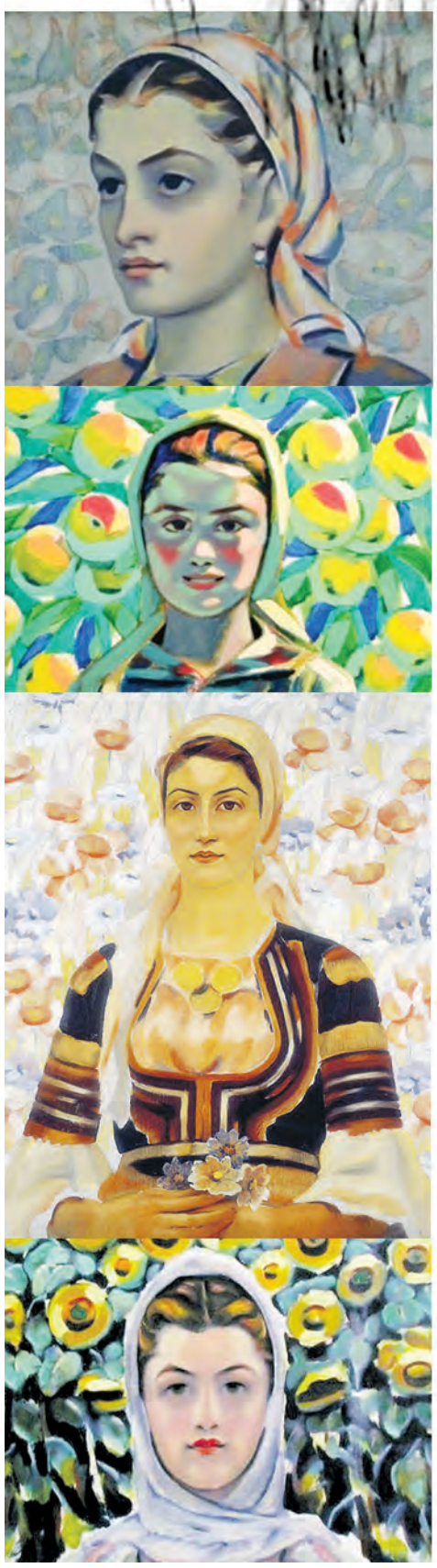

Константин ЕЛЕНКОВ

Наслушахме се и се начетохме на измислици и недомислици за великия (най-великия!) ни художник, време е да прочетем и тази сага за Павловия дядо Владо... Не е случайно, нито пресилено обаче, че Павел поставя историята за дядо си Владе в центъра на своята "космогония": той търси, убеждава ни и ние да направим същото - да усетим силата и внушението на този художник извън всекидневието, колкото и парадоксално да е това. А именно - един толкова делничен, така обикновен на пръв поглед Рисувач, както са го наричали мнозина, ни поставя задачата да надникнем през обикновеното и делничното в... Отвъдното!

Първия урок по рисуване на младия Владе дава чичо му Георги, който му разкрива, че дядо им Георги е голям зограф! Чичо му, т.е. бащата на Павловия дядо, е събудил у Владе дарбата на предците.

"Ако някому се доще да влезе в приказката на неговия живот - да заповяда!" - така Павел Антонов-Панта-

ЕРГЕН-ДЯДО ПИШЕ ПИСМО НА СТАНА

"Добър ден, добра и умна Стано! Нека пролетта възвести Мира за щастието на всички хора по Земята. И Вие, както всички моми и момци сте мечтали за семейно щастие..."

Не е случайно това пожелание на Майстора - според свидетели той често повтарял:

"Сега най-важното е мирът!"

За него това не е празна приказка. Освен че е изживял ужасите на войните от 1912-1918-та той е и член на Световния съвет на мира.

...Рисува Стана с черна забрадка - тя е изгубила близък човек...

По-нататък писмото в тоя дух стига до друго откровение:

"...А с моето рисуване, докато разбера нещо от тоя труден занаят, останах ерген-дядо, остарях и от няколко години съм пенсионер и живея при сестра ми с нейните големи деца на бул. "Вл.Заимов" 21, София...

За Вашия по-малък юнак вчера питах в Рисувалната гимназия да ми кажат какви са условията за приемане на нови ученици...

Мир, плодородие, здраве и дълголетие на Вас, Стана, на Вашите родители и близки, на всички ръждавичани пожелава старият рисувач Вл.Димитров".

Стана знаеше това писмо наизуст. И когато я посетихме и снимахме през 2005-та не пропусна да го каже. Изтъкваше това: "Добра и умна Стано!"

(Писмото е притежание на Богомил Златев, художник от Кюстендил)

Къщата на бул. Сливница" 345 със сграфитото на Димитър Киров

Къде създава своите шедьоври

Владимир Димитров-Майстора е роден в с.Фролош, Дупнишко, на 1 февруари 1882 г. В Кюстендил семейството се преселва през 1889. Тук той завършва прогимназия. Подпомогнат и поощрен от местната интелигенция, прави първата си изложба през 1903 г. в гимнастическия салон на Педагогическото училище.

Същата година, с подкрепата на съдията Никола Чехларов и негови колеги от Окръжния съд в града, е приет за студент в Рисувалното училище, после Художествена академия. През 1909 г. печели конкурс и със спестените пари пътува до Русия и Венеция. Завършва през 1910 г. с отличие с ръководители Жеко Спиридонов, Антон Митов, Иван Мърквичка...

Важно е да се каже, че интересът към младия художник, писар в Градския съд тогава, е във времето на разцвет на Кюстендил, в атмосферата на духовен подем. Не е без значение фактът, че тогава (1899-1902) кмет е Михаил Давидов. През неговото кметуване е оформен централният градски площад "Св.св.Кирил и Методий", построена е централната градска "Чифте баня", каптира се топлата минерална вода, довършено е залесяването на "Хисарлъка", завършено е строителството на сградата на читалище "Братство", строителството на училище "Марин Дринов", открито е Тъкаческо-килимарско училище...

Павел и Русалия

След 1903 г. са отпуснати значителни суми за настаняване и издръжка на бежанските семейства от Македония, в това число е и семейството на Майстора.

През юни 1907 г. Общинският съвет приема решение за запазване на всички старини и монументални здания, антики, реликви.

Отвсякъде по нещо

Тръмп се срещна с шефовете на Ford, GM и Fiat Chrylser

Новият президент на Щатите Донълд Тръмп проведе среща с ръководителите на Голямата детройтска тройка - Ford, General Motors и Fiat Chrylser, Марк Фийлдс, Мери Бара и Серджо Маркионе. Основна тема на срещата стана обсъждането на мерки, които биха позволили на автопроизводителите да не изнасят производството си извън страната, а да откриват нови заводи в САЩ. По думите на президента той е готов максимално да опрости процедурата по узаконяване на на новите модели, което ще ускори пускането им в производство, както и обеща да ускори получаването на разрешения за строителство на нови предприятия на компаниите, които се съгласят те да са на територията на САЩ. Интересен момент е, че големите чужди компании, които също имат заводи в страната на неограничените възможности, но и в Мексико - Toyota, Honda, Nissan, BMW, Mercedes и Hyundai, не са получили покана за участие в разговорите с президента. Тръмп отново повтори заплахата си за увеличаване на митата за автомобилите, които се внасят отвън в страната, най-вече от Мексико. Ford вече се отказа от строителство на нов завод на стойност един милиард долара в Мексико, като реши да инвестира 700 милиона в съществуваща мощност в щата Мичиган. Концерните GM и Fiat Chrylser Automotive ще вложат в заводите си в САЩ по милиард долара, а производството на пикапите Ram на Chrylser ще бъде пренесено от Мексико в Мичиган.

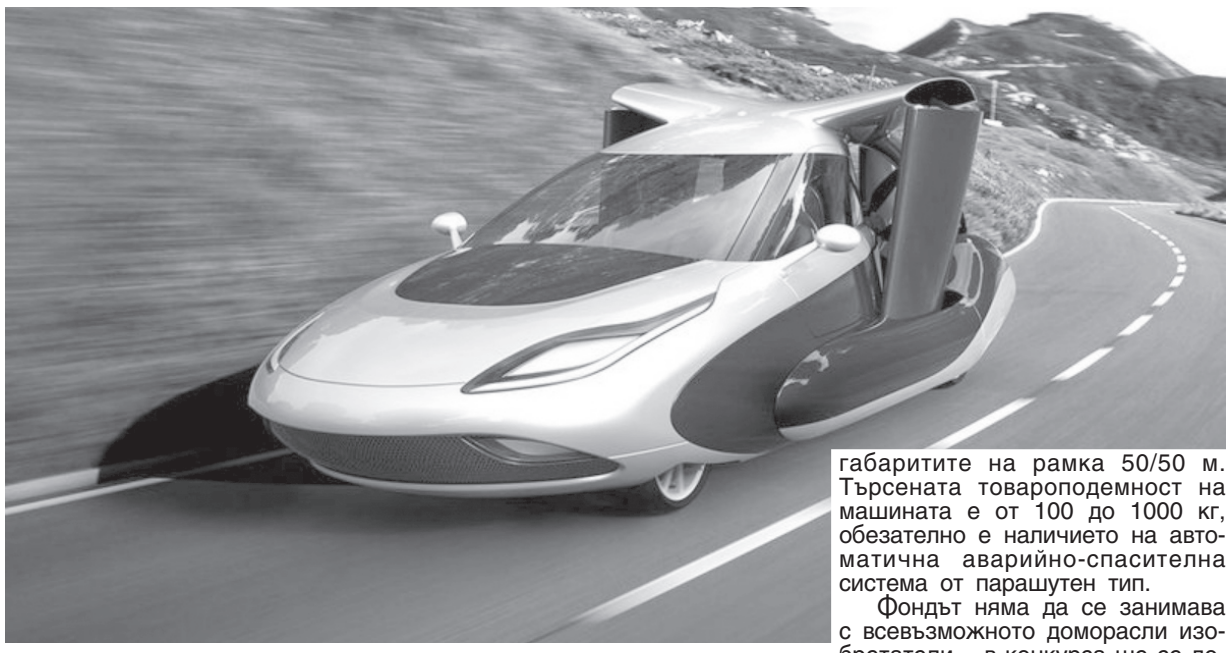
Двойни глоби за шофьорски нарушения на „зебра" в Русия

Болният у нас в последно време въпрос за предимството на пешеходците на т.нар. "зебра" е не по-малко болен и в Руската федерация. Там искат да се въведат засилени санкции срещу водачите непредоставили преимущество в движението на пешеходците и велосипедистите, там където го имат.

Комисията, предлагаща нови законопроекти, е одобрила нов, предлагащ да се повиши почти двойно глобата за отнемане предимство на пешеходец или велосипедист - от 1500 на 2500 рубли (от 46 на 77 лева). Документът е внесен в изпълнение на поръчение на президента Путин. В обяснението към него се казва, че засилената санкция се налага заради високата степен на обществена опасност на подобни нарушения, което се потвърждава от нарасналия брой инциденти на пешеходните преходи. През последните две години статистиката за подобни нарушения сочи постоянство – на "зебрите" са станали близо 20 000 произшествия, там са загинали 1233 и са ранени 19 194 човека.

В Русия тръгва държавна програма за разработка на летящ автомобил

Фондът за перспективни изследвания на Руската федерация (ФПИ) е обявил конкурс за създаване на компактен летателен апарат с вертикално излитане. Едно от основните изисквания към бъдещата машина е тя да се управлява толкова лесно и просто, както се управлява лек автомобил.

Фондът е учреден в 2012 година по идея на президента Владимир Путин и поддържа широк кръг национални изследвания в областа на иновационните технологии с военно, специално и двойно назначение. Ако проектът за летящ автомобил стигне до серийно изпълнение и производство, то аеромобилът ще може да се използва преди всичко при транспортно-санитарни операции в районите без развита аеродромна мрежа, както и в районите със слабо развита пътна инфраструктура.

Отговарящият за новия конкурс на фонда експерт Ян Чибисов, цитиран от агенцията РИА "Новости", коментира темата по следния начин:

"Нужен ни е „летящ автомобил" достъпен ценово и по възможност за управление. Става дума за пълноценен летателен апарат, но с транспортната и пилотируема достъпност на лек автомобил. Досега съществува сериозна и голяма разлика в професиите пилот на самолет и шофьор на автомобил. В новия проект тази разлика ще трябва да бъде изтрита – това е свръхзадачата на конкурса и проектите, които ще участват в него."

Изискванията към проекта за летящ автомобил са публикувани в официалния сайт на фонда. В тях между другото се казва, че няма да се приемат за разглеждане проекти на апарати, използващи носещо роторно витло при хоризонтален крейсерски полет. Това означава, че всевъзможните проекти, ползващи за основата си вертолит няма да могат да влязат в конкурса. В същото време в заданието се подчертава, че размерът на площадката за излитане и кацане не трябва да надхвърля габаритите на рамка 50/50 м. Търсената товароподемност на машината е от 100 до 1000 кг, обезателно е наличието на автоматична аварийно-спасителна система от парашутен тип.

Фондът няма да се занимава с всевъзможното доморасли изобретатели – в конкурса ще се допускат до участие само сертифицирани научни учреждения. Заявките се приемат до 3 март, на 5 май ще бъде теглена чертата и ще се обявят победителите, които може и да са няколко на брой, стига проектите им да са достатъчно добри. Наградата за такава разработка е 3 милиона рубли (100 000 лева), които трябва да се използват за направата на опитен образец. По-нататък фондът ФПИ ще представи и финансира програма за изпитания на аеромобила.

Аеромобилите са много стара, но непрекъснато актуална и перспективна тема, по която работят както авиационни производители като Airbus, така и автомобилопроизводителни компании като Toyotaй. Лична инвестиция в размер към милиард в разработката на компактни летателни апарати с вертикално излитане и кацане инвестира дори един от най-богатите хора на планетата – съоснователят на гиганта Google Лари Пейдж.

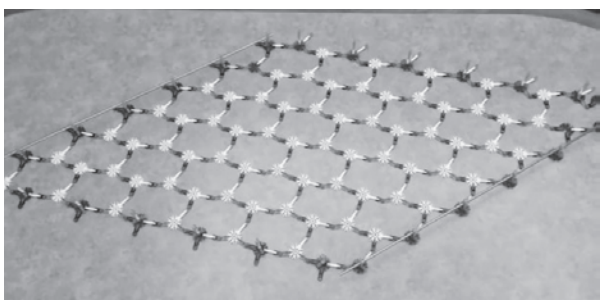
НОВ МАТЕРИАЛ КРЪСТОСВА СТОМАНА И ГУМА, ПРЕВРЪЩА КОЛАТА В СОБСТВЕНА ВЪЗДУШНА ВЪЗГЛАВНИЦА

Гумата и стоманата са в противоположните места на спектър по здравина и твърдост. По принцип, където един обект влезе в нея като материал, то той си остава там завинаги. Изследователите от университета в Мичиган, града на голямата автомобилна тройка не мислят да оставят нещата по този начин занапред. Те работят по особен, метаматериал, който може да променя якоста на повърхноста си от меко към твърдо и обратно, когато е подложен на леко външно въздействие.

Този изкуствен материал може да бъде "настроен" за специфични цели и да върши невероятни неща, които нямат аналог в природата. Заради специалната си структура и заради манипулациите с нея може да се постигне невидимост на обектите, създаване на лупи или пък на автомобилни части, които могат едновременно да са много яки и твърди, леки и... меки.

Геометрията на новия материал представлява решетка от миниатюрни връзки, свързани с "панти", и при прилагане на напрягане на ниско ниво, под формата на усукване на материала, решетъчната му структура променя топологични свойства на материала, като го кара да става или по-твърд или по-мек според изискванията. Понеже"пантите" поглъщат стреса, промяната може да се прави отново и отново, без да се причинява вреда на основната структура.

Този материал може да бъде използван при ко-

смическите ракети с многократна употреба, като при изстрелването стават яки и твърди, а при връщането на земята да омекотяват кацането. Гумите на транспортните средства ще могат да нагласяват твърдоста си към различните повърхности на движение. При автомобилите вместо въздушните възглавници да поемат удара при катастрофа, самият волан ще може да омеква и да изпълнява тяхната роля.

Когато се кара автомобил, се иска той да е достатъчно як и корав, за да поема правилно и с успех натоварванията. По време на катастрофа, обаче, е много добре ако компонентите на колата "омекват", при което абсорбират много по-успешно енергията от удара и това ще запазва много по-добре пътниците в автомобила.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

ДУМА
ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017
Неделник

Високата температура е средство за имунна защита

„Свалянето” й с помощта на антипиретици води до повишаване на заразността за околните при грип

Твърдението, че телесната топлина ни напуска през главата, се крепи на факта, че лицето и главата реагират 5 пъти по-чувствително на студ от другите части на тялото. Те дават първия сигнал на тялото, че му е студено. Така поне твърдят медици. Те обясняват, че докато телесната температура се пренастройва, за кратко време се получава нарушаване на баланса между исканата от имунната система повишена температура и действителната телесна температура. Звучи сложно, на резултатите от такъв процес в организма познава всеки от нас, особено, когато е бил болен: усещане, че температурата на околната среда е твърде ниска, втрисане. За да приведе телесната температура в желаната стойност, вегетативната нервна система издава две заповеди. Първата е да се затворят много кръвоносни съдове по кожата, а при това намалено топлинно излъчване на тялото ръцете и стъпалата изстиват. Втората заповед на вегетативната нервна система е произволното мускулно треперене (защото болният мръзне). Чрез това увеличено производство на топлина (движението създава топлина) започва треска. С тези защитни мерки температурата във вътрешността на тялото се покачва и това продължава, докато се постигне желаната температурна стойност. След това треската спира, а болният започва да “пламти”. Тогава организмът трябва да се отърве от излишната топлина и всички кожни съдове започват да се отварят, а болният започва да се поти обилно. Потта се изпарява по кожата, посредством което горещата телесна повърхност се охлажда.

Колкото по-висока е температурата, толкова по-трудно се размножават вирусите. Това е от особено значение сега, в сезона на грипа. Чрез изпотяването през кожата се изхвърлят големи количества отровни вещества от разрушените болестотворни причинители и обмяната: заедно с червата кожата е най-важният прочистващ орган в човешкия организъм. Температурата спада, щом температурният център спре да получава дразнения за повишаване; организмът вече няма нужда от високата температура, тъй като вирусите са унищожени. Изследванията, проведени още през 1970 г., показват, че повишената температура при вирусна инфекция - например грип, е естествена реакция на имунната система и спомага за потискането на възможностите на вируса за разпространение.

Понижаването на температурата при грип всъщност води до допълнително разпространение на инфекцията, е изводът на учени от Master University (Канада). Те смятат, че “свалянето” на температурата с помощта на парацетамол, ибупрофен, аспирин води до повишаване на заразността на инфекцията за околните. Затова когато болните със “свалена” температура отиват на работа, училище или други обществени места, заразяват хората около себе си. Тези

защитни мерки,

съгласувани толкова прецизно от природата, са винаги точно дозирани по сила и интензивност - тялото реагира само в необходимата за отблъскването на болестотворните причинители мярка с възпаления на лигавицата.

Високата телесна температура не е болест, макар да предизвиква оплаквания като безсилие, отпадналост, сънливост, световъртеж. Тя е сигнал, че нещо не е наред с тялото ни. Сама по себе си високата температура е опит на организма да се самоизлекува. При малките деца дори незначителното й повишение може да означава сериозен проблем. При възрастните опасните градуси на живака в термометъра са около 39 по Целзий.

„Термостатът”

в човешкото тяло е хипоталамусът (висш център на вегетативната нервна система). Именно той ни “казва” кога да се завием с още едно одеяло или да свалим жилетката. Средната температура на човешкото тяло обикновено варира между 36,5 и 37,2 градуса. Повишението й над тези стойности е знак, че нещо в организма не работи както трябва. Важно е да се знае, че повишената температура бива: ниска (37,2-38 градуса), средна (38-40 градуса) и висока (над 40 градуса), обясняват медиците от “Мейо Клиник” в Рочестър, САЩ. При температура под 38 градуса не се налага лечение, смятат напоследък медиците.

През денонощието температурата на човешкото тяло варира

с 0,5 до 1,0 градус по Целзий - по-ниска е сутрин и по-висока в късния следобед и вечер.

● При жените температурата се променя в зависимост от менструалния цикъл - през първите му дни намалява с около 0,2 градуса, с още толкова преди овулация, след което отново се повишава с около 0,2 градуса над обичайната и накрая се задържа на обичайните стойности.

● При мъжете температурата в областта на тестисите е с 1,5 градуса по-ниска в сравнение с останалата повърхност на тялото.

● В различните части на тялото нормалната температура е различна - под мишницата -36,3 - 36,9 градуса, в слабините - 36,3 - 36,9, във влагалището - 36,7 - 37,5 градуса, в устата - 36,8 - 37,3, в ануса - 37,3 - 37,7 градуса.

В зависимост от какво е причинена високата температура (хипертермия), тя може да бъде съпроводена от изпотяване, треска, главоболие, болки в мускулите, обезводняване. Високата температура (между 39,4 и 41,1 градуса)

може да причини обезводняване, халюцинации, гърчове.

Температура над 41 градуса е причина за незабавна хоспитализация. Критично висока за човека се смята 42 градуса, когато настъпва нарушение в обмяната на веществата в тъканите на мозъка и ако не спадне, е възможно увреждане на главния мозък. Телесна температура под 35 градуса се нарича хипотермия. Намаляването на температурата до 32 градуса предизвиква треперене, но не е опасно за живота. При 27 градуса настъпва кома и се нарушават сърдечната дейност и дишането, а под 25 градуса се смята за критично ниска.

Ако повече от 3 седмици имате температура над 38,3 и лекарите не са установили причината, диагнозата е “температура с неизвестен произход”.

Пийте течности при висока температура, за да не се обезводните, категорични са медиците от “Мейо клиник”.

УНИКАЛНО ЗА БЪЛГАРИЯ ЛЪЧЕЛЕЧЕНИЕ ИЗВЪРШИХА В АЛЕКСАНДРОВСКА БОЛНИЦА

Екип от хирурзи, анестезиолог, лъчетерапевт, физик, рентгенолог и клиничен патолог, под ръководството на проф. Георги Тодоров, началник на Втора хирургия в УМБАЛ “Александровска”, приложи за първи път у нас иновативния метод. При него третирането на туморното ложе чрез единична фракция на лъчение се прилага директно в оперативния разрез по време на хирургичната интервенция.

Този метод съкращава времето на лечение и то се завършва на място - по-бързо, по-удобно и по-ефективно, без да се налага пациентката отново да постъпва в болница, обяснява д-р Свилен Маслянков - специалист в Клиниката по хирургия на УМБАЛ “Александровска” и един от участниците в операцията.

Лечението е подходящо при начални неметастазирали тумори на млечната жлеза. Специалистът изтъкна и другите му предимства: чрез 10-15-минутното облъчване по време на оперативната интервенция се избягва последващо продължително конвенционално лъчелечение. Този вид терапия намалява обема и дозата на радиационно облъчване на здравите тъкани и органи в съседство (бял дроб и сърце), тъй като се облъчва само оперативната зона и се постига по-добър локален контрол на болестта, с което се намалява риска от локален рецидив.

Интраоперативното лъчелечение е общоприета в световен мащаб, иновативна методика за лечение на рака на гърдата, подчерта проф. Тодоров. Съчетанието на органосъхраняващата хирургия с интраоперативно лъчелечение понижава значително риска от ранни и късни рецидиви на болестта, води до понижаване на смъртността и значително снижава риска от извършване на мастектомия (премахване на гърдата) на следващ етап.

Ултрамодерната “Уредба за интраоперативно kV лъчелечение” в Клиниката по хирургия е една от големите придобивки на УМБАЛ “Александровска”. От четирите болници в страната, разполагащи с подобна система, “Александровска” първа получи сертификат за експлоатация на високотехнологичното оборудване.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ТЕМПЕРАТУРНИТЕ АМПЛИТУДИ ПО СВЕТА И ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ТЯХ

+20°C - Гърците си обличат пуловерите.

+10°C - Американците започват да треперят, руснаците сеят царевица.

+5°C - Можете да видите дъха си. Италианските коли спират да палят. Норвежците се къпят на открито. Руснаците си проветряват къщите.

0°C - Френските коли спират да палят.

-10°C - Започвате да планирате пътуване до Австралия.

-15°C - Котката ви настоява да спи във вашето легло. Норвежците си обличат пуловерите.

-18°C - В Ню Йорк засилват отоплението на максимум. Руснаците излизат за последен пикник за сезона.

-20°C - Американските коли спират да палят. В Аляска започват да носят ризи с дълги ръкави.

-25°C - Немските коли спират да палят. Повечето хавайци са мъртви.

-30°C - Политиците започват да говорят за бездомните. Котката ви вече иска да спи в пижамата ви.

-35°C - Твърде студено е за мислене. Японските коли спират да палят.

-40°C - Планирате да си вземете двуседмична гореща вана. Шведските коли спират да палят.

-42°C - Трафикът в Европа замира. Руснаците ядат сладолед.

-45°C - Политиците започват да правят нещо даже и за бездомните.

-50°C - Клепачите ви залепват, щом мигнете.

-60°C - Полярните мечки започват да мигрират на юг.

-70°C - Адът замръзва.

-73°C - Финландските специални служби евакуират Дядо Коледа от Лапландия. Руснаците си слагат кожените шапки.

-80°C - Адвокатите си прибират ръцете в собствените джобове.

-114°C - Етиловият алкохол замръзва. Руснаците не са много щастливи.

-273°C - Абсолютната нула. Атомите спират да се движат. Руснаците обуват ботуши.

-295°C - 90% от планетата е мъртва. Руският футболен отбор става световен шампион.

- КОМУНИСТИТЕ НЕ САМО УБИХА ДЕДО МИ СЪС СНЕЖНИ ТОПКИ, НО СЕГА, ВЕЧЕ ПРЕОБЛЕЧЕНИ КАТО БЕСЕПАРИ, УСПЯХА ПОСРЕДСТВОМ ОБИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ НЕ САМО ДА НАДУПЧАТ ЦАРИГРАДСКО, А И ДА НАПУКАТ МАГИСТРАЛИТЕ, КОИТО С ТОЛКОВА ОБИЧ ВИ УРЕДИХ!

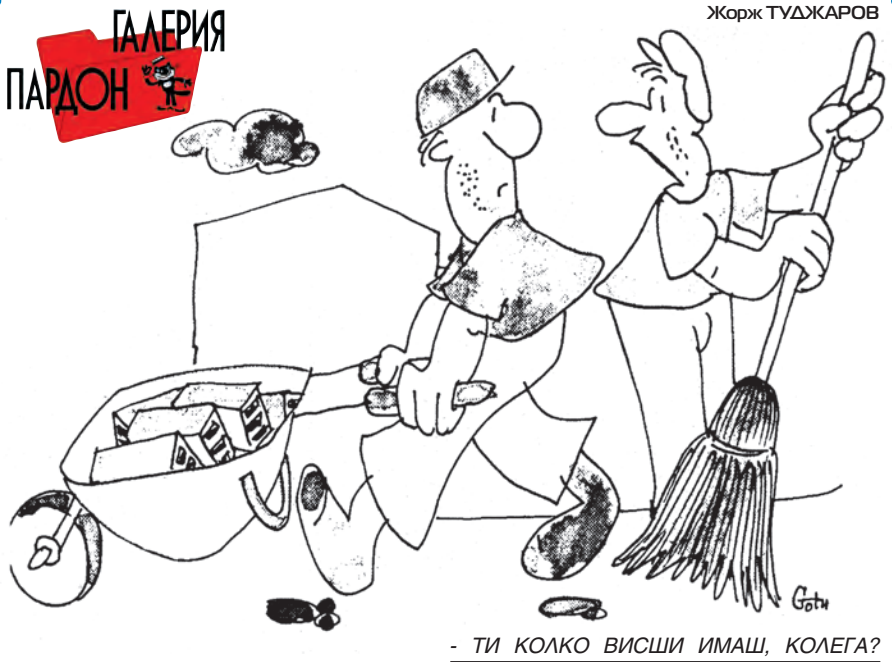
Кръстю БЕРБЕРОВ

Събрали се ръководствата на Сливен, Ямбол, Бургас, Страланджа и Котел. Получили специална депеша от правителството спешно да решат въпроса с „Петолъчката“, тъй като Митоди Андреев вече на няколко пъти получавал остри пристъпи на лудост – не можел дори да си помисли, че този комунистически символ все още замърсява главите на праведното тукашно население.

Спорили дълго заседаващите, различни варианти обмисляли, всякакви налудничави идеи изслушвали, накрая с гласуване приели идеята на сливенския представител – от днес „Петолъчката“ се преименува на „Четирилъчка“, а пътят за Ямбол се закрива...

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Жорж ТУДЖАРОВ

- ТИ КОЛКО ВИСШИ ИМАШ, КОЛЕГА?

Вангу, наследникът на баба Ванга

Сава КРЪСТАНОВ

Тарторът на интелектуалния кръжец в „Синята писана“, Гачо Философа, възхитен до умопомрачение от факта, че му вдигнаха пенсията с цели три лева, замина с ниско тарифен полет за Испания, при дъщеря си. Оттогава анализите в „Синята писана“ започна да прави Наску Атанасов. Тази вечер аудиторията е доста мълчалива. Новините за стотиците невинни жертви от поредните терористични атаки в Турция и Германия и опасностите за България потиснаха обичайното добро настроение. Една изпотена бутилка водка, сложена с театрален жест от Тинката, предизвика леко оживление. Наску отпива голям гълток и без да чака покана, подхваща.

- Казвах ви аз, ама кой да ме чуе! Най-накрая Меркел се усети за любимите си мигранти. Били сложни интеграли. Бурките пък пречели на интеграцията. Недолюбваният от народа Оланд продължава военното положение във Франция. В Турция Ердоган Велики налага закони, които направо го издигат за султан! Ердоган Великолепни! А за това, което се случва в България, давам думата на Коритото!

Коритаров се прави, че не го чува и Наску продължава:

- В България се канеха да приемат антитерористичен закон. Да се увеличи ползването на СРС-та и да се удължава срока им за ползване. Дори четиринадесет годишни ще бъдат задържани и съдени, ако изповядват радикалните идеи на ИДИЛ. Добре, че новият президент разгони парламента, та да имат време добре да помислят!

Настават минути на мълчание. Присъстващите надигат пълните чаши и бавно преживят казаното. Наску не е завършил.

- Та казвах ви аз. Предупреждавах ви. Идва времето, когато ще върнат и смъртното наказание.

Тук Наску млъква за момент и вдига загадъчно пръст:

- Но ще бъде късно. За това аз ща добавя и крайната си прогноза, а тя е: Чао Меркел, чао Оланд, чао Бойко! И изобщо – трепете тарикати! Идва Страшния съд!

Тинката се приближава и подава възторжено ръка на Наску.

- Цар си Наску! Направо наследник си на баба Ванга! От днес за мен ти вече не си Наску, а Вангу!

МОРАЛ

Благовест МИТКОВ

Привиквам вчера Дивачето. Пристига то, а аз го гледам строго:

- Диваче, ти ли отараши апартамента на депутата Карамаймунов?

- Аз, бате Мите! Не помниш ли, че ти дадох почти кило злато от бижутата на жена му?

Такъв шамар му забих, че замалко да му отвеем кратуната.

- Що ме биеш, беее?! Нали ти дадох твойто?

- А вилата на оня банкер, как му беше името, ти ли я препипа?

И – шааат! – още един шамар. Онова пак ревна:

- Ама защо бе, бате Мите? Да не ти е братовчед тоя банкер?

- А джипа на митничаря Зуралиев ти ли го дигна? Я се наведи!

Дивачето се дърпа:

- Нема па да се наведа!

Е, наложи се да стана. И като го подбрах – бой, бой, бой! После пак го питам и го разпитвам:

- А втория джип на същия тоя Зуралиев? А беемвето на онова ченге от “Люлин”? Ти ли го разфасова? Казвай бързо!

И естествено – отново бой! Обаче не само бия, а му и говоря, щото, нали, възпитание провеждам.

- Колко пъти съм ти казвал, че в нашия занаят има закони! Има правила! Има морал! Морал! Ясно ли е?! От колеги не се крадне! Запомни, от ко-ле-ги не се крад-не!

Смлех го от бой. Но съм сигурен, че след време ше ми е благодарно лапето за тоя бой. Щото в нашия занаят верно, че има морал. И който не го спазва, излиза от играта!

Избори се задават:
- Ало, кметството ли е?
- Да!
- Фандъкова ли е?
- Да!
- Улицата ми е непроходима!
- Да я поръсим ли със сол?
- Да!
- А кетчуп и майонеза ще искате ли?

☺

Модерни времена:
След като замениха хартиената двулевка с метална, да изсекат и монета от 99 ст. специално за пазаруване в търговските вериги и моловете, където вече всичките цени завършват на 99 стотинки.

☺

Антикорупционно:
Катаджия спира проститутка за превишена скорост:
- Еее сега кво прайме?
- Ми нищо г-н старшина пари ли ще искате или да свалям гащите?
- А бе я по добре пари, че гащите може да не ми станат!

☺

Женска драма:
Вкъщи януарска следпразнична бъркотия! Седя си с метлата и си мисля - да чистя ли... да отлетя ли?

☺

Знаете ли, че:
Ако майка ти непрекъснато ти повтаря, че ядеш много и непрекъснато спиш - това не е твоята майка. Това е майката на мъжа ти.

☺

- Къде можеш да отбележиш евтино рождения си ден?
- В календара, с молив.

☺

Обява:
Продавам сватбена рокля с всички допълнения - ръкавици, воал, мъж, проблеми, главоболия, въдица...

☺

Влизам във фейса, гледам, чета разни статуси и си мисля:
- От толкова свестни момичета, човек една курва, ей така, за разтуха, не може да намери!

☺

Обективно погледнато, най-голямото преимущество на любовницата е, че с нея спокойно можеш да поговориш за недостатъците на жена ти. Яяя, пробвай да поговориш с жена си за недостатъците на любовницата...

☺

- Сложих си нова мелодия "Изстрели от картечница" за сутрешната аларма на телефон, дето трябва да ме буди, за да тръгвам на работа..
- И ся к'во, сега вече веднага скачаш?
- Ба! Лежа си пак, но като убит!

☺

Всяко зло за добро:
Не се разстройвайте, ако никой не ви забелязва... От вас може да излезе чудесен снайперист!

☺

Библейско:
Господ създал света, погледнал го - харесал му. Създал и Адам - погледнал го, харесал му. После направил и жената, погледнал я и рекъл:
- Е, като се гримира, ще стане.

☺

В полицията. Трима мъже отиват на събеседване със следователя.
Влиза първият. Следователят му показва снимка за опознаване. Онзи гледа, взира се и отговаря:
- Този мъж е с едно ухо.
- Мъжът е в профил, бе идиот.
Влиза вторият. Отново снимка.
Мърмори вторият:
- Този мъж е с едно ухо.
Следователят изнервено:
- Какви сте вие, бе... Сниман е в профил. Големи сте идиоти.
Влиза третият. Отново снимката.
Третият поглежда и казва:
- Този мъж е с контактни лещи...
Следователят:
- Правилно! А как разбрахте?
- Ми, тъй като е с едно ухо, не може да носи очила...

☺

- Вчера жена ми ме изпрати до магазина...
- И?
- Ами нямах си представа, че така се е променил за десет години!

☺

- Докторе, с жената непрекъснато се караме. Какво да правя?
- Ходете повечко пеша - май-малко по пет километра пеша на ден. Това укрепва нервите. Правете така и ми звъннете след десетина дни.
След десет дни звъни телефонът на доктора:
- Докторе, звъня, както искахте. Искам много да ви благодаря! Съветът ви много помогна!
- Какво стана?
- Ами вече съм на над петдесет километра от жената!

☺

Седи един мъж на брега на язовира и лови риба. Рибата изобщо не кълве. По едно време мъжът вади бутилка ракия, сипва си една чаша и точно в този момент плувката потрепва. Мъжът държи с една ръка чашата, а с другата вади въдицата. На куката виси мъничка рибка, която се откача и пада в чашата с ракия. Мъжът погнусено бърка с два пръста в чашата, вади рибката и я мята във водата, след което изпива ракията. Изведнъж рибата започва да кълве като луда. Само за половин час мъжът улавя десет килограма риба и доволен си тръгва към дома. На дъното на торбата лежат две големи риби. Едната казва на другата:
- Голема гад излезна онова малкото. Как ни прекара само... неговата майка. Хващал бил, черпел бил по ракия и после пускал обратно във водата ...

☺

На една жена й дошла на гости близка приятелка. По някое време отворила хладилника и гледа вътре залепен един плакат от Playboy на готина мацка с перфектно тяло и я попитала:
- Това пък защо?
- За да ям по-малко и да отслабна, да ме подсеща каква фигура искам да имам и аз!
- И как е? Помага ли?
- Ами и да, и не. Аз отслабнах вече с пет килограма, но мъжът ми качи десет.

☺

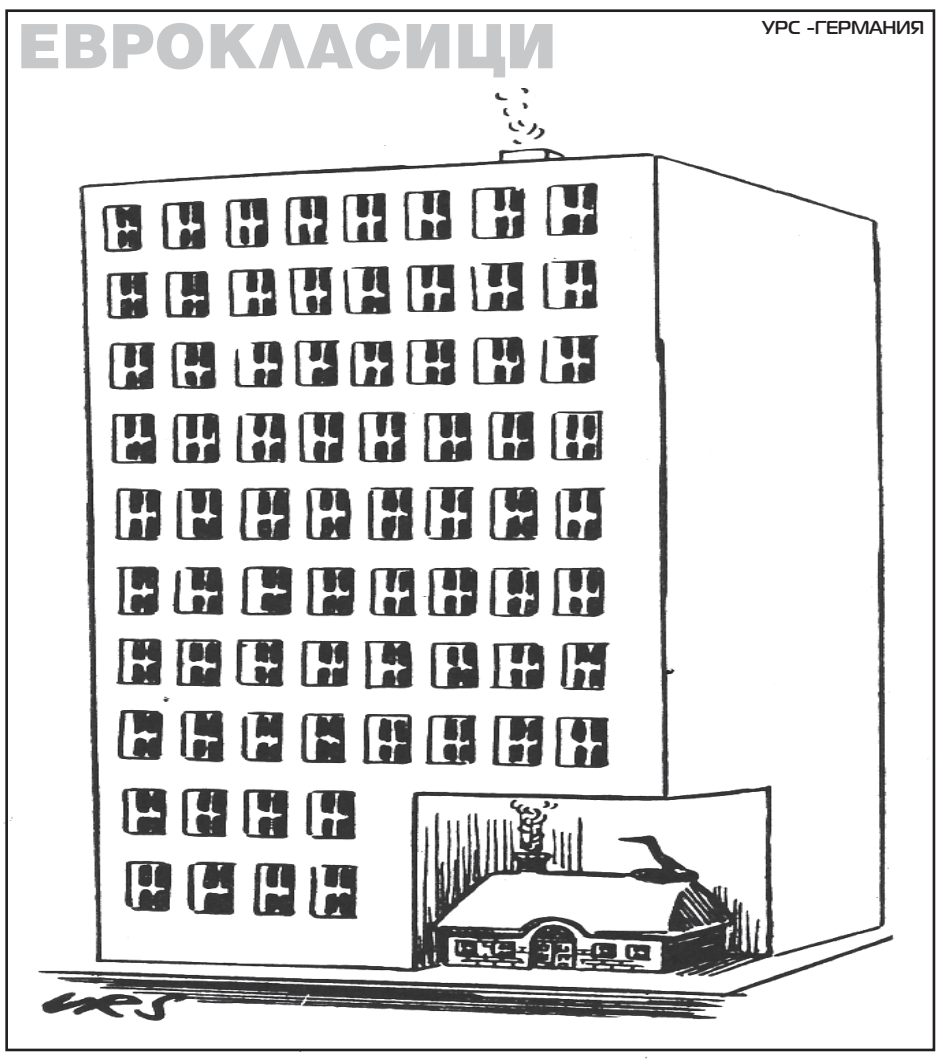
- Ще ти дам десет лева, ако отидеш на гарата да посрещнеш тъща ми.
- А ако не дойде?
- Тогава ще ти дам двадесет.

☺

Любим виц на доктор Москов:
- Докторе! - обръща се младеж към доктора - Моля, за ръката на вашата дъщеря.
- Не си и мечтайте за това - съдейки по вида ви, вие имате болни бъбреци.
Огорчен, младежът се обърнал да си ходи.
- Изчакайте! Дължите ми десет лева за консултацията.

☺

Новият пътен закон:
Катаджия спира кола за проверка. В багажника вижда десет големи ножа и пита:
- За какво ви е толкова много хладно оръжие?
Шофьорът:

- Аз съм жонгльор, работя в цирка, жонглирам с ножове.
- Не ти вярвам, я покажи!
Шофьорът взима ножовете и започва да жонглира с тях.
В минаваща покрай тях кола, шофьорът казва на жена си:
- Добре, че спрях пиенето. Виж, какви тестове са измислили депутатите!

☺

- Ако ти се появят проблеми, имаш ли ми номера?
- Имам го!
- Изтрий го тогава!

☺

Антикорупция:
Напоследък зачестяват случаи на висши политици, умрели от смях по време на попълване на имуществени декларации.

☺

Жена се возя в такси и се обръща към шофьора:
– Господине, бихте ли ми спрели ей там... до онова котараче?
Шофьорът:
– До предните или до задните лапички, госпожо...

☺

Двама българи на круиз в Атлантика.
- А бе, Гошо, корабът потъва.
- Е к'во ти пука, да не е на баща ти?

☺

Мъж и жена се разхождат из града. Покрай тях минава мъж и поздравява, леко повдигайки шапката си.
Съпругът:
- Видя ли колко е вежлив?
- Вежлив, а хърка като общ работник!

☺

Малки хитрини:
– Самотна съм! Никой не ми се обажда!
– Ми, изтегли кредит...

☺

– Митева, Митева, голяма трагедия, Митева! От осемдесет килограма не мога да сваля по-долу!
– А, опита ли с боровата диета?
– Опитах, цял бор опасох в парка.
– А, опита ли да се влюбиш? Казват, че когато се влюбиш - се топиш!
– Ох и това опитах! Влюбих се в готвача на ресторанта. Вместо да се стопя, качих седем кила...

☺

В далечния Север е извършено престъпление. Полицията разпитва заподозрян ескимос:
- Какво правихте през нощта от петнадесети ноември до трети април?

☺

Модерни времена:
Един път бях на среща и момичето не си гледаше в телефона през цялото време, а гледаше в мене и чакаше нещо да говоря. Станах и си тръгнах.

☺

Още по-модерни времена:
Едно време беше лесно - щом сме се целували, значи вече сме гаджета. Сега се скъсваме от секс и пак не знаем какви сме...

☺

В чудния свят на вярващите:
Няма да си включвам алармата за събуждане! Нека Господ да реши, да ходя ли на работа, или да не ходя!

☺

Въпрос към радио Ереван:
- Какво е аскет?
Отговор на радиото:
- Човек, който си доставя удоволствие, като се отказва от удоволствия...

☺

Съблякох внимателно блузата й и тя ми каза:
- А сега ми събуй обувките и полата!
Събух и обувките, и полата, а тя ми каза:
- Сега ми свали сутиена и другото бельо!
Свалих и сутиена и бельото, а тя ми каза:
- Друг път да не си посмял да ми обличаш нещата! Разбра ли?!

☺

Гражданин решил да предпази автомобила си от кражба и написал бележка на предното стъкло:
- Радиото не работи, акумулаторът е изтощен, няма бензин.
На другата сутрин намери друга бележка на предното стъкло:
- Тогава не ти трябват гумите!

☺

Статистика:
- Съпругите на мъжете, които се връщат от командировка навреме, изневеряват много по-рядко от съпругите на мъжете, които се връщат 2 дни по-рано.

☺

В магазина мъж се обръща към продавачката:
- Госпожице, бихте ли ми препоръчали нещо за подарък на мъж, който няма нужда от нищо?!
- Моят телефонен номер!

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017, БРОЙ 019

От редактора

Тук е България, господа!

Боян БОЙЧЕВ

Вървя по софийските улици и се чудя: в България ли съм, не съм ли? На фона на късия, често мрачен ден и бързо настъпващата вечер рекламните светлини светят по-ярко. И какво откроява те? Пътя на постепенното ни обезличаване като нация...

Неотдавна отново дискусии в медиите предизвика предложението за приемане на Закон за българския език. Аз обаче не мога да си обясня: как може предложение за такъв закон да среща толкова яростен отпор - винаги, когато се постави този въпрос.

Родният ни език е подложен на безмилостно чуждоезиково нашествие. Вслушвате ли се в речта на децата ни, които говорят със скорост десетина чуждици в минута? Които по-малко грешки допускат, пишейки на английски, отколкото на български и смятат това за голяма гордост. Но най-страшното е, че въобще не се замислят, не виждат проблема. Целият свят говори на английски, защо ми е българският? Тези горчиви думи не са моя измислица, а цитат, който чувам всеки ден, показващ какво става в главите на утрешните българи. А чрез езика навлиза и чуждото влияние.

А нали именно българският език ни е съхранил като нация през годините на турското робство!

Тогава? Не е ли това целенасочена политика за унищожаването ни като нация, лишена от национален суверенитет, а и от език?

Ама нямало да стане със закон... Ще стане, ако има воля той да се спазва.

Няколко примера. Названията на улиците, учрежденията, фирмите (независимо чужди или не), магазините, заведенията и т.н. да се изписват първо на български с по-голям шрифт, а след това на латиница с по-малък. Какъв е проблемът дадена фирма да си поръча логото, изписано на кирилица, като се съхранят графиката и цветът на буквите? Да се изхвърлят от наименованията на фирмите, хотелите, заведенията всички чуждици. Какъв е проблемът да се казва "Рай", например, вместо "Парадайз"? Коментарите в интернет да бъдат само на български. Да не се включват в речниците чужди думи, за които има български съответствия.

За неспазилите закона - глоби и закриване на фирмата.

Разбира се, нека не се стига до крайности, като тази чуждоезиковите песни да се пеят на български език. Престараването може да има обратен ефект.

Аз съм българин и живея в България. И искам да вървя по български път. Езикът, на който се говори и пише тук, да бъде само български. Всичко останало е предателство - по отношение на родовите ни корени, по отношение на предците ни, по отношение на България.

КОНЦЕРТ

Матине, посветено на Васко Абаджиев

Александър Абаджиев ще бъде водещ на 29 януари, неделя, от 11 ч. в Сити Марк арт център (бившото кино "Левски"), бул. "Янко Сакъзов" 30 в София, на матинето "Забравеният" - великият цигулар Васко Абаджиев". Възпитаници на Националното музикално училище "Любомир Пипков" ще изпълнят произведения от детския репертоар на цигуларя. Публиката ще има възможност да чуе неизвестни в България записи на Васко Абаджиев от богатата колекция на инж. Христо Василев и ще може да си купи както двата подготвени от

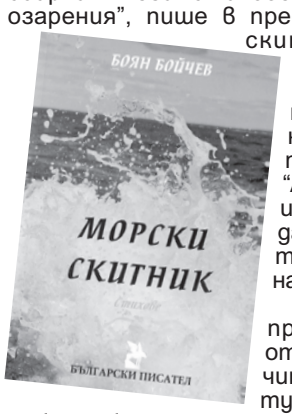
него компактдиска, така и новата му книга за цигуларя.

Проявата се посвещава на 80-годишнината от извънредната награда за 8-годишното момче на международния конкурс "Еужен Изаи" (днес "Кралица Елизабет" в Брюксел. Тя е първата от поредицата "Как през 2016 година (не) честваме забележителни български музиканти". Следват проявите - на 19 февруари "Проф. Саша Попов - основателят на Софийската филхармония", 19 март: "Великата Мария Калас и нейните забележителни български партньори", 23 април: "Защо забравихме Емил Чакъров?"

АФИШ

„Морски скитник" акостира пред столична публика

Поетът Боян Бойчев ще бъде гост на читалище "Добри Чинтулов - 1935" в софийския квартал "Дианабад". Там той ще представи стихосбирката си "Морски скитник", издадена от "Български писател". В рецитала ще прозвучат както стихове от новата книга, така и популярни, и обичани от публиката творби от предишни стихосбирки. "Тези стихове не са бързописи, а озарения", пише в предговора към "Морски скитник" редакторът Боян Ангелов.

Боян Бойчев е автор на 5 стихосбирки, носител е на литературните награди "Александър Вутимски" и "Николай Хайтов". Редактор е на литературното приложение на в. ДУМА "Пегас".

Рецитalът ще се проведе днес, петък, от 18 ч. в салона на читалище "Добри Чинтулов - 1935", кв. „Дианабад", бул. „Никола Габровски" 55.

КЛАСАЦИЯ

Японката Яйой Кусама е най-скъпата жива художничка

Японката Яйой Кусама оглавява класацията на най-скъпите живи художнички, съставена от Артнет. Картината на Кусама "Бяло по 28" беше продадена на търг през 2014 г. за 7,3 милиона долара.

На второ място е американската фотографка Синди Шърман, известна с концептуалните си портрети. 17 от нейните работи са продадени за суми, надвишаващи милион долара. Най-скъпото ѝ произведение струва 6,7 милиона долара.

Трета е американката Бриджет Райли, представителка на попарта. През 2016 г. нейно безименно платно от 1966 г. бе продадено на търг на "Кристис" за 5,7 милиона долара.

В челната десетка са също южноафриканката Марлен Дюма, британката Сесили Браун, американката Жули Мерету, британката Джени Савил, американката Елизабет Пейтън, латвийката Вия Целминиш и германката Розмари Трокел.

Сред мъжете най-скъпо се продават творбите на Аниш Капур, Герхард Рихтер, Джаспър Джоунс, Кристофър Уул, Джеф Кунс, съобщи ArtPrice.

ПЕРИОДИКА

Ботев като упование

Това е заглавието на водещия материал в първия брой на в."Жарава" за тази година. Негов автор е председателят на Съюза на българските писатели Боян Ангелов. Материалът е посветен на 169-годишнината от рождението на гениалния поет, публицист, революционер Христо Ботев. Специално внимание е отделено и на големия български писател и драматург Кольо Георгиев, който е представен с разказа си "Човекът с дървената ръка" и статия на Чавдар Добрев за житейския му и творчески път. В изданието на българските антифашисти ще откриете и други любопитни материали: на Жорес Алфьоров за Алберт Айнщайн и социализма и съвременния свят; на акад. Ефрем Карамфилов за Георги Димитров и Лайпцигския процес; на Любомир Шопов за българската армия вчера и днес; на Митко Гълъбов за двойните стандарти на елита, развращаващ обществото и др.

Белетристика

Разкази от Златимир Коларов

Сините канарчета

Пускам радиото, улавям чуруликането на сините канарчета в края на песента и си спомням:

Майка ми и баща ми много я харесваха. Слушахме я от стария ни ламповв радиоапарат "Сименс" със зелено премигващо като на циклоп око в средата на изплетения с дебели конци жълтеещ плат със сребристи нишки, който покриваше три четвърти от лицевата му страна и искряща скала с имената на европейските столици отдолу. Там някъде бе и София. Песента звучеше на испански, заглавието - на английски: Blue canary.

Държахме радиоапарата върху бюфета - нямаше свободно място в малката ни стая на втория етаж на сива триетажна сграда, оцеляла от бомбардировките през войната. Докато слушахме песента, и ние се чувствахме канарчета, затворени в квадратната ни като кафез стая. Въпреки теснотията ни бе уютно - пет канарчета в центъра на София: аз и брат ми, майка ми и баща ми, през зимата и баба ми от село...

Песента заглъхва, но споменът не избледнява. Като на кинолента, пред погледа ми се откроява нашето кафезче на втория етаж:

Нашата сграда е заобиколена от подобни сиви сгради, сбити нагъсто от двете страни на къса улица с разкъртени павета и кални тротоари. Къщите са опасани от тесни дворчета. Между оградите са опънати въжета за простиране. На тях съхне прането на наемателите по определен час за всяко семейство. Графикът се спазва, независимо дали е сухо или влажно, горещо или студено, дали на въжетата съхне нечие пране или не. Често въжетата са празни, но никоя жена не простира в чуждия час - знае, че скандалът ще е страхотен. Стълбището е дървено, с изстъргани стъпала и скърца зловещо, когато някой се качва. На нашия етаж има още две стаи, в които живеят други две семейства, обща кухня и обща тоалетна, баня няма. Понякога мъжът от едното семейство се къпе в тоалетната с лейка претоплена вода. Дърводелец е и живее с набожната си майка. Жена няма. Има циркуляр, на който реже дървата на хората от квартала за зимата и оглася притихналите дворчета с монотонното - жин-жин-жин, но ние сме свикнали и не го чуваме. Когато изключи циркуляра, тишината ни стряска. Често се кара с жените от съседната къща - циркулярът вдига прах и цапа прането им. Тогава в квартала настава голяма олелия - присъединяват се и жените от другата страна на улицата. Майка ми ни праща с брат ми в кухнята да наглеждаме яденето, за да не слушаме истеричните им крясъци. В третата стая живее шофьор на такси с жена си и доведената си дъщеря, която е на моите години. От разговорите между майка ми и баща ми знам, че получава добри бакшиши и семейството му разполага с повече пари от нашето. Затова, мислех си, на моята съученичка й купуват дрехите от магазин, а не ги шие майка й, а баща й ходи всеки ден на баня и не се къпе в тоалетната като дърводелеца. Не можех да разбера защо шофьорът се разхожда по потник из коридора, като има повече пари от баща ми и може да си купува ризите, а не жена му да му ги шие. Веднъж го видяхме с брат ми по гащета. Беше душен летен следобед и той обядваше в стаята с жена си и дъщеря си при отворена врата. Баща ми, въпреки че нямаме пари, никога не ходи по потник, дори когато сме сами в стаята. Майка ми и баща ми също ходят на баня, един път в седмицата, обикновено в неделя. Баща ми приготвя предварително парите. Казва, че е затруднен със семейния бюджет, но отделя няколко лева. Мен и брат ми майка ми ни къпе в стаята в дървеното корито, в което пере ризите на баща ми. В останалото време го държи изправено до стената на малкия ни балкон, в който е отреден по един ъгъл за всяко семейство. Тесният коридор пред трите стаи е затрупан със стари вещи - почернял бюфет на шофьора и семейството му, счупен стол с извити крака и плетена седалка на дърводелеца, скрин от младостта на майка ми. На горния и долния етаж живеят също по три семейства, но с брат ми не ги познаваме - майка ми не ни пуска извън стаята. Страхува се да не ни блъсне някоя кола на улицата, защото жените гонят децата от двора да не им цапат прането. Поради тази причина дворът е желано и трудно достъпно място за игра от нас. Липсата му запълваме с ъгъла между шевната машината на майка ми и бюфета, където сме пръснали играчките си - стари дървени кубчета с избелели картинки и изгладени ръбове, дървен самолет със счупена перка и железен автомобил без колела.

Стаята ни прилича на едно от нашите кубчета, погледнато отвътре. Има два прозореца на две от стените, третата е калкан (на нея е залепен балконът) и през зимата винаги е влажно, въпреки огромната пернишка печка, която майка ми зарежда надвечер "високо пълнене" с дърва и въглища, за да издържи до сутринта. През лятото в нашата стая е задушно, но на мен и брат ми ни е уютно вкъщи, особено в ъгъла между бюфета и машината.

Слънцето рядко огрява нашата тясна стая, дори през лятото - закриват го покривите на съседните сиви сгради. Понякога стоим с часове с брат ми до прозореца, загледани в помръкналата синева на небето, за да видим краткия му път в тясната лента между покривите на двете съседни къщи. То се появява ласкаво и нежно и пред погледа ми преминават приказни картини, изпълнени със зеленина, безбрежност и простор. Друг път го виждам бледо и далечно, малко като стотинка, отдръпнато навътре в небето и ми става тъжно - струва ми се, че нашето слънце боледува, както боледувам аз всяка зима от ангина. Въпреки това го гледам жадно, защото знам, че утре отново ще се появи, за да ни дари с нежност. За мен то е всичко, което нашият живот не е - екзотика и тайнство.

За всеки един от нас има по едно кътче в квадратната ни стая - баща ми на леглото с вестник в ръка след работа, майка ми пред машината или в кухнята, а аз и брат ми на пода, в ъгъла. Наредбата ни е оскъдна - малка квадратна маса, скована от дърводелеца, застлана с бяла покривка със свита от пране дантела, леглото на майка ми и баща ми със сватбената им снимка на стената, радиоапаратът на бюфета и нашия детски креват, и той скован от дърводелеца...

Споменът избледнява и остра болка ме пронизва - пръснахме се - трите семейства от втория етаж, старата триетажна сграда съборяха, на мястото й построиха училище, по-надолу - МОЛ. Видях и пепел върху слънцето, много след това. А канарчетата отлетяха. Останахме аз и брат ми...

Щърково

***ЗЛАТИМИР КОЛАРОВ** е роден на 31 май 1954 г. в София. Завършва медицина в София и работи десет години като лекар и асистент по вътрешни болести в различни градове на страната. Понастоящем е професор към Клиниката по ревматология на Медицински университет в София. Публикувал е повече от 450 научни труда в различни области на вътрешната медицина и ревматологията. Автор е на сборниците с разкази : "Отблясъци от далечни светкавици", "Прах във вятъра", "Приказните острови", "Шантави истории или грешката е неизбежна"; на романите "Illisio Magna" и "Безкрайни бели полета или дългият път на едно трудно завръщане".*

Пътувам към Щърково. Гнездата на щъркелите са празни - септември е. Отивам да даря две заплати на дома за инвалиди "Света Петка". Там почина баба ми преди години.

Лъскав кафе-автомат искри в разноцветни светлини до входа. Подминавам го и влизам в дома.

Представям се на персонала и казвам за какво съм дошъл. Гледат ме удивено, после се разбързват - предлагат ми кафе, кола, торта. Отказвам. Лицата им посърват и вземам чинийката с тортата.

Разчувам се защо съм дошъл. Домуващите чукат и надничат зад вратата, мотаят се без причина по коридора. "Краката на мълвата са по-бързи от крилете на мисълта" - мисля си и дояждам тортата.

Директорката казва, че с парите ще направят навес над площадката с пътечка за рехабилитация, ще купят метални табли за сервиране, прибори за хранене, телевизор за столовата... - все нужни неща за който и да е дом за инвалиди. И допълва - от години не могат да направят навеса поради липса на пари, пластмасовите табли отдавна са се изпочупили, приборите са се изпогубили, за нови няма пари...

- Видях, че има телевизор във фоайето... - вметвам.

- Във всяка стая има телевизор, но когато се събират заедно, не могат да се разберат какво да гледат. Мъжете искат футбол, жените - сериали. Лидерът на групата определя какво да се гледа и винаги има недоволни. Като по-силни, се налагат мъжете... - отговаря тя.

- Купете телевизор за жените - отсичам аз.

- Ваша воля - усмихва се директорката.

Повежда ме към двора, за да видя площадката за рехабилитация и започнатия, но недовършен навес. Минаваме покрай стаята на баба ми. Вратата е открехната. На леглото на баба лежи безпомощна старица. Гледа в тавана. И баба гледаше в тавана, когато си тръгнах.

На двора ги виждам: седемдесетина годишни, тя - в инвалидна количка, той на пейката до нея. Свели глави един към друг, си приказват нещо. Другите, с патерици, канадки, бастуни, със слаби крайници и изтерзани погледи, бавни, разтреперани се движат по двама или на групи...

- Обичат се, ревнуват се, събират се, карат се, разделят се... - споделя директорката. - Като деца са - големи, безпомощни деца...

Мисълта ми се отплесва:

...Гонехме се с брат ми из топлите и прашни улици на селото на баща ми Девня, разглеждахме с интерес разкопките на Марцианопол - древния град, построен преди хиляди години недалеч от Девня, катерехме се по дърветата, къпехме се във Вълшебния извор и ловяхме риба в реката за ужас на баба ми да не се удавим. Въпреки честите наказания за детското ни непослушание, бяхме щастливи, далеч от ограниченията на големия град и всичко, свързано с него като родители, учители и училищни забрани, чувствахме се волни и безметежни, усещахме в душите си пулса и красотата на Живота...

Спомням си и чуруликането на сините канарчета в края на песента...

...Държахме радиоапарата върху бюфета - нямаше свободно място в малката ни стая на втория етаж на сива триетажна сграда, оцеляла от бомбардировките през войната. Докато слушахме песента и ние се чувствахме канарчета, затворени в квадратната ни като кафез стая. Въпреки теснотията ни бе уютно - пет канарчета в центъра на София: аз и брат ми, майка ми и баща ми, през зимата и баба ми от село. Неусетно канарчетата отлетяха. Останахме аз и брат ми...

Издишвам и продължавам разходката из двора на дома.

На тръгване се заглеждам в кафе-автомата.

- Много му се радват! - проследява погледа ми медицинската сестра: - Някои имат пари и пият кафе от автомата. Казвам им: "Ще ви направя кафе, не си давайте парите!", а те: "А, не! Да се почувствам европеец, истински човек!" и пускат стотинките си, въпреки че им правя шварц кафе, еспресо, турско, със и без мляко, каквото поискат, всякакво...

Качвам се в колата и потеглям. Домуващите ме изпращат - сами или на групи, мълчаливи и притихнали, на пейките, в инвалидни колички, по прозорците. Встрани кафе-автоматът искри с разноцветните си светлини.

Давам газ. Щърково и празните гнезда остават далеч назад...

...Карам, без да забелязвам подробности по пътя. Пред очите ми е баба. Аз уредих приемането й в дома. Почина месец след това.

Драгомир Шопов:

„Народът сякаш е изгнаник в собствената си родина”

Изкуството е свобода, то извисява твореца над пошлото и дребнавото, е житейската максима на големия поет

Интервю на Георги Н.НИКОЛОВ

- Приятелю-поете, иска ми се това интервю да е тревожно. Защото времето лети, сменят се години и надежди, а жестоките проблеми у нас “крепнат” и набират скорост - демографската катастрофа, емиграцията, разрухата, високата смъртност. Сподели от позициите на богатия си житейски опит - ще я има ли България и какво ще я опази?

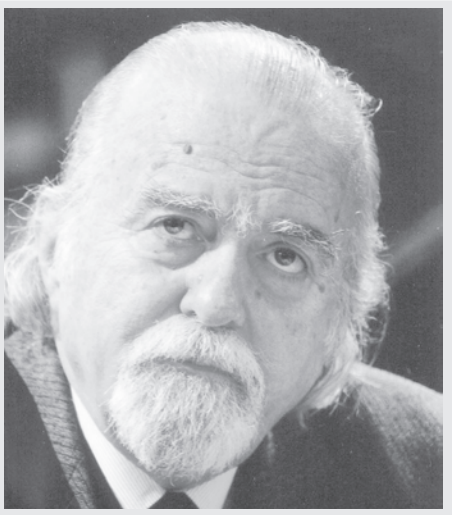
- След като живеем в такова непочтено време като днешното, в което лъжата се превърна в държавна политика, а народът е едва ли не изгнаник в собствената си родина, не може, ако човек не изменя на себе си, да не бъде разтревожен от всичко, което му се случва през годините на сбъркания български преход. Ти споменаваш някои от характерните белези на този преход. Аз бих добавил още няколко: напълно компрометираната съдебна система; огромните пробойни в образователното дело; липсата на каквито и да са юридически санкции срещу всички, независимо от техния пост, които са грабили, лъгали, трупали пари и имоти на гърба на държавата... Престъпността и престъпниците у нас не се наказват. Очите на нещастната нашенска Темида са затворени с много превръзки и възмездие за виновните няма. И няма да има, чисто по български. Не ми се иска да отмина и политиката на българските правителства, която е съвсем несамостоятелна и зависима от чужди сили. Нашите злополучни политици вероятно не са чували думите на Левски: “Работим чисто български и не искаме вече да се водим по никого извън Българско”. Но, господа политици, оставете Левски на спокойствие. Нали ви е достатъчно, че имате негов портрет в луксозните си кабинети. Пък какво е казал, какво е мислил, какво е сторил за своя народ е негова работа, не е ваша. Вие сте много далеч от народа. Заети сте с други дела - съсипване на индустрията; продаване на безценица на предприятия и заводи, на държавни и общински земи. Заети сте с криминална приватизация, с отнемане на почти всички социални придобивки... При вас винаги е ставало въпрос само за едно - за власт, не служба на народа, а властване над този народ. Що се отнася до това дали ще я има България, отговарям убедено: да, ще я има! Въпреки всичко. Нашата родина е преживявала много по-тежки времена и е оцелявала. Българите - отчаяни, лъгани и ограбвани - трябва най-сетне да се пробудят, да осъзнаят, че те са господари на тази многострадална земя, да не се боят да отстояват със законови средства правата си, да не се увличат по безпочвени обещания, изречени от лъжливи политици, и да търсят сметка от всички измамници и крадци на народното доверие.

- В едно от новите си стихотворения доверяваш: “Гори свещта пред старата икона,/ свещта със тънко пламъче гори/ и чака, чака святата Мадона/ душите ни да станат по-добри.” Това надежда ли е или риторично примирение на мъдростта пред озъбените истини, за които няма лек?

- Този куплет ми хрумна в навечерието на Коледа. Роди се съвсем спонтанно. За мен той изразява една надежда, така нужна в безнадеждното ни време. Надеждата, че най-после ще станем свидетели на нещо добро, което да озари душите ни и да оплоди труда ни. Доброто, въпреки всички препятствия, трябва да е същностен момент в нашето поведение. Ние сме длъжни да го обясняваме на деца и внуци, които сега са вредно облъчвани главно от нашите електронни медии. Филмите на малкия екран са пълни с насилие, убийства, кървища... Постоянно пред измъчения телевизионен зрител шестват скъпоплатени посредственици, гейове и проститутки, неграмотни шоумени, лигави хумористи, а ги няма хората на духа. Като по поръчка, по някакъв пошъл сценарий доброто, красивото, съдържателното, възпитателното са изгонени от медиите. Докога ще се търпи вакханалията на простотията? Докога ще продължава безкрайният летаргичен сън на Съвета за електронни медии? Има ли изобщо нужда от него в този му вид и състояние?

- Прието е да мислим, че творците са в челните редици на гражданските вълнения. Но в “Борба” Ботев твърди, че “свестните у нас считат за луди”, а и националната ни психология го потвърждава. Особено сега, когато властното забогатяло опростачване души обществото. Какви черти трябва да притежава творецът, за да бъде чут за законите на разума? Или първо и той трябва да забогатее неимоверно, та да му обърне някой внимание?

- Като при всеки гений всичко, което е изрекъл и написал Ботев, надскача границите на неговото време и той се превръща в съвременник на всички следващи поколения. Цитатът е чудесно потвърждение на моите думи. Та нима не е заредено със силен съвременен заряд неговото дълбоко презрение към всякакви “глупци неразбрани”, към разните “пламенни патриоти”, които в дни на върховни изпитания се “скриват в своите дупки”... Ботев импонира на свободолюбивите българи, несвикнали да се кланят на чужди и наши богати господари, с острата си полемичност, с лютия си сарказъм, с унищожаващата ирония... Не бива нито за миг да забравяме знаменитите думи на гения, че “преди всичко трябва да сме човеци, после вече българи и патриоти...” Какъв урок за днешните българи! Жалко, че сега обществото ни е толкова отчайващо разделено; че омраза смразява мислите и делата ни; че богатите нехаят за бедния народ и са готови да загърбят националните интереси само и само да натрупат повече печалби; че различни олигархически кръгове диктуват поведението на някои депутати, отдавна забравили какво е дълг, чест и патриотизъм. Струва ми се, че, отговаряйки по-подробно на твоите въпроси, съм подсказал разбиранията си за това какъв трябва да бъде творецът в разделното днешно българско време. Той трябва да бъде българин. Да носи в сърцето си обич към святата българска земя; да познава историческото минало и да не забравя, че България е била пример за другите народи; да цени и да разбира сътвореното от безименните народни творци; да не се дели от мъките и въжделенията на своя народ и т.н. Някои от нароилите се през последните години писатели, които презират изконно българското, ще кажат, че всичко това звучи старомодно. Няма старомодно, гос-

ДРАГОМИР ШОПОВ е роден на 13 август 1938 г. в София. Завършил е българска филология в СУ “Св. Климент Охридски”. Бил е народен представител в 37-то и 38-то Народно събрание. Автор е на 36 книги - поезия, публицистика и стихове за деца. Негови творби са преведени на редица езици. Член на СБП и СБЖ.

пода родоотстъпници, когато става дума за България и за български творци. Вие живейте със сребърниците, за които сте протегнали просяшки ръце пред чужди благодетели! Родната литература, вярна на своите демократични традиции, ще живее без вас.

- В поезията, публицистиката и обществената си дейност отдавна се открояваш като трибун, който нарича нещата с истинските им имена. Какво е за теб Човекът и склонен ли си на компромиси в името на неговото съвършенство? Заслужава ли съвременният българин твоята обич и внимание и защо?

- Човекът с главна буква. Нали за Човека би трябвало да са усилията на всички ни, на цялото общество, за да бъде този Човек образован, да се чувства добре в своето отечество, да работи за просперитета на България, да умее да различава злото от доброто, да се стреми да бъде искрен и справедлив. Когато бях народен представител, имах много срещи с хора из цяла България. Трябва да ти призная, че тогава попълно усетих обикновения човек, видях колко измъчен и недоверчив е той; как безпогрешно разбира, когато го лъжат; как обича да разговаряш искрено с него, без купешки приказки, простичко, приятелски; как се отпуска душата му, когато седнете на чашка вино и говорите като стари приятели; как е горд от факта, че е изучил синове и дъщери, все още спокоен, понеже те не са запрашили за чужбина... Тези обикновени българи заслужават и имат моята обич и доверие.

- Най-общо литературата ни днес може да се разграничи на традиционна, “модернистична” и подражателска - изгубена в дебрите на родния делник и затова уж прегърнала световни нравствени ценности. Всичко това: в борба за читателската публика. Какво ще оцелее и какво ще изтлее в негласното съревнование за актуалност, значимост и художествено майсторство?

- Твоята констатация е вярна и точна. Тя ме навежда на някои разсъждения, които под една или друга форма вече съм публикувал. Сега се лансира пошлото, което години наред трови духовния ни живот. С много пари с неизвестен произход са купени някои, обявени за писатели, които ни най-малко не се свенят от своята незначителност и бездарие, а напротив - излизат по медиите, самоуверено поучават, съветват, споделят творческите си планове. Техните богати благодетели съдействат писанията им да се превеждат на чужди езици в България и да се изпращат в чужбина, за да се покаже, че чужденците се интересуват от българската книга. Съмнявам се, че това, което се изпраща, е в състояние да предизвика нечие внимание, като знам какви са преведените автори. Набедените за писатели, задължени да обругават родината и всичко, сътворено от нейните достойни синове и дъщери, се чувстват по-уютно в чужбина. Упорито лансираният и прехвален Господинов наскоро се обърна към българите от Виена - самоуверен, доволен от себе си. Говори се за негов роман, наречен “Физика на...” не знам какво си. Опитах се да прочета някоя и друга страница, но бях напълно разочарован. Наскоро по радиото някакъв неизвестен оценител на литературата обяви, че авторът на “Физиката...” е най-големият ни писател в момента. Същият оценител, верен на възложената му задача, засипа с елейни слова Алек Попов и Теодора Димова. Такива купени клакьори услужливо забравят, че съществува Съюз на българските писатели с повече от вековен живот, че в този съюз членуват талантливи и популярни автори, а не амбициозни самозванци. За голямо съжаление именно напористите самозванци са постоянни гости в предаванията на нашите телевизии, а не сериозните писатели. Може би за недостатъчно интелигентните телевизионери би било изключително трудно да разговарят с такива именно писатели и те предпочитат да се прехласват по думите на равните им по посредственост лъжеписатели. Въпросът е кога най-сетне електронните ни медии ще се престрашат и ще дадат телевизионно време на автори с високи художествени постижения, автори с авторитет, с гражданска позиция, спечелили си отдавна уважението на компетентната читателска аудитория. Никакви скъпоплатени имитатори на творци не могат да оцелеят там, където голямата литература е била и възпитател, и опора, и стимул за добри дела, и урок по родолюбие, и прозорец към слънцето на свободата и прогреса. Такъв прозорец е непостижим за хилавите напъни на бездарници и отцеругатели.

- Имаш ли своя житейска максима и какво гласи тя? И какъв съвет ще дадеш на съвременните български автори, изоставени от официалната държава, да съществуват напук на всичко?

- Не знам дали това, което ще кажа сега, е житейска максима или не, но аз дълбоко вярвам в него: изкуството е свобода! То извисява твореца над пошлото и дребнавото, прави го независим от разни велможи с власт и пари. А всичко, което съм написал и в поезията, и в публицистиката си, може да се възприеме и като послание към обществото за доброта, за висока нравственост, за доверие, за уважение към човека, за борба с безкултурието и посредствеността. В години като сегашните, когато държавата е абдикирала от много от своите задължения и не се интересува от хората на духа, на тях им остава да са верни на своя талант; да преодоляват трудностите, изпречили се пред тях; да не молят, както някои за подаяния; да запазят достойнството си. И още - да не забравят, че големите, значителните художествени творби раждат отново света.

110 години от рождението на Емилиян Станев

Сърцевед на българския национален дух

...Не казвам: „Ще напиша такъв и такъв роман“. Такива изявления дават само ония автори, които получават контрактации...

Кирил МОМЧИЛОВ

В историята на българската литература Емилиян Станев е връх, който ще се вижда на хоризонта й не само днес, но и в бъдещето, колкото и да се отдалечаваме във времето от годините, през които той написа своите книги. Тридесет и осем години откакто писателят не е между живите, днес, когато имаме само неговите книги в библиотеките си, все по-често ще се обръщаме назад, за да търсим този необикновен магьосник на словото българско. Щастливи са онези, които са имали рядкото щастие да познават отблизо големия сърцевед на българския национален дух.

Аз не познавах лично Емилиян Станев, но съм слушал да разказват колко сладкодумен и неспокоен събеседник е бил той. Единствената ми среща с него бе на 16 април 1973 г., когато гостува на Кабинета на младия писател. Беседата му се състоя в Синия салон на СБП. Няма да описвам как бе организирана, нито ще цитирам кой и какъв въпрос зададе, защото в училище учителят задава въпросите, а учениците му отговарят...

Към разговора проявиха интерес и писатели, които за нас вече бяха учители. Васил Попов (1930-1980) присъства от началото на срещата, а някъде по средата в салона влязоха малко стеснително Йордан Радичков (1929-2004), Дико Фучеджиев (1928-2005) и Дончо Цончев (1933-2010). Аз бях поканил със себе си стенографа Иван Енчев от редакцията, в която работех - исках да запише всичко през онази вечер. За съжаление седяхме далеч от Емилиян Станев, а той говореше тихо. Затова и стенограмата, която имам, е непълна. За читателите на “Словото днес” предавам дословно само част от това, което ни каза първомайсторът на българската литература, като пропускам участието в диалога на учениците му.

- ...Откровено казано, да ви кажа как по-хубаво може да се пише - не мога. Аз сам не съм разбрал как става това. Как се ражда творчеството - не мога да обясня. Има хора, които могат да го дефинират, да го обяснят - аз не съм в състояние да направя това. За мен от най-голямо значение е дали природата те е създала за тази работа, дали ти е дадено или не е... Може да се случи на някой да не му провърви, но ако я има искрицата - по-нататък ще тръгне...

- Никога не запланувам работите си предварително, не казвам: “Ще напиша такъв и такъв роман”. Такива изявления дават само ония автори, които получават контрактации... Пиша и чак тогава ми става ясно излиза ли нещо и какво е то. Писателят не знае какво знае. Като седне да пише - тогава разбира какво знае. Ето защо аз се отнасям с недоверие към различни симпозиуми, конференции, семинари и т. н. на които се мъчат да му намерят цаката на това, как се прави изкуството. Искам да ви кажа, че с мъдруване тя не става!

- Как написах “Легенда за Сибин, преславския княз”?

Тя се появи благодарение на четенето на родната история. Бях се увлякъл преди няколко години, четох много исторически трудове и не подозирах, че ще напиша под тяхно влияние свои нови работи. Четях ги без “користни подбуди”, четях ги като българин, който иска да опознае самия себе си. Нали науката говори за значението на гените, на онова, което се предава от поколение на поколение, от деди - на бащи, от бащи - на синове и внуци. И в нас, значи, има нещо, което е дошло от столетията, което е в кръвта на народа ни. Това са някакви български гени. Ето защо трябва да се връщаме назад в столетията, да вникваме в тях, да ги осмисляме, за да осъзнаем и собствената си, днешната си душевност. И бих ви посъветвал да четете и знаете добре историята на българския народ. Трябва да има “български теми”.

Четях изданието на БАН в осемнадесет тома “Извори на българската история”. После отидох в Преслав. Спах там в една малка дървена къщичка на учени. Обладало ме бе едно особено, някак тайнствено състояние. У мене се бе породило някакво вътрешно влечение към древността, някакви сили ме теглеха да тръгна с въображението си натам и когато малко по-късно в София професор Бешевлиев ми показа снимка на една чаша, намерена в един преславски гроб с надпис “Сибин, велик жупан на България”, това беше сигнал за започване. Изскочи заекът, както казвам в такива случаи. Това беше причината за написването на романа. Имах впечатления и познания, които не почиват само на изказвания от книгата. Или това бе един малък повод всичко да се обедини, драги колеги.

Авторът има право да прави своята интерпретация върху историята така, както я вижда. Сибин е един прекрасен прабългарин от X²V столетие, но какво ме интересува мен? Това, което изобразявам, е един елемент, от който е съставен (...) Прабългарите се различават много от славяните, пък и от (...) Новата наука показва (...) Един народ минава, основава държава и (...) Знаем от историята, че една част от прабългарите останаха в Панония, друга - в (...) И това смешение между славяните и прабългарите ще бъде тема на друго произведение (...)

Питате ме за образа на Патриарх Евтимий. Патриарх Евтимий е един завършен човек. Струва ми се, че с нищо няма да накърня величието на този човек. Патриарх Евтимий може да бележи една връхна точка в българския дух, но той не е типичен. Той е твърде далеч от българина. Даже мъчно възприема духовните ценности.

- Как написах “Антихрист”?

Четох един том стара българска литература - Антология, съставена от професор Динеков. Когато започнах да чета житията, видях една нова форма на изображение на материала. Порази ме тази опростена форма на изповед. Тя не търпи никакви излишни неща. Наситена е с пределна естественост и емоционалност, насочва вниманието към най-главното, съществено в човешката съдба. И реших и аз да опитам в тази непозната форма. Важното бе да намеря сюжет, който да е подходящ. Не търсех автентизъм, а постъпих свободно в боравенето с историческите факти и лица.

В изкуството е от значение да предложиш индивидуална, неповторима трактовка. Трябваше и аз да говоря с езика на героя, щом се докосвам до него. Когато писах романа “Антихрист”, имах чувството, че съм с расо, като монах. Героят ми говори и мисли така, както мислят хората от тази епоха (...)

Имах пред себе си примера на редица писатели, които точно така постъпват с древните хроники, преосмислят ги от всяка гледна точка. Ненапразно Шекспир е вземал стари теми. Така и Шилер преосмисля легендата за Дон Карлос, прави от него силна героична личност. Така че не мога да се съглася, че един писател, когато пише на историческа тема, трябва непременно да бъде автентичен. Не, той ще има друго тълкуване, друго вникване, друга история на философията на своето време. Защото историята фактически най-често ви дава възможност да разберете неговата душевност, нрави, песни, литература.

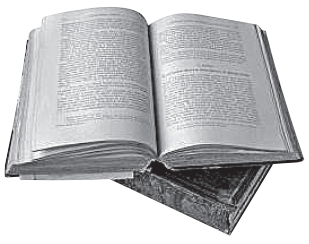
Аз не търся исторически факти, аз търся човека, търся да разбера душата му. Освен това аз винаги съм изхождал от съзнанието, че у човека има много нещо постоянно, че той не се променя така лесно с вековете. Моите герои в ред отношения са истински чеда на времето си. Моето време е определено. Едното е от X²V век, другото - XX век. Но вземайки тия хора от това време - близки ли са ви? - Близки са. Когато ние четем елинските класици - чужди ли са ни? - Не, не са чужди. Писателят може да вложи - както Шекспир в своя Хамлет - толкова много, че дори един-два века да отиде напред. Ето защо това не бива да се взема като някаква условност, без която не може. Нарисувайте душевния характер и обществения слой и ще получите в художествено отношение едно силно, вълнуващо произведение.

- Мене ме наричат философ и ми става неудобно, когато чуя такова нещо (...)

Казвал съм и друг път - тема и сюжет не са едно и също нещо, както мислят някои. Ето защо аз не бих казал, че тия две мои книги са исторически. Може писателят да се връща с десет века назад и пак да е актуален с въпросите, които засяга. А друг уж ви разказва за нещата, които непосредствено ви заобикалят, но ви е чужд и до скука безразличен. Лично за себе си мога да кажа, че от “Иван Кондарев” насам моите книги са съвременни. За да проумее тайната на своето време, за да навлезе в лабиринтите на битието, художникът има право да търси истината навсякъде: и в миналото, и в сегашното, и в бъдещето. Но той никъде не може да избяга от себе си: той всичко измъква отвътре, от дълбоката си същност. Писателят е най-големият извор сам на себе си. И тайната, великото умение в това изтръгване на нов живот, е своеобразно акушерство, на което той сам се подлага непрекъснато.

Времето ще направи разлика дали си регионален или световен писател? Важното е да си писател! Всички ние, пишещите, трябва да мислим по български. Колкото и да сме съвременни, да сме в крак с общата мода, нашият народ си има свой, различен от другите кодекс за ценностите.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

"СТИХОТВОРЕНИЯ" от Светлана Супрунова публикува издателство "МС" във Варна в авторизиран превод от руски на Тихомир Йорданов. Поетична находчивост, остроумие, изобретателност отличават нейните стихотворения и литературни пародии, отбелязва преводачът. Светлана Супрунова е родена в Лвов, Украйна, през 1960 г. Завършва Медицинско училище в Ленинград, Калининградския държавен университет и Литературния институт "Максим Горки". Била е на военна служба в Афганистан и Таджикистан. Последователно е редактор и зав. редакция в издателство и в научно списание, печата стихове в руски и чуждестранни издания, лауреат е на национални и международни конкурси. Член е на Съюза на руските писатели.

"МАЛИНОВИ НОЩИ - ИСТОРИИ С АРОМАТЕН ПРИВКУС" издава "Smart Books". Оскар Уайлд, Джеймс Джойс, О Хенри, Марк Твен, Фр. С. Фицджералд, Ги дьо Мопасан разказват своите истории с ароматен привкус. Има хладни вечери, в които стоим сгушени на топло и мисълта ни отлита към прекрасни моменти, хора или места, докато с носталгия се опитваме да се пренесем в някоя южна посока, топла вечер или малинова нощ. Големите писатели имат такива преживявания, може би по-често от нас. Благодарение на тези меланхолични настроения до следващите поколения са достигнали забележителни книги. Те идват при нас понякога неочаквано, а друг път - като специални гости.

"БЯЛА КАТО СНЯГ" от Сала Симука издава "Егмонт" в превод на Ирина Денева-Слав. Бягайки от славата, придобита след като помага да бъде заловена най-голямата престъпна групировка в Хелзинки, 17-годишната Лумики Андерсон заминава за Прага. Там тя се надява да открадне тишина и спокойствие сред лудницата от туристи. Но малко след като пристига, се сблъсква с уплашена, странна млада жена, която твърди, че е отдавна изчезналата й сестра Ленка. И въпреки че не вярва на историята, Лумики не може да я подмине. Тя бързо е въвлечена в тъжния и странен свят на Ленка, разкривайки тайна, която ще я отведе от сърцето на порочна секта до най-високите ешелони на корпоративния бизнес.

"СЪДБАТА НА РОДА ФЕЪРБЕРН" от Уна-Мери Паркър издава "Хермес". Шотландските аристократи Феърберн са прокълнати от незаконния наследник на граф Ротбъри. Те загубват величественото семейно имение, собственост на рода в продължение на 500 години. След години се събират, за да посрещнат Коледа, вярвайки, че проклятието е зад гърба им. Първата световна война слага край на надеждите за по-добро бъдеще. Красивата Лора е известна моделиерка, която работи за дамите от хайлайфа на Единбург. Припечелва достатъчно, за да осигури сносен живот на себе си и дъщеря си Карълайн. Момичето обаче завижда на богатите си братовчедки. И е готова на всичко, за да докаже, че е по-добра от тях.

Джеймс Джойс за деца - за първи път в България

Писателят съчинява две котешки приказки, за да зарадва 4-годишния си внук

Две истории за деца, писани от гения Джеймс Джойс, излизат за първи път в България. С изящната книга "Котаракът и Дяволът" издателство "Лист" отбелязва 135-годишнината от рождението на прочутия писател. Роден на 2 февруари 1882-ра, той е нареждан сред най-великите автори на XX век, а романът му "Одисей" е сочен като произведението, проправило нови пътища в литературата, припомня Елена Кръстева.

Историите в "Котаракът и Дяволът" и "Котките на Копенхаген", които Джойс съчинява специално за 4-годишния си внук Стивън, са истински перли в короната на детското книжно царство. Какъв по-подходящ начин за родителите да възпитат добър вкус и усет за качествена литература у децата си от тази ранна среща с творчеството на един гений?

Великолепният превод на Иглика Василева предава на български всички достойнства на текста, а илюстрациите на известния карикатурист Чавдар Николов засилват удоволствието от четенето на "Котаракът и Дяволът". Изданието ще даде познания и добро настроение не само на малките, но и на порасналите деца. А онези читатели, които са фенове на Мерилин Менсън и Тил Линдеман от "Рамщайн", ще открият още една приятна изненада, подготвена от Чавдар Николов.

Котешките истории се появяват на бял свят първо като писма на Джойс до внука му през лятото на 1936 г., а години по-късно и като книга. Действието на първата история се развива във френското градче Божанси, разположено на десния бряг на Лоара. Главни герои в него са Дяволът и местният кмет, който надхитрява Рогатия да построи мост над реката. Втората история е "Котките на Копенхаген" и е вдъхновена от всекидневието на датската столица по онова време.

Според изследователите на Джеймс Джойс и в "Котаракът и Дяволът", и в "Котките на Копенхаген" авторът оставя биографични следи. Както самия Джойс и Дяволът от първата история непрекъснато чете вестници и говори на своя "бързосричен език". А ядоса ли се, повишава тон на лош френски с дъблински акцент. Образът на кмета Алфред Бирн е директна заемка от градоначалника, управлявал Дъблин от 1930 до 1939 г. Джойс е взел не само истинското му име, но и червената му мантия и златна кметска верига, опасваща врата му. Писателят неведнъж е казвал, че всеки път, когато отваря вестник "Айриш таймс", от страниците му наднича Алфред Бирн. В "Котките на Копенхаген" иронията към властниците и силните на деня е още по-очебийна.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Пътепис

ЗАБАВНИ ФРАГМЕНТИ ОТ ПЪТУВАНИЯТА НА ЕДИН ДИПЛОМАТ

"Неща, които не се побират в куфар" от Енрике Криадо, която "Колибри" публикува в превод на Захари Омайников, е като облицован с огледала конгоански бар - влизаш в нея просто така, само да надникнеш, със самочувствие на "бял" турист, когото тази действителност не засяга, а и си за малко. Тогава мярваш едно твърде познато отражение и разбираш, че си на правилното място. По думите на автора Демократична република Конго е най-африканската страна в Африка. "С реката, хората, климата, миризмите, ритъма, насилието и контрастите си Конго има способността да ти смразява кръвта от страх и да изпълва мисълта ти с мечти." Конгоанците едва ли биха искали да ги свързват единствено с руди, партизански войни, деца войници, бежански лагери, хуманитарни работници, сини каски, геноцид, хуту и тутси. Тази комбинация може и да е интригуваща за чуждестранния кореспондент, но почти винаги остава на заден план сцените на нормалност на един народ, който всекидневно полага усилия да загърби своите призраци.

Енрике Криадо е дипломат. След като прекарва 3 години в Конго и още 3 години в Австралия, сега живее в България. Като заместник-посланик на Испания. И както е видно, вече пише книги, които са толкова любопитни, увлекателни и забавни, че можем само да му пожелаем трайно вдъхновение за творчество, отбелязват издателите.

Роман

ИСТОРИЯТА НА ДВЕ ЖЕНИ, СВЪРЗАНИ ПРЕЗ ВРЕМЕТО

Вдъхновен от истински събития, брилянтният исторически роман на Кели Естес "Момичето, което пишеше върху коприна" (издава ИК "Кръгозор" в превод на Антоанета Дончева-Стаматова) предлага разтърсващ разказ за две жени, свързани през времето от съдбата. Жени със силен дух и достойнство, твърдо решени да постъпят правилно, независимо от цената, която трябва да платят.

Инара Ериксън открива изящно бродирано парче коприна в островното имение на починалата си леля. Докато повдига пласт по пласт тайните, притаени в това малко парче плат, животът й постепенно се преплита с този на Мей Лин - младо китайско момиче, мистериозно изчезнало от дома си преди цяло столетие. Чрез историите, които Мей Лин разказва върху коприната, Инара разкрива една трагична истина, която ще разтърси из основи цялото й семейство... и ще я изправи пред невъзможен избор.

Романът на Кели Естес връща към малко известна част от американската история през 80-те и 90-те години на XIX век. Задълбочените проучвания на авторката за традициите на китайската бродерия, китайското облекло и обичаи, за чистките на китайци от американските градове придават особен колорит на разказа. "Момичето, което пишеше върху коприна" е прочувствен разказ, който свидетелства за издръжливостта на човешкия дух и за силата на човешкото сърце. Трогателната и нежна история на Мей Лин и Инара е доказателство, че, докато не се каже истината за миналото, не може да се намери помирение в настоящето.

Образи, пространства, хоризонти

Николай Маринов представя новата си изложба в галерия „Сезони”

“Образи, пространства, хоризонти” е най-новият проект на Николай Маринов, създаден специално за пространството на галерия “Сезони” и продължение на представения през 2006 г. проект “Крайбрежия, лица, измерения”. Неформалният повод за изложбата е 50-годишнината на художника.

Авторът доразвива своя интерес към емоционалните пространства на личността, на явните и скрити пластове на съзиданието, към необяснимите хоризонти на вдъхновението и самоусъвършенстването. Художникът търси необичайното и интересното в природните форми, анализира, съпоставя, синтезира, издига в култ процеса на претворяване и трансформация в изобразителното изкуство, на създаването на характерен, неповторим и знаков артистичен език. Отделянето на най-ярките за него знакови и сетивни елементи се превръщат в конкретно-абстрактни елементи на една обща конструкция. Цялото и неговите части може да се усетят като различни варианти, смисълът, емоцията изплуват от взаимоотношенията, отбелязват от галерията.

Новият проект на Николай Маринов “Образи, пространства, хоризонти” има специален интерес към Детството, като отправна точка, като извор и начало на творческия път. Тя е логичното продължение на търсенията на автора, насочени в посока към детската рисунка, детската стилистика и как те взаимодействат със зрелостта, с изграждането и развитието на художника.

Започнала като теоретично проучване на проблема в

докторската му дисертация на тема “Развитие на идеята за “детско изкуство” през втората половина на XX век” и преминала през чисто практичното изследване чрез конкретните примери на авторите, взели участие в двата му кураторски проекта “Стратегии в контекста на детството” от 2007 г. и “Кутии за сънища” от 2011 г. Днес тази идея изкристализира в личното му творчество в завършен и концептуално осмислен вид.

Изложбата предлага както поглед и равносметка на изминалите години, така и заявка за бъдещо развитие. Почитателите могат да я видят до 14 февруари в галерия “Сезони” на ул. “Кракра” 2а.

Графичен спомен за Едуард Пенков в Пловдив

Пловдивската галерия “Възраждане” показва графичната изложба “Спомен” на Едуард Пенков (1962-2016), която е първата за 2017 г.

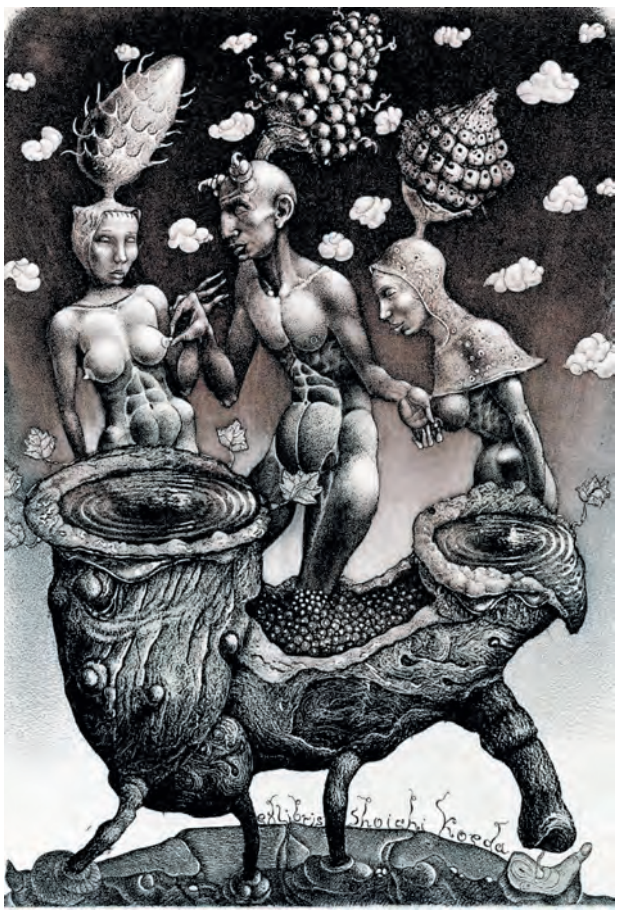
Преди година Едуард Пенков си отиде. На 54 години. От тежък инсулт. Остави много графики и рисунки и... малко детенце.

Едуард е енигматичен автор, труден за дефиниции, много мощен като внушение и голям майстор на композициите за екслибриси. Остро характерната му образност в рисунката го прави лесно различим и мъчен за разгадаване. Една осъвременена бароковост създава в графиката му богатство на детайли и форми, носители на необичайна сложност на изказа. Авторът има сложна творческа фантазия и е способен от един простичък субект да изгради философията на енигма, отбелязва галеристката Краси Алексиева. По думите ѝ Пенков има неспокойна мисъл, не познава лесните отговори и в същото време с лекота логизира идеите си и добре центрова зрителското напрежение. Фантастичният момент е дозиран умело - в повечето случаи - за да не се допусне излишна илюстративност и разказвателност, и налягането е добре концентрирано и подчинено на основната мисъл на всеки графичен лист.

Въпреки сложните деформации и взаимоотношения, в творбите му има нужният артистичен ба-

ланс и рисунъчна лекота, за да бъде зрителят очарован и покорен от метафоричната интелигентност на картините, допълва галеристката.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Соня Йончева представя арии от опери на Хендел

Новият албум на българското сопрано със световна кариера излиза на 3 февруари

Снимка "Вирджиния рекърдс/Sony Classical"

Новият албум на Соня Йончева, който излиза на 3 февруари от "Вирджиния рекърдс/Sony Classical" включва арии от някои от най-големите шедьоври на Георг Фридрих Хендел, превърнали се в абсолютен вокален канон за любителите на бароковата музика - "Алцина", "Теодора", "Роделинда", "Агрипина", "Юлий Цезар" и "Идоменей". Почти всички тези опери са написани от Хендел, докато е директор на Кралската музикална академия и работи в Кралската опера "Ковънт Гардън", където са поставени за първи път пред публика. "Handel" е вторият самостоятелен студиен албум на сопраното след дебютния проект "Paris, mon amour" ("Вирджиния рекърдс/Sony Music"), номиниран за "2016 International Opera Award" в категорията "Най-добър албум с оперен рецитал".

Поразителният талант и безкомпромисен характер стоят в основата на изключителния успех на Соня Йончева. Зашеметяващите й изпълнения на ключови роли на сцените на най-големите оперни театри в света, предизвикват възхищение от страна на критика и публика. "На сцената се възприемам много повече като разказвач на история, отколкото като певица", споделя Соня Йончева в интервю след триумфалния си дебют като Норма от Белини на сцената на Кралската опера през 2016-а. Младото българско сопрано замества титулярката в постановката - оперната дива Анна Нетребко, с което отваря нова глава в кариерата си.

Ролите й от бел канто репертоара (от "Норма", "Бохеми" или "Травиата") на сцените на Берлинската държавна опера, Парижката опера, Метрополитън и Баварската държавна опера предизвикват изумление и възторжен прием от страна на публиката. Пресата я определя като "най-добрата Виолета от Мария Калас насам" и "вероятно най-добрата "Травиата" в света в момента" ("Die Welt", Германия). Красивият й лиричен сопран заедно с артистичната й драматичност позволяват на Соня Йончева да превърне всяка роля, до която се докосне, в своя.

След като "завладява по брилянтен начин пазара на бел канто музиката" ("The Sunday Times"), с новия албум Соня Йончева се завръща към началото на професионалния си път. Именно бароковата музика е първата любов на Соня, оформила музикалните й представи, докато е част от академията за млади певци на Уилям Кристи "Jardin des Voix". През 2011 г. творческият път на певицата започва с ролята на Клеопатра от операта "Юлий Цезар" на Хендел в Реймс и Версай. Следва Попея в "Коронацията на Попея" от Монтеверди и Попея от "Агрипина" на Хендел в Лил и Дижон под диригентската палка на Емануел Хаим.

Благодарение на поразителната си вокална изразност, наситена с чувствен копнеж, Соня Йончева успява да вдъхне нов живот и емпатия към емблематичните героини от шедьоврите на бароковата музика като Клеопатра, Алцина или Агрипина. За нея героините на Хендел са символ на силни и независими жени, определящи собствената си съдба, също както Соня, която е успешен артист, любяща майка и съпруга.

Програмата на Соня Йончева тази година включва серия от концерти с бароков репертоар и участия в "Евгений Онегин" в ролята на Татяна и "Бохеми" в ролята на Мими в Дойче опер в Берлин. По-късно певицата ще изгрее на сцената на Миланската скала в периода юни/юли 2017 г. Следват ангажименти в "Манон" в Монте Карло, Виолета в "Травиата" в Метрополитън и като Вителия от "Милосърдието на Тит" (Моцарт) на фестивала "Фестшпилхаус" в Баден Баден през лятото на 2017 г. Българката ще бъде сред солистите на галаконцерта на Виенската Щаатсопера през месец май заедно с Пласидо Доминго. Соня Йончева е с номинация за предстоящите награди "Грами" в категорията "Най-добър оперен запис" заедно с целия творчески състав, записал албума "Сватбата на Фигаро" от Моцарт.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Постмодерн джубокс" се завръща с ново шоу през пролетта

"Постмодерн джубокс" на ретро гения Скот Брадли идва отново в България - концертът е на 28 март в зала 1 на НДК, организатор е "БГ саунд стейдж". Билети се продават в мрежата на Ивентим на цени от 50 до 160 лева. След множеството бисове, овации и екзалтирани коментари, които феновете на групата им изпратиха след първите две гостувания в София и Пловдив, музикантите от "Постмодерн джубокс" се завръщат у нас след по-малко от година. По-ефектно, по-впечатляващо и по-иновативно - това обещава да е новото им шоу. Отново ще видим най-модерните хитове във винтидж интерпретации, които ни връщат в бляскавата ера в САЩ от началото на XX век. Този път обаче - в големи зали и в цялостно изграден спектакъл.

Успехът на групата безспорно се дължи на нейния създател и основен двигател Скот Брадли. Талантливият американец използва езика на музиката, за да докаже по свой начин максимата, че новото е добре забравено старо. Той избира хитове от XXI век и ги преобразява в традициите на джаза, ирландския фолк, рагтайма, суинга и кабарето. "Публикувах първия си видеоклип през 2009 г., спомня си Брадли, тогава нямах пукната пара и живеех в Куинс." Седем години по-късно "Постмодерн джубокс" има стотици концерти в цял свят всяка година, милиони последователи, спектаклите им предизвикват истински фурор, а билетите се изкупуват месеци предварително. Самата група е постоянно разрастващ се колектив, в който на ротационен принцип участват над 70 певци, инструменталисти и танцьори. Само за няколко години проектът генерира огромен успех в социалните мрежи, които остават единствения му канал за промотиране. Доказателствата са достатъчно красноречиви: 500 милиона гледания и над 2 милиона последователи в YouTube. Към този момент кавърът на "Creep" на "Рейдиохед" е с над 22 млн. гледания, следван от хитовете "All About That Bass", "We Can't Stop" и "Royals". Предстоящият концерт на "Постмодерн джубокс" в София е част от второто европейско турне на групата, което започва през февруари от Великобритания.

За красотата и добротата като съзидателна сила

Искаме да разбием клишетата и да поставим героите в техните човешки измерения, казва режисьорът Красимир Ранков, който поставя Йовковата „Боряна”

Първата за годината премиера на Пловдивския драматичен театър е “Боряна” от Йовков. Режисьорът Красимир Ранков признава, че се придържа плътно към стилистиката и авторовото внушение, като запазва поетичния език на Йовков и иска да “обърне” своя спектакъл към младата публика, за която вярва, че ще разбере посланието за красивото и стойностното в живота. “Йовков ми е изключително близък, а неговите герои са ми много познати като дух и психология. Постарал съм се да спазя автентичния словоред на Йовков, защото в него има една особена музика и мелодичност, която много ми допада”, добавя режисьорът. И в същото време още със самото решение да се обърне към тази пиеса на Йовков, от чието публикуване в списание “Български мисъл” през 1932 г. се навършват 85 години, целият екип се е стремил да представи едни хора от плът и кръв, всеки със своите добри и лоши черти. В работата си над всички роли режисьорът се е опитал да открие добрите качества на персонажите, които обикновено се приемат като “лоши”, а в “добрите”, да открие техните по-тъмни страни.

Макар и по пиеса действието да се развива в началото на 30-те години на миналия век и да проблематизира мрачното царство на разрушителните инстинкти и тъмните сили в човешката психика, подвластността на алчността, завистта, скъперничеството, злобата, престъплението, в Йовковата “Боряна” определено има толкова много теми и проблеми, пряко свързани с днешния ден, със съвременната чувствителност. И именно това прави спектакъла жив и необходим, тук и сега. Темата за материалното кореспондира с днешното време, подчертава Красимир Ранков, и добавя, че в същото време в прочита важно е да се противопоставят стойностните неща в живота.

Красимир Василев и Патриция Пъндева като Павли и Боряна

Красимир Доков в ролята на Златил

Патриция Пъндева в ролята на Боряна

В ролята на Боряна своя дебют на професионална сцена прави Патриция Пъндева, а Красимир Доков е в ролята на Златил. Участват още Красимир Василев (Павли), Николай Станчев (Андрея), Кръстю Кръстев (Рали), Параскева Джукелова (Вида), Елена Кабасакалова, Стефан Попов, Тодор Генов, Марин Младенов. Сценичната среда и костюмите са на Петър Митев, оригиналната музика към спектакъла е на Костадин Бураджиев, хореографията е дело на Стефан Йорданов.

Миг, платен със смърт

Несъмнен е успехът на спектакъла на Мариус Куркински “С любовта шега не бива” по пиесата на Алфред дьо Мюсе и най-категоричното доказателство за това е дългият сценичен живот на представлението, което днес се играе за 100-тен път на голямата сцена на Народния театър “Иван Вазов”.

В покъртителния разказ за любовта, или по-скоро за сбогуването с любовта, за която не сме достойни и не се научихме как да изживяваме и ценим, Мариус Куркински смесва клоунада с драматични мигове на искреност в “параклиса на любовта”, за да завърши с един само миг на истинска любов, платен със смърт. Въздействието, емоционално и сетивно едновременно, в този спектакъл наистина достига своя абсолют, защото “тялото” на това представление е създадено от два различни жанра, два различни вида игра - игра на жажда и отегчение.

В тази пиеса Алфред дьо Мюсе е жесток към своите герои. Той им дава любов само за няколко секунди. Дори Ромео и Жулиета са имали повече време в любовта. Мюсе е по-строг и от Шекспир. Само няколко секунди Пердикан и Камий живеят като влюбени на земята. После трябва да се разделят - заради смъртта на Розет, но най-вече заради самите себе си. Любовта е невъзможна заради самите влюбени, подчертава режисьорът. И ето че тази история за невъзможната любов, платена със смърт и изиграна от блестящия актьорски ансамбъл Александра Василева, Ана Пападопулу, Владимир Карамазов, Юлиан Вергов, Йосиф Шамли, Рени Врангова, Благовест Благоев и Валери Йорданов, продължава да предизвиква емоциите и интереса на зрителите. Може би защото всички имаме поне по една неизживяна любов.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

ЮБИЛЕЙ

Владимир Карамазов в ролята на Пердикан и Александра Василева в ролята на Камий

Владимир Карамазов в ролята на Пердикан и Ана Пападопулу в ролята на Розет

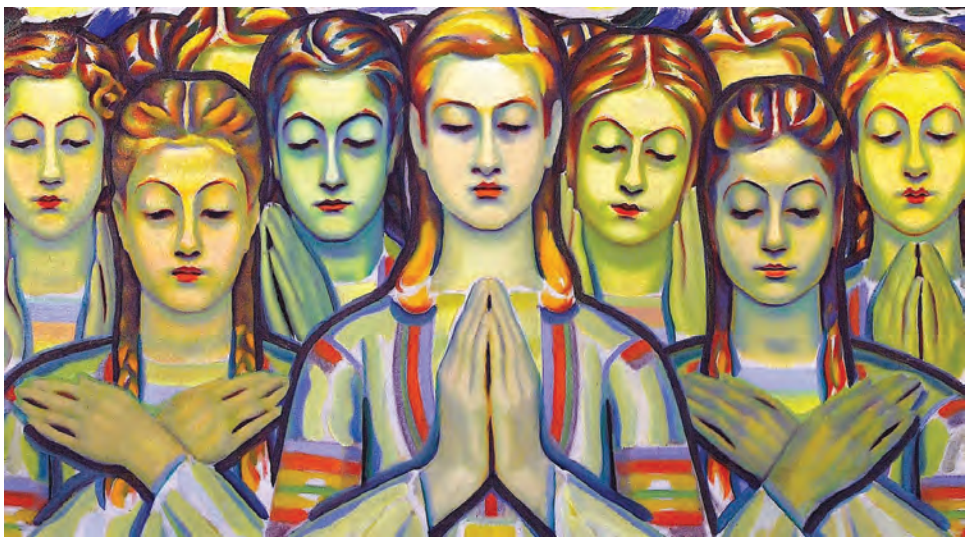

Сцена от спектакъла

...и, засува майстора

Майстора - автопортрет

"Молитва"

та подканя читателя да прочете книгата му за Майстора (за него той е Дедо Владе).

А приказката наистина е с безброй сюжетни разклонения и обрати, с неочаквани завои и изненади... Покрай битовите сцени и картини на семейна идилия (доколкото това го е имало в живота на големия скитник) ние научаваме много подробности и за скиталчеството на семейството.

Достатъчно е да цитираме няколко заглавия: "Преселение първо - Костур", "Преселение второ - поп Петър във Вирче", "Преселение трето - Магарево", "Четвърто преселение - Фролош", "Пето, последно - Кюстендил". И едно последно преселение - в Безсмъртието!

Но каква е родствената връзка на Павел Антонов с Майстора?

Дядо му Павел, на когото е кръстен, и бащата на Майстора - Димитър, са синове на двама братя. Т.е. - първи братовчеди. Майстора е живял у тях и е рисувал всички, включително и Павел, както и сестра му Русалия - балерината, съпругата на именития ни художник Димитър Киров, който ни напусна преди няколко години. Негово е сграфитото върху стените на къщата на бул. "Сливница".

Павел прилича на дядо си Владе - не само физически, но и по дух! Книгата, която издаде преди десетина години, е богата и като документ, и като свидетелство за случки и хора, за които вече няма откъде да научим. Тя е едно задълбочено и твърде интересно опознаване на биографията и творчеството на този велик българин.

С Бога напред, с дявола назад! - обичал да казва Майстора. И рядко се заседявал на едно място без работа.

Неговият девиз бил:

"Не позволявай унинието да превземе душата ти!"

В рода му има двама свещеници. А в рода на най-добрия му приятел - Емануил Попдимитров, те са трима!

В селата из Мраката и Крайще се е чувствал най-добре. Срещал е бежанци от Магарево, Тетово, Щип и Пирот...

Дивлянската черква "Свети пророк Илия" сигурно му е напомняла за черквата в село Фролош "Света троица", където е кръстен.

Започва създаването на общински музей.

Всичко това говори за една атмосфера, в която появата и подкрепата на талант, какъвто е Владимир Димитров-Майстора, не е случайна.

През 1911 г. той е назначен за учител по краснопис и физкултура в Свищов. Там се запознава с Лилиев, като дружбата им ще продължи до смъртта на Майстора през 1960-та.

От 1924 до 1928 г. работи по договор с американския посланик в Прага Джон Крейн. Два месеца през 1924 г. престоява в Ню Йорк.

През 1930 г. сключва договор с Министерството на просвещението с уговорката да рисува за Министерството.

От 1925 до 1949 г. е в селата Шишковци и Дивля.

- племенници на Майстора

Известно е, че големият наш художник създава своите шедьоври главно из поречието на Струма, в селата около Кюстендил и Земен. Тук той открива българския тип, тук твори от 1925 до 1939 г.

За тия места с девствена природа и изумителна красота Майстора изрича знаменитата си фраза: "Тук е Раят на Земята!"

И това след като е бил в Рим, Цариград и Америка, след като е обиколил света...

Именно тук живеят неговите модели от знаменитите "Селски моми", "Мома от Калотинци", "Жътварка", "Копачки", "Селянин", портрети на селяни, на учители, картини от живота, пейзажи от Струмското дефиле.

Постоянната му квартира по това време е в с. Шишковци, той пътува от гара Земен и до селата Дивля и Калотинци пеша или с кабриолет. Всеки ден неуморно изминава това разстояние, което и досега пази очарованието от времето, в което Майстора рисува: крайречни ливади, стари къщи и селски дворове с цветя, девствени гори и реки.

По време на войните (1912-1917) Владимир Димитров-Майстора е художник-доброволец. Като приятелите му Емануил Попдимитров и Николай Лилиев, като Йордан Йовков и Димчо Дебелянов, като Георги Райчев и Дамян Калфов.

Майстора изминава целия маршрут на Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война: Кресна, Демир Хисар, Солун, Серес, Ксанти, Гюмюрджина, Кешан, Одрин, Дедеагач, Булаир; Чаталджа и Лозенград, Битоля, Охрид...

По-късно прави и друго голямо пътешествие - по най-големите галерии на Европа: Москва, Петербург, Киев, Виена, Рим, Флоренция, Неапол, Венеция, Лондон, Париж, Брюксел, Прага, Берлин, Мюнхен, Дрезден... Да съзерцава, да размишлява, да се учи от най-великите в изкуството!

Майстора с Илия Бешков, Андрей Николов и Стоян Венев

"Петте от Дивля"

НИКОЛАЙ РАЙНОВ:

Абе ти ще си умреш от морал!

Естествено, той се "отчита" преди всичко пред народа си. Но в трудния и нелек живот сам е и пример за благодетелство и благородство - децата даже му казват "Дедо Боже".

За възрастните е пример за свят човек.

Знае се, че е плащал на моделите си, покривал е вересиите на селяните в бакалницата.

Майстора се "отчита" и пред своите благодетели: някои от тях рисува, други почита и помни през целия си живот.

Но ето и един особен случай - портретът на отец Георги от Шишковци. Той по всяка вероятност е един от онния, с чиито пари Владе се записва да учи Рисувалното училище в София. Благородството Майстора цени през целия си живот. Дори момите той избира преди всичко по тяхната целомъдреност.

Майстора често си спомня какво му е казвал Николай Райнов:

- Абе ти ще си умреш от морал!

- По-добре ли е - думах - да умра от неморалност?!

ЦАРИЦА МАРИЯ ПРЕДРИЧА УБИЙСТВОТО НА СУЛТАН МУРАД

Тайните на Имарет джамия в Пловдив и една разтърсваща легенда

Петра ТАШЕВА

С осемхилядната си история моят роден град Пловдив е един от най-древните в света. Той е по-стар от Рим, Атина, Картаген, Константинопол! Почти съвременник е на Древна Троя. В далечното минало одрисите и бесите, които населявали поречието на река Марица, създали укрепеното селище върху Трихълмието и го нарекли Евмолпия (сладкозвучен). После, в 342 г., Филип Втори завладява града и той става Филипополис (град на Филип). Преживял нападения, разрушения от келти, готи и хуни, градът отново възкръсвал и достигал своите икономически и културни върхове.

За римляните той е Тримонциум и е център на провинция Тракия Романа. Обновен от император Юстиниян Велики през римската епоха, приема имената Улпия, Флавия, Юлия. Когато тук идват славяните и траките, селището става Пулпудева, Пълдин, Плоудин, което е най-близо до днешното Пловдив. Официално той е в пределите на Българската държава от 834 г. - от времето на хан Маламир.

До 1291 г. седем кръстоносни похода прекосяват света, четири от тях са минали през Пловдив и са го оставяли в пламъци и дим, но възстановяван и укрепван, градът бил все така красив и желан. Възкръсвал като феникс от пепелищата, за да бъде още по-привлекателен, още по-чаровен. След смъртта на цар Иван Асен II в 1241 г. Пловдив петнадесет пъти преминава от ръце в ръце - до 14 век, когато в 1364 г. е завладян от турците, които го кръщават Фелибе. Започва ориенталският период на града - тогава масово се строят джамии, странноприемници, ханове.

От 55-те джамии, построени главно върху останките на християнски храмове (Всички джамии в България са построени върху основите на стари християнски светилища), днес са останали само две: Джумая джамия в центъра на града, и Имарет джамия, за която е моят разказ.

На левия бряг на река Марица днес се издига възстановената Имарет джамия - действащ мюсюлмански храм и паметник на културата. Името ѝ идва от построения някога към нея приют (имарет), който предоставял безплатна храна и престой за пътници мюсюлмани.

Много са митовете, легендите и народните предания за тази джамия. Историята казва, че тя е построена преди шестстотин лета от румелийския бейлербей Шахабедин паша - син на завоевателя на Тракия, на покорителя на Пловдив Лала Шахин.

Кой е Шахабедин паша? Османски военачалник, назначен за бейлербей на Румелия от султан Мурад Втори. Като пълководец той не постига значителни успехи. През 1442 г. е разбит от Янош Хуняди при река Яломица и едва успява да се спаси от полесражението. Но след завладяването на Тракия той има стремителна кариера и везирски пост - заради помощта, която оказва на Мохамед Втори Фатик в династичните му разпри с братята му. В 1453 г. участва в завземането на византийската столица Константинопол. Пенсионира се като един от най-богатите хора в империята. И се завръща тук, във Фелибето.

Имарет джамия

По време на управлението му на Румелия започва съживяване, възстановяване на тракийските градове, жестоко разрушени при завоеванието. Шахабедин има заслуги за строежите на няколко ритуални комплекса, като ги финансира. Сред тях е и този, за който сега иде реч. Тази джамия му е била любима. Той съгражда огромен ансамбъл около нея.

В джамията се раздава топла храна за Рамазана

В югоизточния ъгъл на джамията се извисява минарето ѝ със зигзагообразен релеф отвън. Смята се за архитектурен шедьовър. Възможно е минарето да е строено няколко века по-късно от самата джамия. На северната стена сградата има шест арки със сводове. В двора на джамията пък е открита стара гробница. Предполага се, че тук, в този мавзолей, съграден от Шахабедин приживе, бил погребан самият Шахабедин паша.

Известна е и една легенда, записана от Любен Каравелов, в която се преплитат история, фолклор и предания. Тя е озаглавена така: "Легенда за Имарет джамиси (Джамията на Св. Мария, която едно време е била черква под име "Успение на Св. Богородица").

Ето го и преразказа накратко, на записа на писателя, направен по думите на седемдесетгодишния турски ходжа Самуркаш ефенди:

Покорили Тракия, турците избрали за своя столнина Едирне. После султан Мурад изпратил везира Мустафа да превземе и Пловдив. Защитаван от българските си войски под предводителството на своя воевода Никола, градът бил непревзимаем. Българите разбили турските сили и ги накарали да се върнат в Едирне. Събрал големи сили, султанът сам повел войските си срещу непокорния град. Взел със себе си и своята любима жена Мария, дъщеря на българския цар Шишман.

Напразни били нападенията на султана - градът бил здрава крепост. Само с хитрост можел да бъде превзет. Изпратил султанът един гръцки поп да каже на българите, че ако не му отворят крепостните врати, той ще заколи под самите стени тяхната обичана княгиня, макар че тя била и неговата предпочитана жена. Българските боляри и свещеници склонили да отворят вратите, за да спасят княгинята си. Обаче в това време им дошли на помощ сръбски чети, които не им позволили отварянето на вратите. Тогава султанът изпълнил зловещата си закана - пред погледите на болярите той, със собствените си ръце, отрязал главата на жена си!

През нощта разстроените български първенци отворили крепостните врати на града и пуснали вътре турските войски.

Завели ги в сръбския лагер, който бил към тепетата Бунарджик или към Крали Марков гроб. Султанът пленил сърбите както спели, заповядал да им отсекат главите, а на пловдивските боляри и свещеници дал големи права.

После султанът влязъл в черквата "Успение на Св. Богородица" и с ужас видял, че жена му - цяла и невредима, стои в олтара и го гледа от царските врата. Избягал ужасен султанът. Но жена му го настигнала и рекла:

"Ти погуби сръбските воеводи, а техните синове ще погубят тебе!"

След това изчезнала. Тогава Мурад заповядал да се преобрази тази черква на джамия. Но колкото пъти влизал в нея да се моли, толкова пъти виждал пред себе си своята убита жена. А пророчеството на българската царица се сбъднало - султан Мурад бил убит от сръбския юнак Милош Обилич в лагера си на Косово поле.

В преданието се преплитат ислямски и християнски поверия. Според исляма душата на тялото, което не е погребано цяло, не може да се спаси в Света на отвъдното. А безпределната вяра на царица Мария в Исуса Христа ѝ помогнала да възвърне своята цялост и невредимост. Героичната ѝ постъпка, човешкото ѝ достойнство и народната любов пък ѝ разрешават да застане в олтара, даже в царските двери, което е място сакрално и разрешено само за мъже.

Българската царица става всъщност светица и изрича своето пророчество. Султанът е наказан заради поголовните убийства на невинни хора, заради оскверняването на черкви и превръщането им в джамии.

Триадата от предмети, окачени над портата, е според християнството свещена. Светата троица е Бог, Син и Дух, числото три също е свещено. Кръстът е пазител на цялата Вселена. Вертикалната му черта означава сила, живот, действие, мъжко начало, а хоризонталната - мир, покой, женско начало. Храната от свинско месо е забранена за мюсюлманите от Корана. Иконата е символ на микрокосмоса. Тя е проводник на Божията милост. Чудотворната икона и свинското месо предпазват християнския храм от оскверняване.

Някога в двора на джамията в двуетажна сграда се помещавал имаретът - странноприемницата. Тя е разрушена през 19 век. Била един от големите приюти за замръкнали пътници.

През 1985 г. проф. Димитър Овчаров бил поканен от Пловдивския музей да проучи стенописите на Имарет джамия и странните рисунки на кораби, надраскани с острие върху стените на предверието на храма. Това са речни съдове от времето, когато река Марица била плавателна доста нагоре по течението си - към Белово. На съхранените 58 рисунки и графити били изобразени кораби, морски съоръжения, способи за риболов, екзотични растения и животни от морето и крайбрежията.

Морските съдове говорели за 14 и 15 век. Предполага се, че са рисувани от моряци и войни от обкръжението на Шахабедин паша, които са го последвали тук, в Пловдив, след неговото оттегляне от активна дейност. Османската империя е наемала обучени моряци-християни или бивши християни, приели исляма. Вечер, седнали край огъня, те си разказвали приключенията от своя моряшки живот и вероятно са го "илюстрирали" с тези графити. Така била създадена цяла своеобразна "галерия" от рисунки - като днешните комикси.

Колко още история, колко още тайни крият паметниците и останките от тях в моя град?! С тях той остава все така привлекателен, интересен и загадъчен.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Кой пронича зад русофобията?

Противоречията между обичащите и мразещите Русия са непримирими и създават усещане, че тук живеят два отделни български народа

Д-р Николай АЛЕКСАНДРОВ, Горна Оряховица

Въпо-голямата си част народът ни е русофилски, но не можем да не признаем факта, че и русофобите у нас не са никак малко. Противоречията между едните и другите са толкова непримирими, че на моменти се създава едно странно усещане, сякаш у нас живеят два отделни български народа, обречени на вечна раздяла. И ако русофилите просто обичат Русия, то при русофобите нелюбовта към руснаците почива върху най-различни "аргументи", които в общи линии имат за цел да разобличат "коварството" и "имперските амбиции" на московците. И когато Западът върши жестокости (в лицето на Хитлер или днешното НАТО) - това според русофобите е неизбежна необходимост. Но когато Русия си защити националните интереси (както беше случаят с присъединяването на Крим) - това вече е престъпление срещу човечеството.

Русофобите пребивават в една половинчата и осакатена действителност, защото винаги трябва да си спестяват част от истината и да изопачават фактите във вечния си стремеж да заклеймяват и осъждат Русия, вменявайки й всевъзможни недостатъци и престъпления. Така преди години една симпатична студентка ми заяви, че руснаците са жестоки и коравосърдечни хора, защото са сринали половината Германия в края на Втората световна война. Обсъждайки тази тема с младата дама, разбрах, че както винаги, така и тук в основата на всичко е семейството. Майка й е учителка по немски, а баща й преводач на същия език, което предполага солидно образование, знания и познаване на историята. Но неизвестно защо нито майката учителка, нито бащата преводач - никой от двамата не си бе направил труда да обясни на дъщеря си, че преди въпросните събития в Германия немците повече от две години водят унищожителна война на територията на Русия, опожарявайки градове и села, избивайки по най-жесток начин милиони и милиони невинни граждани. Слушайки тези факти, младата русофобка ме гледаше като замаяна, но изведнъж се окопити и отсече, че случилото се в Русия е станало после като справедливо възмездие, защото първо руснаците са нахлули в Германия, а след това са получили заслуженото. Нещо в същия дух чух и от мой познат, който заяви, че през Втората световна война руснаците са обрали България, а немците, като минавали през страната ни, раздавали на децата шоколади?!

Понякога подобни изказвания напълно убиват вярата ми, че е възможно да се внесат корекции в грешните представи на русофобите. Но сетне осъзнавам, че това занимание, освен всичко друго, е безсмислено, защото, когато разгърнеш "семейната книга" на подобни хора, установяваш, че тяхната русофобия не е никак случайна и невинна позиция. Зад нея стоят стари снимки на дядовци и прадядовци: полицаи и жандармеристи, военни и кметове, агенти от шпицкоманди и водачи на ловни дружинки (ловци на глави), прочули се с жестокостите си през периода 1923-1944 г. На съвестта на тези хора тежат чудовищни престъпления към народа и човечността - нещо от онези кървави епизоди с клането, разстрели и показни умъртвявания по селски мегдани на комунисти, анархисти, ятаци и ремсисти.

В тази връзка си спомням за един голям русофоб, горянствал в края на 40-те и началото на 50-те години. След години разбрах, че "горянлъкът" му се заключавал в лежане из селски килери и в неуспешни опити за създаване на нелегална организация. В крайна сметка обаче попаднал в затвора, където също лежал, ама по-дълго време. От затворите излязъл още по-озлобен и дълги години говорел с неприкрита жлъч за руснаците и левичарството. Казваше се Иван и по професия бил военен офицер, но по напълно разбираеми причини народната власт го отстранила от армията някъде през 1948-1949 г. След промените, през 1991 година, стана кмет на селото и два мандата стоя на този пост. И някъде в средата на втория му мандат (1997 г.) го срещнах сред полетата при едно ходене в селото. Демокрацията вече усилено разсипваше България и нямаше следа от оптимистичната еуфория от началото на прехода. Отвсякъде проничаше покруса и отчаяние. Само кметът Иван крачеше бодро и весело – остарял, побелял и с дълбоки бръчки по лицето, но доволен, че е дочакал СВОЕТО време! Чувстваше се победител и говореше по същия начин. Из селото ходеха слухове, че пишел книга за престъпленията на Русия, която обаче никога и никъде не се появи. Поговорихме с него за това-онова, стана дума и за живота. И тогава, без да го щадя, го попитах от упор:

- Е, бай Иване, викам, харесва ли ти днешна България? За този живот ли си се борил?

Чул въпроса ми, някогашният царски офицер настръхна и в сивите му очи изгря злоба:

- Че аз да не съм се борил за тебе бе, момче? Аз се борих да си върна имотите и властта, и на мен да ми е добре! Щото, ако не бяха руснаците и комунистите, нямаше да ми задаваш такива въпроси! Баща ти щеше да ми аргатува, а ти щеше да ми лъскаш чизмите и да ме гледаш като икона!

Откровението на стареца звучеше толкова враждебно, че за момент сякаш се пренесох в една отдавна отминала епоха и като че ли сред мрачните есенни полета дочух далечен лай на настървени кучета, примесен с викове на тичащи жандарми с шмайзери на гърдите. Нямаше го Бригадирското движение, нито "Хаинбоаз", нито Димитровград, нито АЕЦ "Козлодуй". Имаше само есен, кал и смърт.

Сетне, докато крачех към къщата на дядо, мислейки върху разговора със селския кмет, изведнъж прозрях, че дълбоко в същността си антагонизмът между русофили и русофоби не е обикновено разминаване на симпатии, а сериозен политически конфликт. Да, именно политически конфликт с една отдавна исторически отречена класа, която отмени социалните завоевания и разруши построеното от социализма, за да върне България в онази мрачна епоха отпреди 9 септември 1944 г.

Какви храненици са отглеждали американски фондации

Безгръбначни „йес" политици, обслужващи всякакъв друг интерес, но не и българския

Никола ЧОЛАКОВ, Горна Оряховица

Известната с погромите си Виктория Нюланд, помощник-секретар при трима бивши президенти на САЩ, подава оставка. Вероятно тя се е уплашила от новия президент Доналд Тръмп заради многото си международни гафове, между които и "Майната му на ЕС". Нюланд се заема с напътствията, които дава в началото на миналата година на президента Росен Плевнелиев и на представители на кабинета, като им подковава петалата да внимават с енергийната сигурност и диверсификацията, с модернизацията на отбраната и реформите на правителството и да не се отклоняват от изискванията на Световната банка и НАТО. Безгръбначният външен "ИЕС" министър Даниел Митов, след като кандидат-президентът Румен Радев "разлюля" поста му, прелетя на 9 декември миналата година чак в САЩ, за да се срещне с Нюланд и оплаче, че геополитическата ориентация на България може да бъде поставена под въпрос, тъй като е ясен изходът от президентските избори и волята на народа.

Виктория Нюланд

Не могат да бъдат забравени неговите "дипломатични" нападки срещу Русия по време на 2-годишния му мандат, съкратен от тартора им Бойко Борисов. Кандидат-президентът ген. Румен Радев щял да се окаже в международна изолация като стопанин на "Дондуков" 2, защото е заел руската позиция за Крим, а там било нарушено международното право. Това нарушение било аванс на политиката на силата. Такъв тип отношения давали начало на световни войни. Затова България трябвало да поддържа санкциите срещу Русия. Тези "умозаключения" не са случайни.

На журналистите е известен случаят, когато "премиерът Бойко Борисов изпраща Даниел Митов да "поправя отношенията с Русия". Това вероятно е една от многобройните подигравки на премиера с българския народ, след като е всеизвестно, че Митов е американски възпитаник, бил е хранен и отхранван години наред в американски фондации и се спусна в правителството направо от такава фондация. Т.е. очевидно той е агент на ЦРУ, което в такива НПО си отглежда бъдещите кадри, които ще инсталира в колониите. За Русия е пределно ясно какъв е Митов, съответно идеята той да поправя отношенията ни е гротеска. Бойко се подиграва на народа си, който на 80% симпатизира на Русия" - завършва журналистическо разследване

Журналистът Кеворк Кеворкян дава най-точна характеристика: "Даниел Митов по някакъв каприз на Великата случайност е външен министър на България и все се усмихва ехидно, особено когато ръси нахални нелепици. Като фасон той е много подходящ за ролята на злодея от някакъв американски шпионски трилър - наврял се е под кожата на президента и върти оттам игричките си. А иначе си е абсолютен халтураджия, стопроцентов - никакъв човек, когото направиха отвън външен министър и така го запознаха с Бойко, който пък е готов да се запознае с всеки."

С такива храненици си служи Виктория Нюланд, продавала пирожки на "Майдана". Тя не харесва новите позиции на Доналд Тръмп за преустановяване на милиони долари по отглеждане на храненици, които са вредни за международните отношения.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

След десет години

Да не забравяме, че незадоволителният културен живот във всяка държава е политически проблем!

Проф. Емил ЯНЕВ

Смята се, че сключеният през 1957 година договор за икономическо сътрудничество между Германия и Франция слага началото на Европейския съюз. В следващите години към него се присъединяват още 24 държави, а през 2007 г. същото правят България и Румъния и Европейският съюз става международна структура, обединяваща 28 държави.

Приемът на България в европейското семейство стана след изпълнението на редица условия, фигуриращи в статута на Европейския съюз. В продължение на почти две години българските граждани бяха системно информирани за тях, със стандартно използваната словесна формулировка "успешно беше затворена еди коя си преговорна глава". Но какво конкретно е било договорено, населението в страната не узна! Финализирането на преговорите беше помпозно и емоционално

чрез сълзите на Соломон Паси

Едва през следващите години се разбра, че приоритетът на Европейския съюз са финансово-икономически проблеми. Но дали това е достатъчно, защото за ефикасното функциониране на всяка обществена структура основното изискване е да съществува точен баланс между нейните отделни компоненти!

Казвам това, защото в чл. 151 от договора, сключен през 1957 г., изрично е записано, че "Културната политика не е част от общностното право, а е изцяло в компетенциите на всяка страна член на Европейския съюз"! Това означава, че развитието на духовните процеси в отделните европейски държави - въпреки членството им в съюза! - зависят главно от техните гуверньори, т.е. от активността или пасивността на гражданското общество като подкрепящ или коригиращ фактор на държавното ръководство. Понеже културата не е факултативен, а задължителен компонент за успешното държавно управление! Подтекстът на този член подсказва, че с него се цели запазване на културната самобитност на отделните европейски народи, а не нейното унифициране! Същевременно той категорично регламентира и още нещо много важно - че финансово-икономическата синхронизация между държавите в съюза не бива да се използва за въздействие върху дейностите в духовната сфера!

Преди приемането на България за равноправен член на Европейския съюз страната ни неколкократно бе посещавана от европейски експерти, чиято задача беше да се запознаят основно със състоянието на българския културен живот. Техните констатации и препоръки бяха отразени в тъй наречения

Доклад на Чарлз Ландри

Моята оценка за него е, че е обективен и доброна-

Читалището в с. Гудевица в Родопите е построено през 1931 г., започва да работи през 1935 г. През 50-те години към него се пристроява и училището. Сградата, в която Валя Балканска за пръв път изпява "Излел е Дельо Хайдутин" под съпровода на цигулката на местния учител, ще бъде ремонтирана основно с доброволен труд и помощ от местните хора, за да може отново всеки неин посетител да открива вдъхновение за учене сред магическата природа на Родопите

мерен!

В подкрепа на това ще цитирам някои от констатациите в него:

- "България има култура, която може да предложи на света;
- Българското музикално изкуство е част от световния музикален феномен;
- Българската културна политика не разполага с ясна концепция за развитие на културния живот в страната;
- Аргументите за инвестиране в културата се нуждаят от нова формула, направена с оглед изискванията на XXI век, в която естествените критерии и ценности да се преплитат с образователни, социални и икономически доводи;
- Министерството на културата трябва да стане институция, която не охранява вратите, а ги разтваря, не контролира ресурсите, а разкрива нови хоризонти и възможности;
- Като основна причина за съществуването на неадекватно управление на културните процеси е слабият административен капацитет на хората, работещи в духовната сфера".

Много интересни са и указанията, които експертният доклад дава:

- "Министерството на културата, заедно с гражданските организации, да организира национален дебат по проблемите на културата;
- Разширяване на общуването с най-доброто от европейските културни практики;
- Преосмисляне ролята на читалищата и активизиране на гражданското общество;
- Културната дейност да не се оценява само от гледна точка на икономическите показатели, понеже тя има и дава многостранен принос за развитието на държавата, който оправдава направените в нея инвестиции."

Като нашето друго нема...

Сериозен обществен интерес представлява да се проследи в изминалия 10-годишен период

какво е изпълнено в България

от констатациите и указанията, защото те не са с пожелателен тон, а са задължителни като всички други изисквания на Европейската комисия и Европейския парламент. За да се избегне празнословието, коментарът ще следва реда на огласените констатации и указания:

- И досега България не разполага с ясна концепция за развитието на културния живот в страната;
- Все още не е намерена нова форма за инвестиране в културата, което се отразява негативно върху нейния просперитет, понеже първенствуващо място в нея заемат количествените, а не качествените показатели;
- Въпреки повелителния тон на констатациите Министерството на културата все още не разтваря врати и не разкрива нови хоризонти и възможности;
- Няма предприети никакви конкретни действия за преодоляване на констатираната основна причина за неадекватното управление на културните процеси - слабият административен капацитет на хората, работещи в духовната сфера;
- Явно 10-годишният период не е бил достатъчен на Министерството на културата да организира - заедно с гражданските организации - национален дебат по проблемите на културата;
- Въпреки че читалищата са признати за уникална българска форма на просвета и култура, все още няма преосмисляне, т.е. осъвременяване на тяхната роля в съвременния свят;
- Не е намерена обективна система за оценяване на културната дейност в страната, въпреки нейния многостранен принос за развитието на държавата като следствие от факта, че този отрасъл стои

в периферията на интересите

на българските политически партии и поради това не я оценяват като национален приоритет.

- В този контекст, след като България притежава култура с глобална стойност, а музикалното изкуство е признато като част от световния музикален феномен, необяснимо е защо не се прави необходимото за тяхното още по-голямо утвърждаване в интерес на държавата!?

След като една от централните политически новини в края на 2016 г. стана обвинението, отправено от прокуратурата към бившия енергиен министър Трайчо Трайков за "умишлена безстопанственост", неволно си задавам въпроса: 10-годишното неизпълнение на поетите от България задължения към Европейския съюз по отношение на културната политика как ще бъде квалифицирано от държавното обвинение - като "умишлено бездействие" или като "преднамерено неизпълнение на официално поети държавни ангажименти". Понеже културата не е факултативен, а задължителен компонент в успешното държавно управление, пряко рефлектиращ върху националната сигурност?

И още - главната задача на културата е духовното възпитание на обществото, а не опростачването му! Да не се забравя, че незадоволителният културен живот във всяка държава е политически проблем!

ПОРТРЕТ

Напук на суеверието (разпространено най-вече у нас) да не се празнува 40-ия рожден ден, на 27 януари обичаната от милиони почитатели изпълнителка, поетеса, композиторка и авторка на стотици песни Елена Ваенга със сигурност ще получи безброй букети, лични подаръци, епистоларни честитки и ще чуе мили думи от най-скъпите на сърцето й хора. Всъщност у някои народи числото 40 олицетворява изкачването на по-високо равнище и духовното пробуждане. А хората, навършващи тази сакрална възраст, получават важна мисия и нов пропуск за живота. На Ваенга всичко това се случва като че ли много преди днешния й рожден ден...

(не)известни факта за Елена Ваенга

ЩЕ ПРАЗНУВА ЛИ ОБИЧАНАТА ОТ МИЛИОНИ ПО ЦЯЛ СВЯТ ИЗПЪЛНИТЕЛКА САКРАЛНИЯ СИ РОЖДЕН ДЕН

Альона НЕЙКОВА

1. Истинското име на певицата е Елена Владимировна Хрульова.

2. Псевдонимът, с който се прочува далеч извън границите на родината си, е предложен от майката на изпълнителката и идва от родния й град. До 1951 г. Ваенга е старото име на Североморск (Мурманска област, Сибир), по същия начин се казва и най-близката река.

3. Първата си песен пише, когато е едва 9-годишна. Композицията "Гълъби" помага на момичето да спечели Всесъюзния конкурс за млади композитори на Колския полуостров. И вероятно определя музикалната съдба на Ваенга.

4. След училище я приемат в класа по пиано в музикално училище в Санкт Петербург.

5. От 19-годишна събира публика на концертите си, със собствени средства записва песните си и сама ги предлага на различни радиостанции.

6. Кандидатства в Театралната академия, но два месеца по-късно е поканена да запише първия си албум в Москва.

7. След несполучливо сътрудничество с продуцента Степан Разин се връща в Санкт Петербург.

8. Завършва курс за драматично изкуство в Балтийския институт за екология, политика и право. И дори се изявява в спектакъла на режисьорката Екатерина Шимилева "Свободната двойка". Но в крайна сметка предпочита музиката.

9. Ваенга прави много концертни турнета, участва в престижни изпълнителски конкурси и фестивали. Но истински популярна става сравнително наскоро - през 2005-а, когато излиза авторският албум на певицата "Белая птица".

10. В големия шоубизнес Ваенга стъпва на 33-годишна възраст.

11. Самата Елена признава, че трудно би могла да даде точно определение на репертоара си. Смята, че 50% от творчеството й е фолк-рок, има и старинни балади, градски романси и шансони. А границите на тези жанрове са доста размити.

12. Изпълнителката обича да представя на публиката и песни по произведения на класици като Сергей Есенин и Николай Гумильов.

13. На концертите на Ваенга винаги звучи жива музика. Гастролира с постоянен оркестър, чийто състав е доста разнообразен: акустичните и бас китари са в страхотна симбиоза с акордеона, перкусиите, клавишните инструменти и барабаните.

14. Всички членове на състава също активно участват в аранжиментите на песните на Елена.

15. Първият концерт на Ваенга в България е на 7 юни 2016 г. в зала 1 на НДК и предизвиква истински фурор.

16. Много музикални критици и авторитетни имена дават положителни оценки на творчеството на певицата. Раймонд Паулс твърди, че е влюбен в нея и иска именно такъв талант да изпълнява негови композиции.

17. Когато на един от концертите си Елена разбира, че един от любимите й съвременни поети е в залата, направо от сцената трогателно го моли да й напише поне една песен. Но щом това наистина се случва, Ваенга отказва да плати на Иля Резник, защото поисканата от него сума й се струва прекалено висока.

18. А свои композиции авторката не продава. Дори за много пари. Твърди, че нейните песни са й като деца и не може и не иска да се разделя с тях.

Със сина си Иван

19. Въпреки този факт, някои хитове на Ваенга се изпълняват и от други певци и групи. Разрешение за това дава бившият продуцент на Елена, без обаче да я пита. Но тя решава да не се съди с него.

20. Забелязва, че думите са материални и всичко, за което пее, се сбъдва.

21. Не обича да я наричат звезда. Не се смята за светска персона, защото няма избелени зъби, изкуствени нокти или силиконов бюст.

22. Гримират Ваенга за 10 мин., в антуража й липсват стилист и фризьор.

23. Предпочита тоалети в черно. Но се вслушва и в съветите на приятелите и почитателите си.

24. Болезнено реагира на неадекватната критика. Когато един от концертите й в Кремъл се излъчва по телевизията и критик я оприличава на продавачка на пазара, това силно разстройва Елена. Тя изхвърля половината си сценични тоалети и казва: "Ако не ви харесва как изглеждам, изключете телевизора!" През последните години Ваенга е смятана за една от най-стилните певици, не само в Русия.

25. Творческите мъки са непознати на Елена. Пише песните си с голяма лекота и завидна непринуденост. В тях разказва онова, което й се случва лично. Използва и историите на свои приятелки, както и случки от реалния живот, на които е свидетел.

26. Лично се познава с Алла Пугачова, гостува в нейното радио. Примата на руската естрада дори присъства на един от концертите на Ваенга. "Велика певица и човек с невероятна душа!", казва певицата за Пугачова. И добавя: "Тя е голяма артистка и кумир, и пример, но аз имам своя съдба. Следвам собствения си път и не трябва да ни сравняват."

27. Срещала се е и с Владимир Путин. Руският президент е сред почитателите на творчеството на Елена.

28. Макар че една от прочутите й песни - "Абсент", публиката духовито нарича "алкохолна", Ваенга не пие. Камо ли преди да излезе на сцената. За нея това е равнозначно на смърт.

29. Обича да повтаря, че хитът "Курю" изобщо не е за ползата от пушенето. Елена държи на здравословния начин на живот.

30. Умее вкусно да готви и не пропуска да почерпи с кулинарните си шедьоври своите приятели. При това набляга на натурални и качествени продукти.

31. Обожава сладкишите, но признава, че се ограничава, тъй като е склонна към напълняване. Мрази диетите, обаче от години се опитва да спазва какви ли не хранителни режими. С умиление си спомня, че когато се омъжва тежи 52 кг, а сега трудно успява да спре стрелката на кантара под 70.

32. Много обича да се занимава с домакинска работа: да засажда цветя, да подрежда библиотеката, да размества украсата в своя дом.

33. Прави скъпи жестове на близките си. За рождения ден на сестра си подарява "Пежо 407", а на майка си - "Нисан Кашкай".

34. Предпочита да работи с роднини. Бизнесът й е семеен и тя не крие този факт. "Но пък не крадат!", шегува се певицата.

35. Смята родителите си за изключително семейство, защото никога не са си разменили и една лоша дума. Благодарна е за възпитанието, което й дават, и е убедена, че всичките си успехи дължи именно на него.

36. Ваенга сигурно е единствената певица, която е била на пикник с фенове.

37. Спасява живота на своя почитателка. Жената решава да се самоубие и за последно си пуска музика. Толкова се заслушва в песните на Ваенга, че променя решението си. Тази невероятна, но съвсем истинска история е документирана с писмо. Самата певица е толкова силно развълнувана от прочетеното, че лично се среща с дамата.

38. Охотно общува с пресата. Но приема много навътре всичко, което пишат за нея.

39. Смята за най-забавна клюката, че става известна благодарение на циганската мафия и богат любовник.

40. Слуховете за могъщите покровители нарича "абсолютна измислица", защото всичко е постигнала сама, с волята на Господ, преодолявайки немислими трудности с упоритост, талант и трудолюбие.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Тома Спространов прибра голямото отличие на „Сирак Скитник”

БНР връчи традиционните си отличия навръх 82-я си рожден ден

В деня, в който Българското национално радио отбеляза 82-ия си рожден ден, БНР връчи и традиционните си отличия “Сирак Скитник”. Късно в сряда лауреат на голямата награда за 2016 г. за значим принос в развитието на медията стана Тома Спространов. Характерният глас на музикалния редактор и водещ звучи в ефира на БНР от 1967 г., а първото му предаване “Любопитно петолиние” все още се излъчва по радио “Пловдив”. В ефира са и неговите “Пулсиращи ноти”, което са част от програмата на “Хоризонт” от 1979 г. Радиоводещият получи отличието си от генералния директор на БНР Александър Велев. “Това е награда за значим принос в развитието на радиото, признание за ярка следа в съзнанието и паметта на обществото, за новаторство и творчество. Тази година имам удоволствието да дадем тази награда на една личност, чието име и радиоприсъствие неизменно носи усещането за празничност и приятелство не само на радиослушателите, но и на поколения българи”, обобщи шефът на БНР. Спространов си тръгна с още една награда - “Златен глас” на Фондация “Надежда Дженева”.

Тази година колективната награда за радиопредаване, мултимедиен или музикален проект отиде при журналистите от радио Шумен. Те получиха “Сирак Скитник” заради начина, по който отразяваха трагичния инцидент на гара Хитрино. От името на колегите си наградата взе Катерина Петрова.”Това беше работа, която премина през сърцата ни. Работа, която ни промени, работа, която единствено човек, който е бил в Хитрино, може да разбере”, заяви тя на церемонията.

Наградата за радиожурналистика получи дългогодишната журналистка в радио Благоевград Росинка Проданова, която прие отличието като признание за работата на колегите си от регионалния център на БНР.

По традиция церемонията по награждаването се състоя в Първо студио на БНР. Отличията се връчват за творчески постижения, професионализъм, за отговорност и обществена мисия. Учредени са през 2001 г. и носят името на първия директор на Радио София - Панайот Христов, известен с псевдонима си Сирак Скитник.

Номинациите се правят от творческите колегии на програмите и дирекциите на БНР, а окончателният избор на победителите става след гласуване в Обществения съвет.

Лауреатът на голямата награда за 2016 г. за значим принос в развитието на медията Тома Спространов

Асоциацията на европейските журналисти в България се сдоби с нов шеф

Председател на Управителния съвет на Асоциацията на европейските журналисти в България вече е Ирина Недева. Тя заменя на поста Кристина Христова, която се оттегля след 6-годишно управление.

Недева е журналист и автор на документални филми, има дългогодишен професионален опит в БНР, Канал 1 и БНТ. В момента е старши продуцент на “Актуални предавания”, редактор и водещ в сутрешни предавания на програма “Хоризонт” на БНР. Новата шефка на АЕЖ има многобройни специализации в чужбина и у нас, припомнят от професионалната организация. Оттам допълват, че Недева има опит в независими филмови, телевизионни и радио проекти, както и в сферата на публичните дебати. Мечтая си да ставаме повече и да сме силни заедно, независимо от колко различни медии и с колко различни жизнени пътища се събираме, водени от желанието журналистиката, която правим, да е наистина професионална и смислена, и то във времена на манипулация на общественото мнение и девалвацията на фактите, пожела си новата шефка на АЕЖ.

От организацията припомнят, че ръководният пост не е свързан със заплащане и не е пряко обвързан с управлението на отделните проекти, по които работи организацията. “Различните специфични роли в УС на АЕЖ-България са само инструментални. Освен председателя Ирина Недева, в него влизат Мария Черешева, Камелия Иванова, Иван Радев, Боряна Дамбазова, Димитър Кенаров, Росен Босев. УС действа на принципа на общото съгласие за всички важни стъпки на асоциацията.

ДАРИК СМЕНЯ ВИРТУАЛНАТА СИ ВИЗИЯ

Нова онлайн визия подготвя за сайта си Дарик. От медията се похвалиха, че виртуалната платформа ще претърпи промяна. “Направихме сайта си по-функционален, заложихме на красиви големи изображения и на кратки послания, изписани с едър и цветен шрифт. С новата визия вече ще можете бързо да научите последните новини от България и света - от политика до шоубизнес”, похвалиха се колегите.

Новият дизайн предвижда меню, което по-лесно да препраща читателите към рубриките, от които се интересуват - България; Свят; Бизнес; Интервю; Коментар; Любопитно и Общество. Достъпът до галериите със снимки също би трябвало да е улеснен.

Дарик ще продължи да следи и регионалните новини в 18 града, за които ще са отделени специални регионални страници - София, Варна, Пловдив, Благоевград, Сливен, Хасково, Русе, Бургас, Габрово, Добрич, Шумен, Враца, Кюстендил, Плевен, В. Търново, Ст. Загора, Кърджали и Разград.

Най-важните новини от деня ще са на първите девет позиции в онлайн платформата. Подготвя се и специален блок с любопитни и интересни статии. Предвид увеличаващия се брой на българите, сърфиращи в интернет през мобилни устройства, екипът на Дарик е оптимизирал и мобилната версия на медията.

„НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП” ПРОДЪЛЖАВА ДА СИ “ПАЗАРУВА” САЙТОВЕ ЗА ОНЛАЙН ПОКУПКИ

„Нова Броудкастинг Груп”, която стои зад Нова телевизия, продължава да придобива управлението над различни сайтове за онлайн покупки. Последната придобивка на медийната организация са 20% от сайта за онлайн пазаруване на хранителни стоки и продукти за дома и офиса eBag.bg. “Новата инвестиция е логично следствие от успешните резултати на “Нова Броудкастинг Груп” на българския пазар и поредна стъпка в стратегията на компанията за инвестиция в дигитална трансформация. Чрез партньорството с eBag.bg групата доказва подкрепата си на качествени дигитални продукти и иновативни бизнес модели за българския пазар”, коментираха от компанията. Сайтът, от който медийната група придобива дялове, предлага над 15 хиляди продукта, разпределени в различни категории, като амбициите са платформата да увеличи и разшири още повече асортимента си, както и да се разрасне извън територията на София и България. В началото на 2016 г. 51% от сайта за групово пазаруване Grabo.bg станаха притежание на “Нова Броудкастинг Груп”, такава е и дяловата им собственост в Trendo.bg. Нова си “напазарува” сайтовете чрез “Нетинфо”, отново през тях се сдоби и с мажоритарния дял в Opoznai.bg - най-големият каталог за туристически локации в България. От юни м.г. компанията притежава и 20% от уебсайта Broshura.bg.

Наз@ем от мреж@та

Напоследък любимата тема на Бойко Борисов, санирането, стана една от предпочитаните за онлайн дебат теми. За съжаление на премиера в оставка обаче коментарите са по-скоро в негативна насока, същата е и тенденцията за небезизвестните магистрали на ГЕРБ. Поредната порция скандали между управляващото мнозинство и БСП накара форумите да подхванат доколко безплатно е прословутото саниране, има ли облагодетелствани и дали някой саботира опитите жилищата ни да придобият подобър външен вид. Изключително гневни обаче бяха репликите след опита на Лиляна Павлова да оправдае дупките по магистрали и пътища.

● А на село къщите защо не санират? Малките градове са с малки блокчета по десетина апартамента - за тях няма. Стига крадохте!

● То за 17 бона 17 години ще си плащам тока , а тя панелката ще падне така или иначе. Що да я санирам. Я ми дайте парите аз да ги опапам.

● Гласувайте за същите. Следващото саниране - по 34 000 на апартамент, а магистралите ще са еднодневки. Просто защото нагло се краде!

● на всички бе ясно,че безплатен обяд отдавна няма у нас, само на герб им се прииска екстра от соц-а - безплатно, да, ама - не, бе представено че парите са от ЕС, а се оказва съвсем друго! Що да плащам аз нечие саниране, а до мен не стига никакъв проект? Санирали са на определени хора, а ние сме за масовите сцени, и на всичко отгоре с гръм и трясък по телевизията се показва колко са хубави блоковете. Не за вярване толкова неистини да ни заливат и да ги плащаме, когато деца умират от недохранване, неизлекувани, младите не могат да си позволят да родят второ дете, работа няма, пенсиите- ниски, и ние да плащаме на фалшиви фирми...

● Живея в къща и не мога да разбера защо с моите пари (данъци) ще правят „безплатен“ ремонт на бай Пешо, че да плащал по малко ток?

● При Герб комисионните стигнаха най-високи стойности.Над 50% влизат обратно в касата на гробарите.Затова и цените са най-високи , а качеството е никакво.Нормална практика е да се правят анекси за скрити дефекти по няколко пъти ,за да се напълни ненаситната гробарска гуша.

● Абе ако трябва да сме честни и санирането излиза 3 пъти по-скъпо от нормалното и се прави без качество. Ремонтите по София също се видя ,че контрола е слаб и са некачествено изпълнени от Ларгото, през Цариградско, през Черни Връх (без канализация и велоалея), през Витошка, през липсата на кръгови на ключови кръстовища и тн. Но БСП едвали щяха да го изпълнят по-добре, тъй че ние хората които ви плащаме сме прецакани винаги.

● И асфалт не можете да мажете! Санирането ви няма да издържи една година. Една виетнамска бригада строеше един панелен блок за 5 месеца, вие го мажете една година!!

● Нискокачествени пътища които не водят до никъде! Не пътища, а отрасли трябват!! Отрасли!!! Никой не си купува къща някъде си само щото има път! Трябва да има магазини, училища, болница, и работни места. Направи това а пътищата най накрая. Къде по скъпите квартали в София има хубави пътища? Дупки и кал, братка! Ама всеки се бута там. Явно не е зарад пътищата! Ама подръжниците на Винету са с неговото ниво на мислене и му вярват че го прави зарад тях...а то си зарад него.

● По „Тошово“ време нямаше винетки, гражданска, имаше пътен данък около 5 лева. Пътищата все пак се чистеха. Сега има винетки и хората с право искат да им се даде това за което плащат. О...о! Забравих: Винетките са са с ниска цена и за това имаме преспи. Нещо като правата ракета и кривия космос.

● В западна Европа няма „цъфтеж на асфалта“ или „асфалт тип лунен пейзаж“. При Тато пътищата правени през 70те години издържаха по 40 години без ремонти, а от Германия се възхищаваха, на Българската технология на асфалта, при все, че при немската технология пътищата издържат 20 години. А той асфалта в България се топи по-бързо от снега - няма нужда от коментари, а от констатации.

● И това доживяхме,Министър да казва,било нормално дупките да ги има от студа,ами на запад пътищата и магистралите такива ли са госпожо министър,това е подигравка с хората и кого заблуждавате,това е пестене на материал,няма спойка на асфалта,няма дебелина на асфалта,икономика,за да се злоупотреби и да се изпишат повече,за да отидат парите от икономиите в някоя каса,това е истината,госпожо министър,заблуждавате децата,но не и хората.ДО КОГА?

● С прословутото българско качество скоро ще имаме и нов пътен знак указващ за какво ползване ще бъдат магистралите - зимно, лятно или зимно + лятно.

(Запазен е оригиналният правопис)

Страница на Павлета ДАВИДОВА

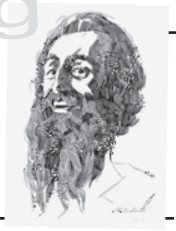
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Очаквайте

НАГРАДАТА „ВЛ. ДИМИТРОВ-МАЙСТОРА” ВРЪЧВАТ НА 1 ФЕВРУАРИ В КЮСТЕНДИЛ

Пламен Карталов поставя „Булевардът на залеза”

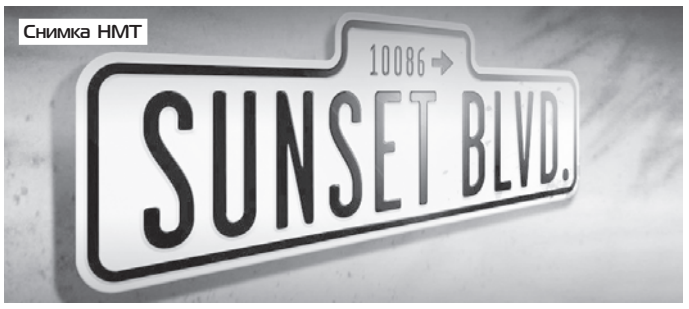
Премиерните спектакли на популярната творба на Андрю Лойд Уебър са днес, утре и в неделя в Музикалния театър

За първи път в България легендарният мюзикъл “Булевардът на залеза” на Андрю Лойд Уебър по либретото на Дон Блек и Кристофър Хамптън, по едноименния филм на Били Уайлдър (но-

Андрю Лойд Уебър

сител на три Оскара), оркестрация на Дейвид Кълън и Андрю Лойд Уебър, е поставен изцяло от български екип и изпълнители. Популярната творба на Уебър, отличена с 3 награди “Тони”, може да гледаме на сцената на Музикалния театър днес и утре от 19 ч. и в неделя от 17 ч. Режисьор на спектакъла е акад. Пламен Карталов, диригент - Игор Богданов, сценография - Иван Савов, художничка на костюмите - Цветанка Петкова-Стойнова, хореографка - Катя Богдано-

Снимка НМТ

ва. Превод на либретото - Живко Ботев, поетичен текст - Живка Шопова. Постановката представят The Really Useful Group Ltd. и Националният музикален театър.

Досега “Булевардът на залеза” не е поставян в България, но сюжетът му е добре познат на публиката от филма на Били Уайлдър за неуспелия сценарист Джо Гилис и все по-избледняващата холивудска звезда Норма Дезмънд. Той мечтае да напише сценария на живота си, а тя - да се върне триумфално на екрана. Пътищата им се пресичат и актрисата въвлича мъжа във фантазиите си.

Андрю Лойд Уебър (барон Лойд Уебър) е един от най-известните композитори от края на XX век с многото си успешни постановки, които се играят в продължение на десетилетия в театрите на Бродуей (Ню Йорк) и Уест енд (Лондон). Написал е 16 мюзикъла, два саундтрака и латински Реквием. Голяма част от мюзикълите му - “I Don’t Know How to Love Him” от “Исус Христос суперзвезда”, “Don’t Cry For Me, Argentina”

Кристофър Хамптън

Дон Блек

от “Евита”, “Memory” от “Котките” и “The Music of the Night” от “Фантомът от Операта”, са станали известни хитове даже и извън театралните постановки.

В спектаклите участват Калина Ангелова, Деница Шопова, Иван Гатев, Денко Проданов, Иван Панев, Христо Сарафов, Весела Делчева, Илона Иванова, Николай Борисов, Емил Митрополитски, Тодор Велков, Александър Панайотов, Владимир Грудков, Лъчезар Лазаров, Александър Василев, Румен Григоров, Станимира Василева, Юлия Маринова, Ралица Анкова, Весна Тодорова, Таня Астарджиева, Ася Цветанова, оркестър, хор и балет на Музикалния театър.

София се присъединява към Международния кинофестивал Ротердам

Домът на киното ще се присъедини към над 45 кина по света в инициативата “IFFR Live” на Международния филмов фестивал Ротердам на 28 и 29 януари. Това е единственият български кинотеатър, поканен за участие във второто издание на феста “На живо” - инициатива на МФФР, благодарение на която киноманите в София ще имат възможността да гледат премиерни европейски заглавия едновременно с няколкохилядната публика.

Зрителите могат да изберат от 4 филма, сред които и носителят на наградата за режисура в конкурсната програма “Хоризонти” на фестивала във Венеция 2016 - “Дом”. След всяка прожекция феновете могат да се включат в дискусия, предавана на живо от Ротердам - единственото условие е да имат онлайн достъп, за лайв стрийм на събитието от сайта на фестивала IFFR.com/Live.

Създаден през 1972 г. от Хуберт Балс като форум на алтернативното кино, МФФР е едно от утвърдените европейски киносъбития, отстояващо статута си на откривател на таланти. Значимо е участието от българска страна - само през последните няколко години “Виктория” на Майя Виткова и “Урок” на Кристина Грозева и Петър Вълчанов са сред заглавията, включени в официалната селекция на фестивала и претенденти за престижния “Тигър”.

Прожекциите започват от 17 ч. на 28 януари с “Мъжът”, Дания, 2017 г., реж. Шарлот Зилинг. От 21 ч. следва “Дом”, Белгия, 2016 г., реж. Фин Трох. На 29 януари от 16 ч. ще бъде излъчен “Сватба”, Белгия-Франция-Люксембург-Пакистан, 2016 г., реж. Стефан Стрекер. Вечерта от 20.45 ч. предстои “Великанът”, Швеция-Дания, 2016 г., реж. Йоханес Нихолм.

„Пепеляшка” гостува на сцената на куклен театър „Весел”

В съботния афиш на куклен театър “Весел”, на 28 януари от 11 ч. в читалище “Искра” във Велико Търново, гостува спектакълът на Държавния куклен театър в Русе “Пепеляшка”. Прецизната драматизация на Джанан Каба, майсторската режисура на Александър Илиев и изящната сценографска работа на Свила Величкова са гаранция за добрия театрален продукт - достойно защитен от актьорите Теменуга Хараланова, Петя Венелинова и Мартин Маринов, информира Веселин Василев. Малките зрители стават активни участници в действието. Те помагат на Пепеляшка да събере зрънцата, завеждат я в двореца, те са и гостите на бала. И добротата накрая възтържествува - на сцената и в детските души.

Постановката е по популярната народна приказка, позната в множество варианти по цял свят в различни епохи и на различни континенти. В древногръцкия й вариант се разказва за Родопа, млада гъркиня, закарана като робиня в Египет. Един ден орел откраднва нейната пантофка, докато тя се къпе, и я изпуска в краката на фараона. Удивен от изящната малка обувка, фараонът обещава да се ожени за жената, на която тя принадлежи. Най-популярните варианти са на Шарл Перо (1697) и Братя Грим (1812). В по-ранната версия - тази на Шарл Перо, Пепеляшка накрая прощава на злите си сестри, докато при Братя Грим те са наказани. Изследователите на устното народно творчество са документирали над 500 варианта на историята за Пепеляшка.

КРАТКИ

Яна Огнянова разказва странно животно ли е жената

Спектакълът “Жената е странно животно” ще бъде представен на 30 януари от 19.30 ч. в Сити Марк арт център (бившото кино “Левски”) в София, бул. “Янко Сакъзов” 30. Една неуспяла, безработна актриса си търси работа, а между другото - и мъж. Всяка сутрин се буди с решението този ден нещата да се случат и всеки ден се вживява в ролята на различна жена... или по-скоро различно животно... Зрителите ще прекарат една абсурдно смешна седмица с нея и лудите й приятелки. Дали ще намери това, което търси, някъде между дългите опашки за поредния кастинг, разходките в огромна картонена рекламна кутия или на поредното предаване, в което е платена публика? Това зрителите ще узнаят в понеделник. Но едно е сигурно - тя ще ни разсмее до сълзи и ще ни накара да я обикнем. Това е уан лейди шоу с една китара и една безумно огнена актриса, която няма да забравим - Яна Огнянова. Текстът е на Здрава Каменова.

Студентският филмов форум „Нова вълна” с четвърто издание

Четвъртото издание на Международния студентски филмов фестивал “Нова вълна” се провежда до 28 януари в столичното кино “Одеон”. Всяка година той се организира от Нов български университет, като основната цел на инициативата с международен характер е да обедини най-доброто от творчеството на младите кинотворци, представители на страни от Балканския полуостров и региона на Черно море. Започнало като инициатива на група студенти от департамент “Кино, реклама и шоубизнес” на НБУ с подкрепата на ръководителя на департамента проф. Людмил Христов, директор на фестивала, днес събитието предизвиква огромен интерес, а желаещите да се включат в него ежегодно нарастват значително. Тази година заявки за участие са подали представители на 18 държави. Членовете на журито, което ще оценява филмите, са авторитетни личности от киносредите с богат опит в сферата, а също така са и алумни на НБУ, които желаят да споделят знанията и уменията си с бъдещите професионалисти. Валери Милев, Мартин Чичов, Иван Богданов, Станислав Дончев са хората, които ще подберат най-добрите творби и ще присъдят награди за положените усилия и засвидетелстван талант. Председател на журито е Магърдич Халваджиян, който се занимава активно с режисура от 1992 г. и също е алумни на НБУ.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Очаквайте

„ДА ПРОДАДЕШ КОЛАТА СИ” СЕ ЗАВРЪЩА ПО ДИСКАВЪРИ

Московски цирк идва пак у нас

Двучасовите представления на трупата ще завладеят публиката в София, Пловдив и Русе

“Болшой Московски цирк” пристига за втори път в България по покана на Degris Events. Двучасовите спектакли ще завладеят публиката в три града у нас. В София представленията ще са на 20 май в “Арена Армеец”, на 22 май трупата ще гостува в пловдивската зала “Колодрум”, а на 24 май - в “Булстрад Арена” в Русе.

Зрителите ще имат шанса да се насладят на “Circus 2.0” - високотехнологична програма с лазерни инсталации, светлинни, звукови и видеоефекти. В мащабната продукция участват над 100 души - акробати, фокусници, жонгльори, клоуни и дресьори на животни. На арената ще излязат едни от най-добрите артисти в света - водещи имена на руския цирк, лауреати на престижни фестивали и майстори на спорта от международна класа. Шоу спектакълът е с ефектен декор, пищни костюми, оригинална хореография и авторска музика, изпълнявана от оркестър на живо. На манежа Братя Запашние ще представят уникална атракция с изпълнение на салто мортале (смъртоносен скок) и други опасни акробатични номера върху препускащи коне. Децата ще се забавляват с дресура на кучета.

Основатели на трупата са братята Асколд и Едгар от известната циркова династия Запашние - абсолютни лидери по продажба на билети в Русия и по света. Около 700 000 зрителите годишно гледат техните представления. Освен че са в топ 100 на руския “Форбс” за най-богати хора, двамата са режисьори на спектаклите на “Болшой Московски цирк”.

Трупата няма еквивалент в света и предлага неповторимо зрелище за малки и големи, което се определя от експерти като “измерение от паралелната реалност, където човешките възможности надхвърлят предела си”.

Билети на цени от 40 до 110 лв. се разпространяват в мрежата на Eventim.bg, касите на НДК и др. Деца до 7-годишна възраст се допускат безплатно, ако не заемат отделно място (необходимо е копие на акта за раждане).

Незрящи правят своя музикална компания

Своя музикална компания правят незрящият диджей Панчо Караманski и психологът, актьор и писател Дилян Манолов. Двамата вече са записали първата песен “Носиш го и ти” заедно с Ния Велкова, която само на 11 години започва да печели международни певчески конкурси в Израел и Италия. Незрящият творец Панчо Караманski казва, че се води от максимата: “Невъзможното е една неизвървяна пътека.” Това го кара непрекъснато да се учи при продуценти, като в същото време не спира и да твори. В нашата музикална компания “Shermatic Music” задачата е да бъдем професионалисти и парите, и знанията, които печелим, да инвестираме в обучение на други активни слепи хора, за да си намират работа, а не да се маргинализират, заяви Дилян Манолов. Предстои да се появят и нови парчета на български, английски и испански с различни изпълнители, музиканти и продуценти.

ФИЛМИ НА ПОЛ ВЕРХОВЕН И ФРАНСОА ОЗОН С НАЙ-МНОГО НОМИНАЦИИ ЗА „СЕЗАР”

Филмите “Elle” на Пол Верховен и “Frantz” на Франсоа Озон водят с по 11 номинации за френските награди за кино “Сезар”. И двете творби ще се борят в ключовите категории за най-добър филм и най-добър режисьор. Продукциите изпреварват “Ma Loute” на Брюно Дюмон, номиниран в 9 категории, и “Mal de pierres” на Никол Гарсиа, който е с шанс за 8 награди. “Divines” на Уда Бенямина има 7 номинации, между които за най-добър филм и най-добър дебютен филм. Номинациите бяха оповестени, малко след като световноизвестният режисьор Роман Полански уведоми организаторите, че няма да е водещ на 42-рата церемония на 24 февруари. Решението му е свързано с протестите на феминистки заради неприключилото дело срещу него в САЩ по обвинение в изнасилване. Фаворитка в категорията “Най-добра актриса” е Изабел Юпер, която играе в “Elle”, но ще трябва да преодолее конкуренцията на Марион Котияр, номинирана за участието си в “Mal de pierres”. При мъжете Гаспар Юлиел може да вземе награда за “Juste la fin du monde” на Ксавие Долан, съперник му е Пиер Нини, който се изявява във “Frantz”.

За най-добър чуждестранен филм са номинирани германският “Toni Erdmann” на Марен Аде, “Moi, Daniel Blake” на британеца Кен Лоуч, “Juste la fin du monde” на Ксавие Долан, румънският “Baccalaureat” на Кристиан Мунджиу и “La fille inconnue” на братя Дарден.

◄ *Националната филмова награда на Франция се връчва от 1976 г.*

Жени Калканджиева дава старт на „Мис Пепеляшка”

Жени Калканджиева дава блестящ старт на новите епизоди на риалитито “Мис Пепеляшка”, което се завръща в ефира на Nova. Най-успешната българска красавица, стигнала до 6-о място в международния конкурс “Мис Свят”, ще се размени с Александра Александрова от Бойчиновци. Жени отдавна е преборила мита, че хубавиците не са умни. Ще успее ли обаче да се справи и с тежкия фермерски труд, домакинската работа и участието си в местния фолклорен състав “Зеляница” - ще стане ясно в петък, 3 февруари, в 21.00 ч.

Александра, която точно на телевизионния старт на “Мис Пепеляшка” ще навърши 32 години, работи усилено заедно с партньора си в краveферма. Двамата произвеждат кисело мляко и се грижат за двете си деца. Въпреки щастливото съжителство, Алекс още не е минала под венчилото. Ще успее ли нейното участие в “Мис Пепеляшка” да й даде куража да заговори за брак на любимия си - ще разберат зрителите на вълнуващата приказка с неочакван край.

Вицът

Вчера в дома ми е влизал крадец... Нищо не е взел, но оставил на масата 20 лева и бележка: “Не е хубаво да се живее така.”

Проф. АЛЕКСАНДЪР ЧИРКОВ, кардиохирург
ГЕОРГИ КАДУРИН, актьор
КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ, адвокат, председател на Съюза на тракийските дружества в България
ОРХАН МУРАД, изпълнител, музикален продуцент
ПЕТЪР ДИМИТРОВ, икономист, политик
ХРИСТО МАРКОВ, олимпийски, световен и европейски шампион на троен скок

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

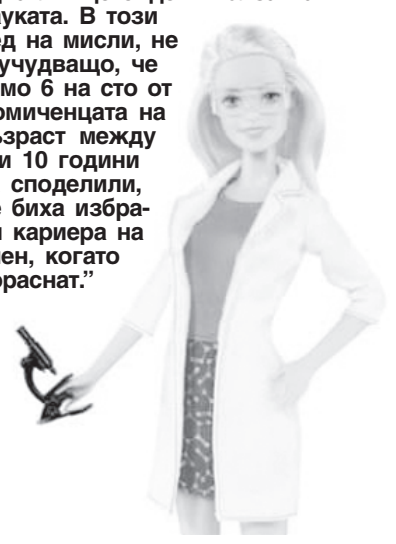

27

Пренасяне мощите на св. Йоан Златоуст

Обвиниха в сексизъм новата кукла Барби

Новата Барби, която е призвана да насърчи малките момиченца да станат инженери, като конструират уреди и вещи за дома, бе обвинена в сексизъм и пропагандиране на отживели стереотипи, свързани с половете, съобщи Ройтерс. Комплектът, пуснат от “Теймс енд Космос”, включва кукла, облечена в лаборантска престилка, в комбинация с минипола. Към играчката се предлагат и инструменти за построяване на шкаф, пералня, етажерка за обувки и други полезни за дома неща. Критиците на новата Барби изтъкнаха, че е безспорна нуждата от насърчаването на научното и технологичното мислене на момиченцата, но тя ги вкарва в русло, в което стереотипно е поставен нежният пол - къщата и домакинството. Говорителката на асоциацията “Нека играчките бъдат играчки” Джо Джауърс отбеляза: “Въпреки че броят на жените, свързани с откритията и научноизследователската дейност, значително се е увеличил през последните години, техният процент все пак не надвиша 30 на сто в колективите. А ако се ограничат мечтите на момиченцата само до сферата на бита, това едва ли ще бъде в полза на науката. В този ред на мисли, не е учудващо, че само 6 на сто от момиченцата на възраст между 7 и 10 години са споделили, че биха избрали кариера на учен, когато пораснат.”

СРЕЩИ

АДРИАН НИКОЛОВ:

На българина му трябват строги правила

Следя политиката у нас с мрачно изражение и понякога изблици на отчаян смях, казва компютърният специалист

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

АДРИАН НИКОЛОВ е роден на 16 април 1984 г. в София. Средното си образование завършва в Техникума по електроника "Акад. Д. Ценов" (сега професионална гимназия по електроника "Джон Атанасов"). Работи като системен администратор.

□ *Г-н Николов, вие сте компютърен специалист, което е една от най-перспективните професии, с най-много възможности у нас, а и в чужбина. Удовлетворява ли ви професионалната ви реализация в момента?*

- Не обичам да се наричам специалист в тази професия. Не смятам, че знанията ми или уменията ми имат честта да бъдат специални. IT сферата е много обширно понятие. В някои неща имам повече опит или усет, в други съм абсолютно неадекватен. Затова предпочитам да ме наричат просто IT-то. Разбира се, този сектор е един от най-бързо развиващите се по целия свят, което води до ориентиране на много млади хора, особено в България, в тази посока. Но, както всяка бързо развиваща се професия, очаквам в един момент да се стигне до пренасищане на пазара за специалисти и заплащането и търсенето да се нормализират. Нормално е, след като навлязохме в XXI век, да се търсят повече програмисти, отколкото машинописци.

Конкретно моята работа е доста обширна и това ми позволява да работя върху множество различни по характер проблеми. Дали ще е инсталация на софтуерен продукт, хардуерен ремонт на устройство или дори просто окабеляване, всички тези неща са изключително разнообразни. Това не позволява на мозъка ми да изпада в умора от монотонна работа или физически да се заседявам зад компютъра. Харесва ми, че научих много неща за последните няколко години и вярвам, че освен в професионален план, те ще ми служат и в личен.

□ *Какво е сбъркано на българския трудов пазар?*

- Не знам как точно да отговоря на този въпрос. От една страна, повечето млади нямат желание да работят, а искат веднага да бъдат поставени на ръководни позиции с високи заплати. Когато някой каже, че в България има много работливи хора, това винаги слага една иронична усмивка на лицето ми. От друга страна, много работодатели смятат, че след като са добри в ръководенето на хора, са също толкова добри и в техните професии. Ставал съм свидетел как добри ръководители започват да се месят в работата на добри професионалисти. Почти винаги това води до влошаване отношенията със служителя, липса на мотивация в работещия и непрофесионален, а често и абсурден, краен резултат или продукт.

□ *Какво ви липсва у нас, което смятате, че може да намерите в чужбина?*

- Много пъти съм размишлявал какво не ни е наред, след като дори съседните ни държави се справиха с кризите си и се развиват с изключителни темпове. Вероятно думите, които търся са "тарикатлък" и "далавара". Липсата на морал и чувството за безнаказаност превърнаха голяма част от хората тук (включително и в политиката) в самостоятелни единици, които не се интересуват от обществото като цяло, а само от личните си интереси.

Решил съм да емигрирам, но не напускам заради държавата. Бих могъл да си живея и със сегашната заплата, да карам стария си автомобил и да оцелявам тихо. Все още имаме невероятна природа и исторически забележителности. Нещото, което ме отвращава тук, е поведението на хората и начинът, по който искат да минат през трупове, за да постигнат малките си егоистични цели. Казват, че на Запад хората са лицемерни, не знаят как да се забавляват, постоянно работят. Излиза, че тук живея по същия начин с разликата, че заплащането е в пъти по-малко оттам. В чужбина може и да са лицемери, но предпочитам лицемерна усмивка, отколкото нагло и комплексирано поведение.

□ *Ако заминете, какво ще ви липсва най-много от България?*

- Дъщеря ми със сигурност ще ми липсва най-много, но тази жертва трябва да се направи, за да мога да осигуря възможности за развитие, когато порасне. За щастие живеем във времето на информационните технологии и можем да се чуваме и виждаме по всяко време, независимо от местоположението ни на планетата. Почти сигурно е, че ще ми липсват малкото истински приятели, които имам. Изградихме това приятелство с изключителна откровеност и разбиране, надявам се да намеря такива хора и в чужбина. Все пак смятам и да се връщам в България през определен период, което ще бъде глътка освежителен въздух между нас, но всички знаем, че с далечните разстояния отношенията се променят. Това със сигурност ще постави приятелството ни на изпитание.

□ *Запад ли е единствената посока, към която гледате?*

- Гледам на Запад, защото сега там са родините ми и имам възможност да отида и да видя как живеят хората там. Със сигурност ще ми бъдат предоставени повече възможности за работа и развитие, а трудът ми ще бъде адекватно възнаграден. Не изключвам и възможността да не ми допадне начинът им на живот, характерът на хората или дори климатът. Ако това се случи, просто ще търся мястото си някъде другаде.

Русия все още се възстановява от безумното управление на Елцин. Това е огромна страна и този процес ще отнеме още много години, докато тя започне да предлага западните възможности за професионално развитие.

□ *Следите ли какво става в политиката у нас?*

- Следя политиката с мрачно изражение и понякога изблици на отчаян смях. Видя се, че за 27 години свобода българският народ няма умението да се оправя самостоятелно. Превърнахме се в обезумели и опиянени от тази свобода животни. Сянката на Бай Ганьо е плътно зад нас 100 години по-късно. Може да звучи жестоко, но на нас ни трябват строги правила и система, която да следи за спазването на тези правила и наказание, ако те не се спазят.

□ *Какви са интересите ви извън професията ви?*

- Предимно астрономия и физика на елементарните частици, занимават ме теми като от какво е направено всичко и какво ще стане с вселената. Чета предимно научна фантастика, но не отказвам и исторически или криминални романи. Обичам да пътувам и да спортувам, общо взето, нормалните занимания и интереси на един млад човек.

Сянката на Бай Ганьо е плътно зад нас

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ЯНУАРИ 2017

Геймърски акценти,

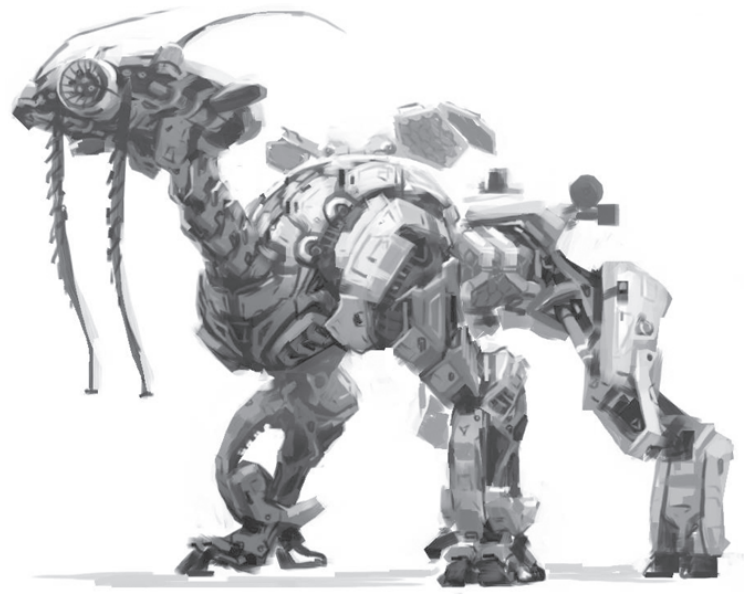

реалността на виртуалните игри

Богат набор от заглавия и предложения в различни жанрове очаква ценители

Независимо дали сте запалени геймъри или пък се определяте като скромни ценители на виртуалните забавления, появата на всяка нова игра събужда неподозирани рефлекси и предизвиква възможностите на въображението. Почитателите на този род занимания знаят, че нищо не може да стопли мразовитите дни по-добре от ударна доза адреналинови емоции, осигурени благодарение на разнообразни конзоли, персонален компютър или друг вид платформи.

Зимните месеци, когато метеорологичните условия принуждават народонаселението да прекарва повече време в уюта на собствения си дом, всъщност са перфектното време за епично гейминг пътешествие, убедени са познавачи. Проблемът е, че празниците отминаха, а почивните дни бяха перфектен повод да се изиграят и дори да се надиграят и преиграят всички любими хитове от 2016 г. Така че закономерният въпрос е: какво ни очаква на гейминг сцената в обозримо бъдеще. От единствената българска верига за видеоигри "Пулсар" разкриват някои от акцентите на виртуалната реалност през следващите месеци.

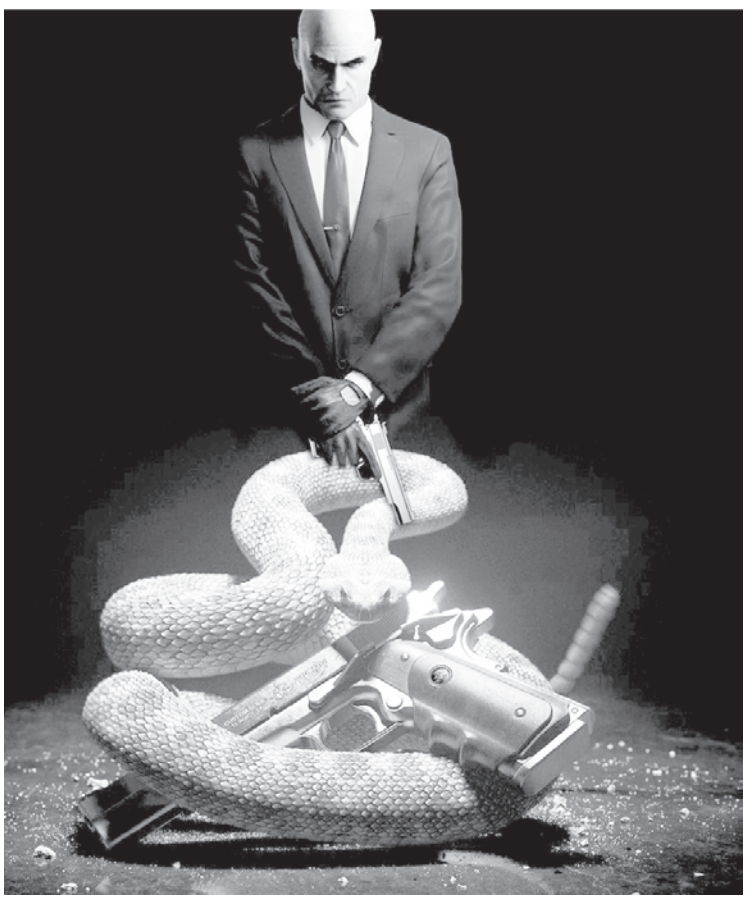

Всеки хорър фен знае името на Resident Evil, но истината е, че през последните години серията залита все повече към адреналиновия екшън, сякаш в синхрон с пълната с експлозии холивудска поредица по франчайза. Със своето свежо предложение обаче тя се завръща към корените си и всеки, изпробвал на PC, PlayStation 4 или Xbox One най-актуалната ѝ безплатна демо версия (Resident Evil VII), знае, че новата игра залага основно на напрегнатата си ужасяваща атмосфера. Изживяването е още по-смразяващо с очилата за виртуална реалност на Sony, което отвежда директно към следващото заглавие в списъка.

PlayStation VR е най-достъпната и отлична в технологично отношение възможност за досег с виртуалната реалност в период, наричан от доста време от техническите анализатори Годината на VR-а. Геймърите може да очакват богат набор от заглавия в най-различни жанрове. А малкото виртуални пътешествия, които са видени до момента през хедсета на Sony, карат ценители да искат още. Скъпи автомобили, подводни пътешествия, космически битки, оцеляване в диви условия и дори влизането в костюма на самия Батман от първо лице - всичко това очаква почитателите на играта, съвместима с PlayStation 4.

Създателите на легендарната екшън поредица Hitman, родила до момента осем игри за различни платформи и два пълнометражни холивудски филма, взеха решение да разбият деветата част от франчайза на отделни епизоди, които да пускат периодично през 2016-а. Най-големите фенове обаче нетърпеливо очакват на 31 януари луксозното издание, събрало всичко, излязло досега, за да изживеят новите приключения на Агент 47 на един дъх с помощта на PC, PlayStation 4 и Xbox One.

Със същите платформи е съвместима и играта For Honor, която ще излезе на 14 февруари. Какъв по-добър начин да прекараш Деня на влюбените от това да съсечеш любимия си човек с огромен меч?! Шегата настрана, но предложението наистина изглежда повече от обещаващо със съчетанието си от достоверно пресъздадената бойна система, съобразена с реалните движения при истинската битка с хладни оръжия, солидна солова кампания и разчупени мултиплейър режими, които да удовлетворят както истинските майстори на меча, така и новаците, чието желание е просто да се позабавляват.

Различната игра в успешната поредица, както определят Lego Worlds, този път не се опитва да пресъздаде с тухличките си популярен филмов франчайз като "Отмъстителите", "Хари Потър", "Междузвездни войни" или "Карибски пирати". А предлага от 21 февруари това, което дават и самите прочути по цял свят конструктори - пълна свобода, като единствените бариери са границите на въображението.

Първият от серията тежкотоварни ексклузиви за конзолата на Sony - Horizon: Zero Dawn, идва в началото на март, за да стовари своята зашеметяваща визия и да покаже с пълна сила възможностите на PlayStation 4 Pro. Уникалният футуристично-праисторически свят, населяван от механизирани хищници, подканва играчите да разкрият тайните му в ролята на неустрашимата героиня Алой. Какво и защо се е случило с човечеството в тази пресечна точка на минало и бъдеще? Само онези геймъри, които оцелеят в напрегнатите схватки, ще открият дълбоко в земните недра отговора на този въпрос.

Огромен отворен свят, тактически екшън и модерни технологични устройства, които ще накарат играчите наистина да се почувстват част от елитния отряд на Призраците, предлага от 7 март Tom Clancy's Ghost Recon: Wildlands. Плюс разчупена кампания, в която всяко действие на геймъра има своите последствия в похват, познат основно от екшън игрите, а също така никой не очаква да го срещне в подобен тип виртуални забавления. За най-добра новина се смята кооперативният режим, в който четирима играчи ще се изправят рамо до рамо срещу наркокартелите в Боливия, като всяко звено от отбора ще бъде жизненоважно за победата.

ПОЛЕЗНИ ИЛИ ВРЕДНИ?

Въпреки че често се говори за вредата от компютърните игри, учени от университета Станфорд в Калифорния са на друго мнение. Според тях няма реални доказателства, че геймърството не е полезно за хората. Напротив, благодарение на виртуалните забавления децата и подрастващите получават допълнителни навици и знания, които им позволяват по-добре да се адаптират към живота. Специалистите смятат също, че така се повишава самооценката, тъй като въображаемите ситуации, в които човек попада, играейки, му помагат да се почувства по-уверен в реалното всекидневие.

Независимо от факта, че някои поредици допринасят за развитието на реакцията и координацията, експерти обаче предупреждават и за опасността, която крият. Трябва да се обърне внимание и на количеството агресия, провокирана от определени геймърски серии.

А именно това обезсмисля повечето положителни ефекти от играта. Не бива да се забравят и възрастовите ограничения, поставяни от самите производители на виртуалните екшъни. Иначе играта може да се превърне в истински капан за неукрепналите детски умове.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ПОСЕЩЕНИЕ ПРИ БОЛЕН. ЖЕНА, КОЯТО ПЪТУВА НА АВТОСТОП

ВИД УЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ. Г-Й В ДРАМАТА „АЛБЕНА“ ОТ ЙОВКОВ

ЛАТВИЙСКИ ЖЕНСКИ БАСКЕТБОЛЕН ОТБОР. РЕКА В ЛЮКСЕМБУРГ

МАЛЪК СТЪКЛЕН ОТВОР НА ВРАТА

ДОБРО СЪСТОЯНИЕ НА ОРГАНИЗМА. МАЛКОТО НА ОВЦА

НОЖ НА ПУШКА. РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ

ЯПОНСКИ ИМПЕРАТОР (Р.1933)

ЧАСТ ОТ ОПЕРА

ВИОЛЕТОВОСИН МИНЕРАЛ. ЗМЕЙ, ХАЛА

ЛАТИНСКА БУКВА. БЕЗРЕДИЕ, БЪРКОТИЯ

СИН НА ТЪРГОВЕЦА ШУА (БИБЛ.). МУЗИКАЛНА ТВОРБА

ФРЕНСКИ ХУДОЖНИК (1867-1947). БРОНИРАНА МАШИНА

РЕКА В ТУРЦИЯ. ХОРА ОТ АЗЕРСКИ ПРОИЗХОД

СРЕДНОВЕКОВНА ВЕНЕЦИАНСКА ТИТЛА. СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ

БЪЛГАРСКИ ЖИВОПИСЕЦ (1890-1962). БЪЛГ. ФУТБОЛИСТ (Р.1993)

СТОЛИЦАТА НА ЗАПАДНИ САМОА. МЛЕЧНА ЗАХАР

ЧАСТ, МЕХАНИЗЪМ (ТУР.). ТРЕВИСТО БИЛКОВО РАСТЕНИЕ

БИВША НАША РОКГРУПА. ИГРА НА КРИЕНЕ

ЛИПСА НА СРАМ

ЖЕНА, КОЯТО ПЕРЕ

СОНДИРАНЕ. ХРЕМА

ВИД ОРГАНИЗЪМ. МОЛБА ДО СЪД

МОДЕЛ НА „НИСАН“. МАКАРА ЗА НАВИВАНЕ

ЮЖНИ ПЛОДОВЕ

БЪЛГАРСКА КИНОАКТРИСА „ДАМИ КАНЯТ“ (Р.1944)

РЕКА В ГЕРМАНИЯ. ОТРОВНО ВЕЩЕСТВО

АНГЛИЙСКА ПИСАТЕЛКА (1891-1976). ПРОДАВАЧ В АПТЕКА

АЛБУМ НА ГАЛЕНА. РУНИЧЕСКО ПИСМО НА КЕЛТИТЕ

ПОЛСКИ УЧЕН И ЛЕКАР (1545-1608). МАРКА РУМЪНСКИ САПУНИ

ИСПАНСКИ ОСТРОВ

МОДЕЛ, ОБРАЗЕЦ. ИЗКУСТВО

ВОЙСКОВА ЕДИНИЦА. ЯРКОЧЕРВЕН ЦВЯТ

ПОТЪМНЯВАНЕ НА КОЖАТА ОТ СЛЪНЦЕТО. ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕТА

ПУСТИНЯ В ЧИЛИ. РОМАН ОТ МАРСЕЛ АРЛАН

БЪЛГАРСКА ЦАРИЦА (НЕИЗ.-1237). РЕКА В РУСИЯ

ВЕЩНО ПРАВО ВЪРХУ НЕДВИЖИМ ИМОТ

ГРАД В БЪЛГАРИЯ. МЕДАЛ ЗА ЗАСЛУГИ

ВИД КАЧЕСТВЕНА ГЛИНА

МОХАМЕДАНСКИ ДУХОВНИК. ЛИЦЕ, СЛЕДВАЩО АСПИРАНТУРА

ЧОВЕК, КОЙТО ОРЕ. БЪЛГАРСКИ БЕЛЕТРИСТ (1907-1979)

МУЗИКАЛНА НОТА

ИМЕНИЦА НА 5 МАЙ. ГЕРМАНСКИ ПИСАТЕЛ (1929-1995)

ПЕЧАТНО ИЗДАНИЕ. МАЛКА ЧАСТ ОТ ВЕЩЕСТВОТО

ВНОСКА ЗА ПОГАСЯВАНЕ НА ДЪЛГ. ИМЕНИЦА НА 25 ЮЛИ

СТОЛИЦАТА НА БОЛИВИЯ

УЧИЛИЩНА СКАМЕЙКА

РЕКА В КЕНИЯ. ЗАБАВИ, РАЗВЛЕЧЕНИЯ

ТАКСИМЕТРОВА КОЛА. СОМАЛИЙСКИ ПОЛИТИК (1928-2002)

ИНЕРТЕН ГАЗ. ПЕС, КУЧЕ

ДРЕВЕН ГРАД-ДЪРЖАВА В МЕСОПОТАМИЯ. ДА (АНГЛ.)

ЖЕНА ПИГМЕЙ. ПЪКЪЛ

ХОБИ, ВЛЕЧЕНИЕ

ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (1828-1905)

ВИСШИ ЧОВЕШКИ ЦЕЛИ

ПАРТИЯ ИГРА НА ТЕНИС

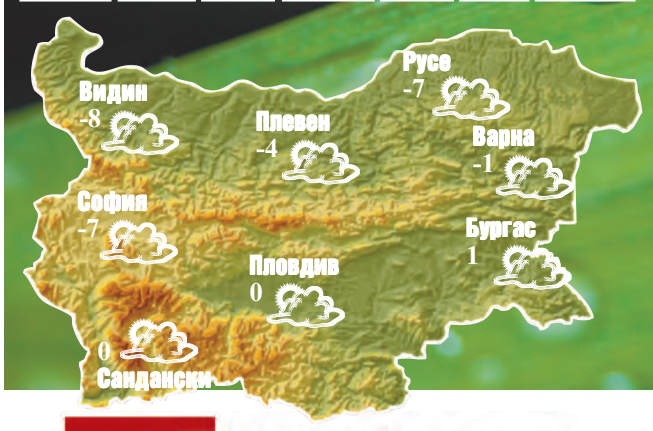
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

■	В	■	Л	■	Д	■	Б	■	А	■	Г	■	А	■
О	Л	Е	А	Н	Д	Ъ	Р	■	Ф	А	Р	О	В	Е
■	А	В	Г	И	Т	■	А	Г	И	Т	А	Т	О	Р
О	С	И	Е	К	■	К	У	Р	Ш	У	М	■	К	И
■	Т	А	Р	А	П	А	Н	А	■	М	А	К	А	К
Т	У	Н	■	Р	И	Б	И	Ц	А	■	Т	О	Д	■
■	Н	■	Ф	А	Л	И	Т	■	К	С	И	Л	О	Л
М	А	Х	А	Г	О	Н	■	А	Р	И	К	А	■	Е
■	■	А	Н	У	■	А	К	В	А	М	А	Р	И	Н
М	А	Й	Т	А	П	■	В	И	Н	Е	■	О	Л	Т
■	Н	Е	А	■	А	В	А	Л	■	Н	И	В	Е	А
С	А	К	■	А	С	О	Н	А	Н	С				
■	Н	■	Н	А	К	И	Т	■	А	■				
К	А	М	Е	Р	У	Н	■	Б	Т	А				
■	С	О	Н	Е	Т	■	Д	И	О	Р				
Ж	И	Л	О	■	И	Т	А	Р	■	Б				
■	■	И	В	И	■	О	М	А	Р	А				
Л	О	В	■	Н	О	Р	А	■	О	Н				
■	Л	■	Р	А	С	И	С	Т	К	А				
К	У	К	Е	Р	И	■	К	Р	Е	С				
■	К	О	К	И	Л	И	■	И	Р	И				

РЕЧНИК: Аждер, Акихито, Енде, Жер, Иле, Огам, ТТТ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ВРЕМЕТО

Студ и снеговалежи настъпва период на стабилизиране и подобряване на времето. Днес ще бъде слънчево с много ниски сутрешни температури - от минус 15-минус 16, на места до минус 20 градуса. През деня ще се затопли и максималните температури ще се движат около минус 2 до минус 4 градуса. Слаб вятър от северозапад. В планините - ясен ден, подходящ за туризъм. На 1200 м температура минус 8 градуса, на 2000 м - минус 12. Продължителност на деня 9 часа и 46 минути. Атмосферно налягане - по-високо от обичайното.

Изгледи за

28
максимални
0°/2°

29
максимални
1°/3°

В събота и неделя - отново слънчево с леко затопляне: минимални температури между минус 12-10 градуса, максимални - около 0, някъде до 2 градуса. Безветрени дни с едва 2 процента вероятност за валежи.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: алианс медиапринт

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва
Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура
културен блок
10:30 Здравето отблизо Здравно предаване
11:00 Парламентарен контрол пряко предаване
14:15 Открито с Валя Ахчиева
14:50 Антарктически профили документална поредица
15:00 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Спасителен отряд, Калифорния тв филм
17:25 Светът е 7 Седмично предаване за информация, коментар и анализ на международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно предаване
22:05 Флеминг - човекът, който щеше да се превърне в Бонд тв филм /3 епизод/
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на Алфина Скорца /Италия/ Международен джаз фестивал „Банско 2016“
00:35 Денят започва с Култура
01:50 Флеминг - човекът, който щеше да се превърне в Бонд тв филм /1 епизод/ п/(12)
02:35 Как е устроена земята документална поредица/п/
03:20 Здравето отблизо /п/
03:50 Спасителен отряд, Калифорния тв филм
04:35 Още от деня предаване/п/
05:40 Панорама с Бойко Василев

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Незабравима“ - сериал, с. 1, еп. 82
14:30 Премиера: „Лекар в планината“ - сериал, с.7, еп.2
15:30 „Сияйна луна“ - сериал, еп. 352-354
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 653
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 „Твоят мой живот“ - сериал, с.2 ,еп. 63
21:30 „Страсти в Тоскана“ - сериал, с.3, еп.28 (финал)
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Стрелата“- сериал, с. 4, еп. 21
00:50 „Север юг“ - сериал, с. 2, еп. 68
01:40 bTV Новините /п./
02:10 „Преди обед“ /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 521
04:50 „Лекар в планината“ /п./- сериал

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Дила“- сериен филм
13:30 „Моята карма“ - сериен филм
14:30 „Прости ми“ - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Малката булка“ - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата“ - ТВ шоу, нов сезон
21:00 „Черният списък“ (премиера) - сериен филм, 3 сезон
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Тайнствени афери“ - сериен филм, 4 сезон
02:00 „Законите на съдбата“- сериен филм
03:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
05:30 „Прости ми“ - сериен филм /п/

Канал 1

05:00 Телеканал „Добро утро“
08:00 Новини
08:20 Телеканал „Добро утро“
08:40 „Пробни покупки“
09:05 „Живей здравословно!“
10:00 „Модна присъда“
11:00 Новини (със субтитри)
11:15 „За любовта“
12:20 „Времето ще покаже“
13:00 Новини (със субтитри)
13:15 „Времето ще покаже“
14:00 Новини (със субтитри)
14:15 „Времето ще покаже“
15:00 „Мъжко / Женско“
16:00 „Чакай ме“
17:00 Вечерни новини (със субтитри)
17:45 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
18:55 „Поле на чудесата“
20:00 „Време“
20:35 Церемония по връчването на народната премия „Златен грамофон“. Част 1
22:10 Вера Брежнева, Алексей Чадов, Светлана Ходченкова в комедията „Любов в големия град - 2“
23:50 Олга Погодина, Андрей Чернишов в лирическата комедии „Нощта на самотния бухал“
01:25 Евгений Леонов, Вячеслав Невинний във филма на Леонид Гайдай „За кибрит“
03:00 Евгений Киндинов, Нона Мордюкова, Татяна Пелтцер, Алла Ларионова във филма „Млади“

ОВЕН

Днес нещата няма да стават по вашему. Не се мъчете да надхитрите другите, може да ви уличат в некоректност.

21 март - 20 април

РАК

Днес бъдете много внимателни - по-добре бавно, отколкото грешно. Вечерта останете в дома си, на спокойствие.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Денят може да ви донесе радости в личния живот. Доверете се на интуицията си. Вероятни са болки в кръста.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Не разчитайте на чужда помощ. Днес ще ви предстои забавна среща с приятелите. И ще научите радостна новина.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Трудно ще ви е днес, ще допускате грешки. Пазете добре тайните си, не ги споделяйте с хора, в които не сте сигурни.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Овладейте нервите си днес и не влизайте в конфликти - нищо няма да спечелите от спорове и подобни сблъсъци.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес бъдете внимателни с хората, които ви заобикалят на работното място - някои ще се опитат да ви използват.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Бъдете максимално икономични към личните разходи. Вкъщи свършете някои неща, за които сте поели ангажимент.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес е много важно да запазите душевното си равновесие, а и не трябва да разваляте отношенията си с никого.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес повече ще ви занимават лични проблеми и най-вече нуждата от пари. Работете много сериозно, за да ги спечелите.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Енергията ви ще е много силна днес и ще се справите с всички ангажименти. Трябва да бъдете търпеливи с околните.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес ще бъдете оптимистично настроени и се възползвайте от доброто си настроение като се позабавлявате на воля.

20 февруари - 20 март

Снимка БГНЕС

Националите на Бразилия поздравяват оцелелите от самолетната катастрофа футболисти на Чапекоензе Джаксон Фолман, Алан Рушел, Нето и журналиста Рафаел Хернандез преди бенефиса с Колумбия. "Кариоките" спечелиха мемориалния мач в памет на жертвите на ст. "Жоао Хавеланж" в Рио де Жанейро с 1:0 с гол на Дуду (47)

Младежите срещу Франция в група 9 за Евро 2019

Младежкият националният отбор до 21-годишна възраст попадна в Група 9 на квалификациите за Евро 2019, което ще се проведе в Италия и Сан Марино. Жребият в централата на УЕФА в швейцарския град Нион събра тима на Антони Здравков с тимовете на Франция, Словения, Черна гора, Казахстан и Люксембург. Според предварителните прогнози фаворит в групата са младите "петлета", а останалите съперници са преодолими. Само първите отбори от 9-те групи се класират за финалите, а най-добрите 4 втори ще играят баражи за последните 2 места.

Произведено в България

Някой ден или скоро

Иван ЧЕНЧЕВ

Как сте, как сте в спорта, добре ли сте, на шега попитала властта. Добре сме, даже много, на шега отговорили спортистите. За жалост обаче вече не остана място за майтапи. Никакви и по никакъв спортен повод. Защото в този проблем всъщност е вклинен друг – този със здравето на нацията. На децата на България. Така е. Спортът е абсолютно, тотално забатачен сектор! И това за пореден път стана ясно вчера, когато имаше обществено обсъждане на програмата на БСП с шефове на федерации, председатели на обединени спортни клубове, академичните среди, треньори, методисти и прочие.

Как от вече предишния екип на спортното министерство решиха, че са предложили добър нов закон, не знам, след като никой от тези, към които е насочен, не го харесва! Тях дори никой не ги е и питал. Поне за някое предложение. Ей така, от кумова срама. Спортът иска отделяне на ресурс. Това означава средства, бази и хора. Справедливо разпределени по една напълно НОВА рамка. Иска и цялостна национална система за развитие. А най-важното е, че знае как да изглежда тя. Само дето е нямало кой да чуе.

Та на това обсъждане стартира началото на промяната. Ребром се поставиха доста въпроси. Шеф на федерация се чудеше защо, да му се не види, не му признават закупените медали за награди по турнирите, за разход?! Категорично се поиска анализ на последните две години управление на спорта. Наблегна се и на изчистване на юридическия статут на клубовете. Пожелаха масов студентски спорт с поне 120 часа в бакалавърското обучение. И още, и още. Вярвам, че ще има национална система. Вярвам, защото има единомислие. Бяха дадени наистина страхотни предложения. А и е време това да се случи. Естествено, ще се доработи предложената програма. Но спортът вече е изслушан. И няма да е страна, а ще е част от собственото си управление. Така трябва. Тези хора най-добре знаят какво е необходимо, за да има в България здрави деца, съвестни и добри спортисти и резултатни професионалисти на големите форуми.

За финал. Отчетливо си спомням и проведената среща на спорта с Румен Радев между първия и втория тур на президентските избори, която имах удоволствието и честта да водя. Тя също даде начало на новото мислене. Да, спортът има крещяща нужда от грижа на държавата! И някой ден ще я получи. А защо не и скоро...

Руски гранд обърна ЦСКА-Сф

Манолев вкарва гол и чупи ръка при загубата с 2:4 от Рубин Казан

Втората приятелска среща на ЦСКА-София в Испания завърши по възможно най-неприятния начин. Трима играчи на "червените" пострадаха в уж приятелския двубой, а бившият национал Станислав Манолев счупи лявата си ръка в областта на лакътя. Третият в родната Първа лига отстъпи с 2:4 срещу двукратните шампиони на Русия, след като водеше с 2:0 срещу 9-ия във Висшата лига.

В началото португалецът Руй Педро демонстрира техника и с финт закова именития камерунец Алекс Сонг. "Червените", които играха в бели екипи, поведоха неочаквано след като Рубен Пинто хвърли дълъг пас към Станислав Манолев (24), който бе изпуснат в наказателното поле и разстреля в близкия ъгъл вратаря Сергей Рижиков. Руй Педро (32) удвои, след като бе намерен от тъч на Александър Дюлгеров и с бомбен шут от въздуха прехвърли Рижиков. Максим Лестиен бе изпуснат на скорост и успя да върне топката пред вратата точно преди тя да излезе в аут. Защитата на ЦСКА-София не покри бразилеца Жонатас (34) и той от 6-7 м простреля Георги Китанов в долния ляв ъгъл. Рафа Перес изпусна при корнер "човека си" Магомед Оздоев (41) и той от упор простреля Китанов с глава за 2:2. През паузата наставникът на Рубин Хавиер Гарсия подмени изцяло състава си и пусна нови 11 футболисти. Стамен Белчев пък смени само трима и пусна Стойчо Атанасов, Давид Симао и Кирил Десподов, вместо Манолев, Рафа Перес и Преслав Йорданов. В 60-ата мин. Белчев направи още 6 промени, като само Китанов и Александър Дюлгеров останаха от стартовите 11. Красимир Станоев успя да спре Илзат Ахметов (70) пред дъгата, но задържа топката и руснакът му я отне и от 12-13 м нацели долния десен ъгъл. После Дюлгеров контузи китката си и в 80-ата мин. Манолев отново се върна на терена. Само след 5 мин. обаче при единоборство той падна върху лявата си ръка и извади лакътя. Останалият с 10 души "армейски" тим допусна разбъркване пред Китанов и Мийо Цакташ (88) отблизо опъна мрежата за крайното 2:4.

Снимка СПОРТАЛ

Арсенио Нунеш и капитанът на ЦСКА-Сф Божидар Чорбаджийски следят отблизо рейд на Магомед Оздоев в контролата в Испания, спечелена с 4:2 от руския Рубин Казан

ПРЕДЛАГАТ БЕРБАТОВ НА КОЛУМБИЙСКИ ТИМ

Димитър Бербатов е предложен на колумбийския Америка Кали. Президентът на клуба Тулио Гомес обаче оповести, че на този етап не преговаря с мениджъра на нападателя Емил Данчев. От миналото лято имресариото търси отбор на голмайстора на Висшата лига на Англия за 2011 г. Той работи с различни мениджърски компании, които да намерят къде 36-годишният Бербатов да продължи кариерата си.

"Информациите, че вече сме подписали с Бербатов, не отговарят на истината. Не водим преговори с него. Факт е, че от една мениджърска компания ни го предложиха. Преди време тя ни е предлагала други известни футболисти като Роналдиньо и Диего Форлан, но те в крайна сметка не заиграха при нас, така че не трябва да се изпреварват фактите. Привличането на всеки играч бива съгласувано с треньора Ернан Торес. Той има последната дума. Ако каже, че иска този играч, ние ще направим всичко възможно, за да го вземем", каза Гомес.

В същото време Александър Тонев се заяде с ЦСКА-Сф, след като сподели мнението си за тренировките, които Бербатов води с футболистите на аматьорския ЦСКА 1948. "Бербо им показа кой е отборът", написа Тонев, който е юноша на автентичния ЦСКА. Както е известно, ЦСКА-Сф и ЦСКА 1948 водят борба кой да наследи историята на "армейците".

ПОЧИНА ЛЕГЕНДА НА ФУТБОЛА В БУРГАС

Легендата на бургаския футбол Иван Притъргов почина след тежък инсулт късно в сряда, съобщиха негови близки за Флагман.бг. Притъргов е издъхнал в столична болница, където в последните 6 дни най-добрите невролози и кардиолози в страната се опитваха да направят и невъзможното, за да го спасят. Притъргов получи тежък инсулт миналия петък в Бургас, докато играеше футбол на малки вратички. Той издъхна на 65 години. Поклонението е утре от 12 часа на Гробищния парк в Бургас. Иван Притъргов е легендарен голмайстор на Черноморец, един от футболистите, които ще оставят името си изписано със златни букви в спортната история на Бургас. Роден е на 15 септември 1952 г. в Бургас. Играл е в Черноморец, Ботев Пд и ЦСКА. Шампион на България през 1976 г. с ЦСКА и голмайстор на отбора с 10 гола в 29 мача. През 1975 г. става голмайстор на "А" група с 20 гола за Ботев. Има 7 мача и 2 гола за "А" националния отбор, 1 мач за "Б" отбора, 16 мача с 5 гола за младежкия и 12 мача с 4 гола за юношеския национален отбор. Бивш треньор на Черноморец (Бургас) и Несебър.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

www.duma.bg

Предлагат Бербатов на колумбийския Америка

Стр. 39

Федерер чака Гришо или Надал

Маестрото играе в неделя своя мач №100 на „Аустрелиън Оупън” и 28-и финал от Големия шлем

Рекордьорът по титли от Големия шлем Роджър Федерер (Швейц, №17) пречупи сънародника си Стан Вавринка (№4) със 7:5, 6:3, 1:6, 4:6, 6:3 и получи нов шанс да пренапише за пореден път историята на тениса, като подобри постижението си. Маестрото буквално оцеля в жесток полуфинал на “Аустрелиън Оупън” и си запази място в неделния финал, който ще бъде мач под №100 за него в Мелбърн. Тогава той ще срещне победителя от днешния сблъсък на Григор Димитров (№15) с Рафаел Надал (№9), който ще бъде излъчен по Евроспорт 1 от 10.30 ч.

Маестрото ще играе за 28-и път на финал от Големия шлем, като е губил само 10 мача за титлите.

Вчера след като отстъпи в първите 2 сета на “Род Лейвър Арена” , носителят на 3 титли от Шлема Вавринка вложи огромен психологически ресурс и успя да изравни, а после изглеждаше, че ще постигне магически обрат, но Федерер още веднъж доказа, че правилата не важат за него и достигна до битката за трофея в първия си голям турнир след 6-месечно отсъствие заради контузия в коляното.

Роджър Федерер успокоява сънародника си Станислас Вавринка, когото победи с 3:2 сета в полуфинал на “Аустрелиън Оупън”

В третия сет форхендите на Вавринка по правата заработиха и с това оръжие той затвори убедително частта само за 26 минути. Преди петия сет Федерер взе медицински таймаут и се прибра в съблекалнята, а после с феноменални отигравания се спаси на 2 пъти от пробив, преди пак да удари съперника си.

Сестрите Уилямс в девети спор за трофей от Шлема

Сестрите Серена и Винъс Уилямс (САЩ) ще играят за девети път една срещу друга на финал в турнир от Шлема. По-голямата Винъс обърна сънародничката си Коко Вандевеге с 6:7 (3), 6:2, 6:3, а после по-малката Винъс срази Миряна Лучич-Барони (Хър) с 6:2, 6:1.

За последно най-известните сестри в тениса спориха за титла на “Уимбълдън” през 2009 г., когато Серена триумфира. В осемте мача досега тя има 6 победи. Срещата ще е 28-ма официална между двете и балансът отново е в полза на по-малката сестра - 16:11.

Винъс стана най-възрастната финалистка в Мелбърн в Оупън ерата.

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ЕВРОСПОРТ 1
ТЕНИС
8.00 “Аустрелиън оупън”, Финал (двойки жени)
10.30 Полуфинал (мъже) Григор Димитров - Рафаел Надал
ПО БНТ HD
БИАТЛОН
10.55 ЕП в Полша, спринт (мъже)
АЛПИЙСКИ СКИ
12.20 СК, слалом (мъже)
РАЛИ
14.25 “Монте Карло”
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
15.40 ЕП в Острава, спортни двойки (волна програма)
21.15 жени (волна програма)
СНОУБОРД
17.40 СК по сноубордкрос
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФУТБОЛ
16.30 Лудогорец – Тренчин

утре
ПО ЕВРОСПОРТ 1
ТЕНИС
10.30 “Аустрелиън оупън”, Финал (жени) Серена Уиилямс - Винъс Уилямс
12.45 Финал (двойки мъже)
СКИ-СКОКОВЕ
16.30 СК във Вилинген (квалификация)
17.00 Финали
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
19.00 ЕП в Острава, Танцови двойки (волна програма)
20.30 Мъже (волна програма)

неделя
ПО ЕВРОСПОРТ 1
ТЕНИС
7.00 “Аустрелиън оупън”, Финал (смесени двойки)
10.30 Финал (мъже)
ПО БНТ 1
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
16.00 ЕП в Острава, Гала на медалистите
По Диема Спорт 2
ФУТБОЛ
16.30 Лудогорец – Заря Луганск

„Рефан България“ с отличие за социална и публична ангажираност от Forbes Business Awards 2016

С поредно голямо отличие започна новата година за “Рефан България”. Пловдивската компания получи специална награда за “Социална и публична ангажираност” /Social and public engagement/ на шестата официална церемония Forbes Business Awards 2016 в София хотел Балкан.

Алпинистът Боян Петров откри бизнес събитието, което събра на едно място предприемачи и техните вдъхновяващи истории. Той умело направи паралел между планинските върхове и върховете в бизнеса. Независимо жури излъчи победителите в осем категории между 165 кандидатури, представени от 85 компании.

Това е четвъртият приз, който Forbes връчва на “Рефан България”. То идва след специалните награди “За развитие на семейния бизнес”, “За качество” и за “Просперищ и устойчив бизнес”. През своята 25-годишна история REFAN се превърна във визитна картичка на страната със своите разнообразни качествени и близки до сърцата на хората продукти, основани на природни формули в козметиката. Компанията дава възможност на стотици предприемачи в България и по света да развиват успешен бизнес с разработения иновативен и гъвкав франчайз модел, чрез мрежа от повече от 400 бутика по целия свят.

Успешният бранд е носител на най-престижната европейска награда за качество от Париж от Клуба на Лидерите в световната търговия - Global Trade LeadersT Club. REFAN е и носител и на Европейскатаа награда за качество и бизнес престиж - а Golden European Award - 2016 г.

Специалната награда на Forbes за “Социална и публична ангажираност” идва при “Рефан България” заради щедрата и постоянна подкрепа, която фирмата оказва във всички материални и духовни сфери на обществения живот - социална, здравна, спортна, културна, образователна. Като процент от печалбата благотворителните инициативи на REFAN са много по-щедри от тези на доста по-големи фирми. И макар че това не е инвестиция с парична възвръщаемост, в REFAN са убедени, че печалбата от нея е огромна и че най-безценно е това, което не се измерва с пари.

Ивайло Иванов е №1 на ОСК ЦСКА

Мони ГЕОРГИЕВ

Джудистът Ивайло Иванов, който се класира 7-и на Олимпиадата в Рио де Жанейро, бе отличен като Спортист №1 за 2016 г. на ОСК ЦСКА. Отбор на годината е футболният тим, който спечели Купата на България. Най-перспективен отбор са футболистите (род. 2004 г.) с треньор Атанас Борносузов. Приза “Най-добър млад спортист” взе Валентин Антов, станал най-младият капитан в историята на футболния клуб. За най-добри треньори бяха отличени Юли Инджов (акробатика) и Павел Ценов (водна топка).

Марица отпадна с победа

Волейболните шампионки на Марица Пловдив не успяха да преодолеят силния италиански тим на Унет Ямамай Бусто Арсицио и отпаднаха от турнира за Купата на ЦЕВ.

Пред около 3000 ентусиазирани зрители по трибуните в зала “Колодрума”, маричанки надвиха силния си противник с 3:2 гейма (16:25, 26:24, 23:25, 25:23, 17:15) след 136 минути борба.

Италианките пристигнаха с аванс от 3:1 гейма и доминираха изцяло в първата част, която спечелиха безапелационно с 25:16. Вдъхновени от шумната подкрепа на феновете, Марица започна много силно втория гейм и поведе с 13:8, но след таймаут и след серия от 5 сервиса на Валентина Диуф гостенките изравниха. Последва уникална точка на Силвана Чаушева с глава. Марица стигна до 2 геймбола при 24:22, но 2 блокади за Ямамай възстановиха равенството. С блокаут и ас на Чаушева “жълто-сините” взеха частта с 26:24 и изравниха. Италианките реагираха като ожилени и дръпнаха с 5-6 т. Маричанки успяха да стопят изоставането до 1 т. след силна блокада, но направиха много непредизвикани грешки и въпреки че спасиха 2 геймбола, загубиха с 23:25 и така на практика отпаднаха.

Валентина Диуф забива през двойна блокада на Марица Пд в реванша, загубен от Унет Ямамай Бусто Арсицио с 2:3 гейма в зала “Колодрума”

Топреализатор на мача стана Валентина Диуф с 30 т., а Брайелин Мартинес добави 20. За нашите Силвана Чаушева завърши с 19, Нася Димитрова с 14, а Габриела Цветанова с 13.